

F
46
'69
FLACARA
ANUL XVIII
NR. 754
8 NOIEMBRIE 1969

...LISE ȘI... COINCIDENT

remiera
UL N

nouă motonave într-un an

În aceste zile, la Șantierele navale-Oltenița a fost terminată construcția unei noi motonave fluviale de 5 000 tone. Este cea de-a 8-a navă de acest tip construită aici de la începutul anului. Vasului i se fac acum ultimele probe tehnice,

construcție (a 9-a motonavă și vasul fluvial de pasageri); pe de altă parte, pentru grăbirea lucrărilor propriu-zise de construcție a navelor, întrucât se apropie vremea rea, iar vapoarele, după cum se știe, se construiesc sub cerul

Vas fluvial de pasageri (300 locuri) comandat de NAVROM pentru curse de agrement pe Dunăre; urmează să fie predat pînă la 30 decembrie.

urmînd ca peste două-trei săptămîni, poate și mai devreme, să părăsească șantierul. O altă motonavă fluvială de 5 000 tone — cea de-a 9-a, — ultima din seria de motonave fabricate în 1969, se află pe cale de construcție. În vecinătatea acesteia se găsește acum și o altă navă, de data aceasta fiind vorba de un vas de pasageri pentru curse pe Dunăre, cu o capacitate de 300 locuri, comandat de NAVROM cu termen de predare încă în acest an. (Alte asemenea două nave urmînd să fie livrate în 1970.) Vor reuși harnicii constructori ai Șantierului naval-Oltenița să termine la vreme vasele aflate în fabricație? Ce măsuri s-au luat pentru a nu se periclită realizarea planului anual la toți indicatorii? Mai ales că în cursul trimestrului I la acest șantier naval au fost stagnări în producție din cauza nelivrării la timp de către unii furnizori a tablei speciale din care se construiesc navele.

Răspunsul la întrebările de mai sus ni l-au dat ing. Ion Cristea, directorul șantierului naval și ing. Pavel Petre, secretarul comitetului de partid. Am aflat cu acest prilej că acum citva timp colectivul șantierului, dezbătînd pe larg, concret și cu simț de răspundere toate problemele care le stau în față, și-a luat angajamentul să încheie anul cu planul realizat în proporție de 101,5% la producția globală, la producția marfă vîndută și încasată, cit și cu importante beneficii. De altfel, după primele trei trimestre cifra beneficiilor cunoscuse deja o creștere cu 2 milioane lei față de previziunile anterioare.

Pe ce se bazează aceste angajamente? Pe de o parte — ne împărtășesc interlocutorii noștri — pe măsurile luate pentru urgentarea aprovizionării cu materiale și utilaje necesare vaselor aflate în

liber. S-a trecut apoi, în unele sectoare, la două și trei schimburi de lucru. O altă măsură: etapizarea lucrărilor. Cu alte cuvinte: executarea diverselor operațiuni după un plan precis în fiecare loc de muncă, pentru ca nici un sector să nu rămînă în urmă față de celelalte.

Între timp — și aceasta constituie, de altfel, o noutate în domeniul construcțiilor navale — doi salariați ai șantierului naval, maistrul Ion Dulceșu și proiectantul Petre Pestișu, au realizat o importantă inovație menită să grăbească procesul de fabricație și să reducă prețul de cost. Despre ce este vorba? Pînă acum, după terminarea construirii unei nave, motoarele vasului se încercau prin probe de marș pe Dunăre. Dură 36 de ore, și la această operație luau parte circa 100 de oameni, rupți de la alte lucrări. Or, cei doi inovatori au creat un dispozitiv cu ajutorul căruia încercarea motoarelor se va face de acum înainte fără a se mai parcurge zeci de kilometri pe fluviu, ci pe loc, chiar în timp ce nava se află legată la mal. Aceasta aduce: 1) economii de zeci de mii de lei; 2) se dă posibilitatea comisiei de recepție să ia în primire noul vas într-un timp mai scurt; 3) se folosesc în altă parte cei 100 de oameni care însoțesc vasul în călătoria de încercare.

Efecte practice în ceea ce privește termenele de livrare a viitoarelor nave? Conform planului de măsuri: 15 decembrie pentru predarea celei de-a 9-a motonave; 30 decembrie — pentru vasul fluvial de pasageri.

Așadar, în decembrie vom asista la inaugurarea a încă două nave de construcție românească realizate la Oltenița — ultimele din acest an.

F. URSEANU

furnizorii care nu au pregăt la timp utilajele spre a fi montate, întreaga lucrare avînd o mare întîrziere. Și furnizorii sînt foarte mulți: uzinele «Grivița roșie» (are de predat 101 bucăți), uzinele «Vulcan» (5 bucăți), «Independența» (20 bucăți), Întreprinderea utilaj minier din orașul Dr. Petru Groza (2 bucăți), Uzina de pompe-București (15 bucăți) iar Ministerul Comerțului Exterior are de predat o întreagă gamă de piese solicitate: ventilatoare, circuite de reglat presiune și temperaturi, manometre, vacuometre, electropompe cu roți dințate și în mod special alte elemente de construcție cerute de un cazan de apă fierbinte de 100 giga-calorii, care neputînd intra în funcțiune atrage după sine cîteva inconveniente: nu se vor putea face probele tehnologice; în momentul cînd va da frigul, constructorii nu vor mai putea lucra; iar cele 11 hectare de sere ale Întreprinderii agricole de stat-Codlea nu vor avea căldura necesară în timpul sezonului rece.

Constructorul, antreprenorul general I.S.C.M.-Brașov împreună cu beneficiarul au întocmit un plan de măsuri imediate pentru a suplini, pe cît posibil, deficiențele arătate mai sus: montarea conductelor se va face în lipsa utilajelor, acestea fiind reprezentate prin machete schematice, consumîndu-se desigur muncă și material în plus, dar cîștigîndu-se totuși timp; s-a propus uzinei

«Grivița roșie» care are de predat utilajele cheie, dar care nu are oameni, ca o parte din piese să fie lucrate împreună cu beneficiarul pentru a se scurta termenul; s-au detașat muncitori din producție pentru punerea în funcțiune a cazanului de 100 giga-calorii și a CR-5, pentru aburul tehnologic.

Dar pentru că nu s-au eșalonat riguros aceste lucrări de pe șantier, constructorul se află într-o situație nu cu mult mai bună: termenul de predare al unei lucrări de finisaj — ca pardositul unor secții, instalațiile de ventilație, încălzire și gaz metan, racordurile la secții — s-a apropiat și chiar depășit, dar nefiind încheiată construcția interioară, lucrările sus-amintite nu se pot face, pentru că ne-am afla din nou în situația străzilor cu pavajul făcut și refăcut înainte și după canalizare. În schimb, în secțiile unde se pot face lucrările amintite și fără utilaje se execută atît pardoseala, cît și lucrările de canalizare care vor fi gata în ordinea intrării secțiilor în probele tehnologice.

Pentru a reuși să iasă din acest impas organizatoric s-ar cere ca pe viitor, chiar cel mai apropiat, colaborarea rațională între diversele întreprinderi furnizoare și respectarea termenelor de predare prevăzute în contract ca o datorie primordială.

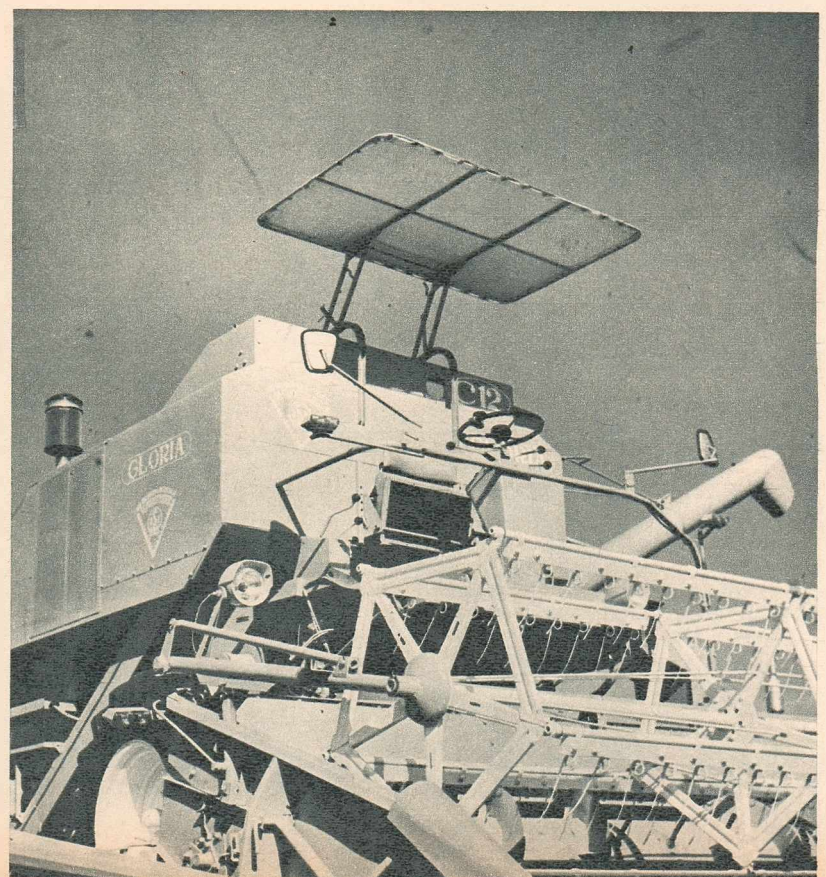
Gh. ALEXANDRU

mașini agricole cu înalți indici calitativi

Persistă cu intensitate rezonanța cuvintelor exprimate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, la adunarea populară organizată de Ziua recoltei în Piața Obor din Capitală. Problemele privind calitatea unor mașini agricole, proiectarea și asimilarea unor noi mașini reprezintă la ora actuală o

preocupare de căpetenie pentru întregul colectiv al uzinei de mașini agricole «Semănătoarea» din București. Iată ce ne-a declarat în această privință tovarășul ing. Ion Căpățînă, directorul general al uzinei.

— Criticile privind calitatea unor mașini fabricate pentru agricultură con-

se apropie termenul de intrare în funcțiune, dar...

Prin realizarea unui plan de investiții întreprinderea «Colorom Codlea» urmează să pună în funcțiune pînă la sfîrșitul celui de-al IV-lea trimestru o capacitate de 1 400 de tone.

Pînă la sfîrșitul anului mai sînt aproape două luni dar ritmul în care s-a lucrat pînă acum nu lasă posibilitatea de a se întreprinde realizarea acestei sarcini. Pe lista vinovaților se înscriu în primul rînd

tinuă să formeze obiectul unei profunde analize în scopul eliminării deficiențelor semnalate. S-a trecut la înfăptuirea unui plan de măsuri concrete, cu eficiență imediată. Am sistat deja fabricația tipului de combină C-3 care nu mai corespunde exigențelor actuale.

— Va fi înlocuit cu un alt tip de combină?

— Specialiștii noștri au și trecut la asimilarea unui tip de combină net superior tuturor tipurilor existente și care se situează la nivelul tehnicii mondiale. Combina C-12 introdusă în fabricație este dotată cu instalație hidraulică care permite reglarea din mers, ușoară și rapidă, a organelor tehnologice. Combinierul, poate să adapteze mașina la caracteristicile lanului de recoltat, fapt care va înlesni reducerea considerabilă a pierderilor de cereale. Combina C-12 posedă totodată un echipament modern de recoltarea porumbului, asimilat de asemenea în fabricație.

— Ce alte mașini vor fi asimilate?

— S-a asimilat în fabricație de serie un nou tip de motocosoitoare pentru plante și se află în diferite faze de proiectare și execuție alte echipamente pentru recoltat floarea-soarelui și orez, o mașină nouă de săpat gropi pentru plantații vitipomicole, un tip perfecționat de combină pentru recoltat cartofi, utilaje situate funcțional la un nivel calitativ mult superior față de cele existente.

— Cum sprijină cercetarea științifică

uzinală acțiunea de îmbunătățire a calității mașinilor agricole?

— La uzina noastră, cercetarea științifică are un caracter aplicativ. Ea și-a stabilit obiective legate de sporirea eficienței economice și îmbunătățirea calității mașinilor fabricate. Pe această cale s-a obținut, de exemplu, perfecționarea produsului SPC-6, satisfacerea unor cerințe exprimate de beneficiarii externi, reducerea prețului de cost, importanța economiei de metal etc.

— Care este contribuția acțiunii de organizare științifică a producției la realizarea sarcinilor de plan?

— Specialiștii noștri au elaborat pînă acum 35 studii de organizare a producției și a muncii, din care 32 au și fost aplicate. Efectul acestora este cristalizat în obținerea unei producții globale suplimentare în valoare de 2 000 000 lei, livrarea peste plan a unei producții marfă în valoare de 1 900 000 lei, sporirea productivității muncii cu 1,7% și depășirea angajamentelor luate în cinstea celui de-al X-lea Congres al P.C.R. Pentru elaborarea studiilor sînt mobilizate toate compartimentele interesate din uzină și este folosită cu succes experiența acumulată de alte întreprinderi cu specific asemănător. Sînt create condițiile pentru creșterea continuă a calității mașinilor agricole, pentru realizarea exemplară a indicațiilor date de conducerea partidului.

Gh. STOICOVICI

pluguri de 10000 ani

De cînd lucrează omul pămîntul? Cînd a folosit el pentru prima dată unelte agricole?

De aproape un secol, diverși specialiști caută să dea răspunsuri cît mai exacte întrebărilor de mai sus. După cum se știe, neolitic (epoca pietrei slefuite) ne-a lăsat destule vestigii care dovedesc că mulți dintre stră-străbunii noștri — din cei care au trăit cu patru sau cinci mii de ani în urmă — cultivau plantele în mod organizat, folosind unelte. Ce se petrecea însă mai înainte, în epipaleolitic (perioada dintre paleolitic superior și neolitic)? Nu se prea știe! Iată însă că o foarte interesantă descoperire arheologică făcută recent în zona românească a Porților de Fier pare să lămurească problema. Doi arheologi, Vasile Boroneanțu de la Institutul de arheologie al Academiei și Roman Ștefan, lector la Facultatea de istorie din Craiova, efectuînd săpături arheologice pe malul Dunării la Cazanele Mici (punctul Icoana, com. Ogradena, jud. Mehedinți) — zonă care va fi anul viitor inundată — au reușit să scoată la lumină unelte agricole care depășesc ca vechime neoliticul. Este vorba de mai multe brăzdare, «fabricate» din corn de cerb, a căror vechime, după aprecierea arheologilor, ar fi de apro-

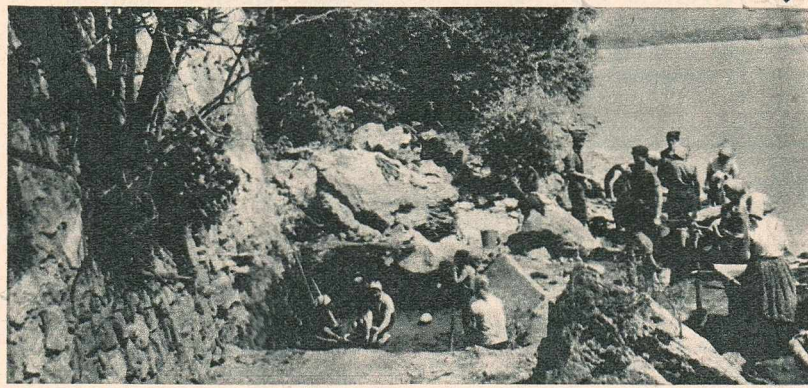
ximativ 10000 de ani — deci din epipaleolitic. Ele ar constitui — după afirmațiile aceluiași specialist — cele mai vechi «pluguri» descoperite pînă acum în Europa.

În același loc în afară de brăzdare au mai ieșit la lumină obiecte de artă și de cult confecționate din os (unele din ele gravate cu desene liniare) care au cam aceeași vîrstă cu primele «pluguri».

Lucrurile nu s-au oprit aici. Paralel cu săpăturile arheologice de la punctul Icoana, cercetătorul V. Boroneanțu a mai descoperit în aceeași zonă (în fața peșterii Veterani) — de data aceasta în colaborare cu arheologul Vincentzio Giaccotti Tasone de la Centrul național de cercetări științifice din Paris — un alt depozit de unelte agricole străvechi, și anume din acelea pe care omul primitiv le folosea la scormonitul pămîntului. Ele ar fi aparținut unei comunități umane care s-ar fi stabilit aici, chiar pe malul Dunării, cu vreo 11000 de ani în urmă.

F. U.

Aici, la Icoana, între Muntele Ciucaru Mic și Dunăre s-au descoperit cele mai vechi «pluguri».

cînd beneficiarul așteaptă „ora 12”

Țesătoria «Mătasea populară» din București este o întreprindere ale cărei produse s-au bucurat în ultimii ani de frumoase aprecieri din partea specialiștilor și a consumatorilor. Cei 23 de crea-

tori de desene pentru imprimeuri și contexturi, ce constituie colectivul de creație al fabricii, au realizat numeroase desene izbutite pentru țesăturile de mătase și triacetat, pentru cravatele și

baticurile care vreme îndelungată au constituit obiect de critică din pricina lipsei de fantezie a creatorilor lor. Colecția expusă la EREN '69, ca și o serie de modele existente în magazine, stau măturie că faza aceasta a fost depășită.

Întreprinderea a realizat în acest an succese și în ce privește realizarea principalilor indicatori ai planului de producție: în primele 9 luni ale anului planul a fost îndeplinit în proporție de 102,9% în ce privește valoarea producției globale, 103,2% la producția-marfă (dintre care 100,6% marfă vîndută și încasată), 102,7% în ce privește productivitatea muncii.

Care sînt însă perspectivele în ce privește îndeplinirea planului în cel de-al patrulea trimestru — trimestru hotărîtor pentru crearea premiselor realizării planului pe 1970?

Din păcate, nu strălucite. Contractele cu unii beneficiari — și în special cele încheiate cu I.C.E. «Romănoexport» — nu sînt totdeauna judicios defalcate pe cele 3 luni ale fiecărui trimestru, precizarea desenelor și mai ales a pozițiilor coloristice făcîndu-se de către beneficiari în «ceasul al 12-lea». Acest procedeu are urmările care îndeobște se cunosc: blocarea secțiilor fabricii cu țesături ce

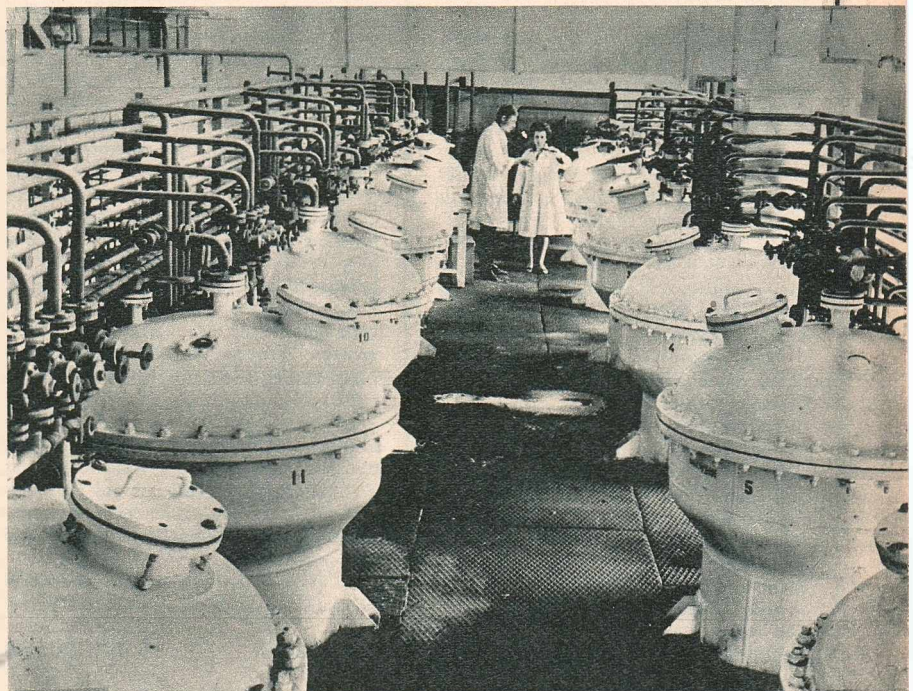
nu pot fi finisate, crearea de goluri de producție în unele secții, lucru în asalt în altele etc. Și totul se poate repercuta asupra calității produselor. Așa se întâmplă lucrurile și în momentul de față: «Romănoexport», care este beneficiara unui contract pentru 75 mii metri țesături, n-a reușit nici pînă la 20 octombrie să precizeze pozițiile coloristice, deși, conform contractului, la 10 noiembrie marfa ar fi trebuit să fie expedită.

Fabrica mai are și alte greutăți de învins, cum ar fi cele legate de calitatea unor materii prime. E vorba în special de firele de mătase naturală livrate de Filatura de mătase din Lugoj, cărora țesătorii de la «Mătasea populară» au a le reproșa multe în ce privește rezistența și elasticitatea.

«Mătasea populară» are de făcut față în 1970 unor sarcini sporite. Printre altele, productivitatea muncii va trebui să crească cu aproximativ 4%. Dacă nu se vor lua din vreme măsuri pentru ca piedici și scăderi calitative de felul celor arătate mai sus să fie înlăturate, greu de crezut că se vor putea atinge asemenea parametri de creștere a productivității muncii.

V. VIȘAN

La Fabrica de antibiotice din Iași: fiecare nouă șarjă să nu însemne doar o continuare a producției, ci și concretizarea imediată a unui pas înainte în concepție.

festivalul național de teatru - la brașov

Alături de unele texte cunoscute care au permis teatrelor din Sibiu și Ploiești spectacole reușite, la Brașov a fost prezentat unul dintre dramaturgii noștri foarte originali și foarte puțin jucați: D.R. Popescu.

«Croitorii cei mari din Valahia» de Al. Popescu în regia lui Dan Nasta a constituit un moment de rafinament artistic în care mișcarea scenică completa subtilitatea decorurilor lui Helmut Stürmer, amintind de miniaturile medievale. Spectacolul, atît de armonios, depășește cu mult intențiile cuprinse în text. Sebastian Papaiani a fost un voievod plin de personalitate și haz în limitele cerute de această istorie apocrifă, și Adina Rațiu — o doamnă Fleur plină de temperament, grație și nemulțumiri. Tot Dan Nasta ne-a oferit un moment de autentică poezie în recitalul Radu Stanca, deși selectarea unor prea multe poeme în care străbate obsesia morții nu are darul nici să învieze, nici să adauge nimic în plus filozofiei proprii poetului, ce reiese și din alte poeme.

Dacă Teatrul de stat din Ploiești a prezentat prin «Al patrulea anotimp»

de H. Lovinescu în regia lui Emil Mandric un spectacol artistic de cea mai bună profesionalitate, regia Mariettei Sadova pentru «Coloana infinită» de Angela Plati la Teatrul dramatic-Brașov nu a reușit să ofere spectacolului pe un text expositiv, lipsit total de dramatism, decît noblețea unor decoruri (Mircea Marosin) și a unor actori (Constantin Codrescu și Zoe Maria Albani).

Evenimentul etapei l-a constituit prezența Teatrului de stat din Tîrgu-Mureș cu «Acești îngeri triști» de D.R. Popescu. Piesa ridică momentul social-istoric, oglindit la un nivel general uman, la o filozofie a generației tinere, care în fața unor accidente ale existenței — triste, triste — își păstrează puterea interioară de a rezista, de a crede și de a lupta. În interpretarea tinerilor actori Ion Fiscuțeanu (Ion) și Anca Neculce-Maximilian (Silvia) îngerii au fost nu atît triști, cît furioși și puternici în credința și setea lor de puritate. Acest mic colectiv actoricesc a demonstrat că de fapt dramaturgia românească originală bună există, dar că trebuie căutată.

Iuliana POP

REPORTAJ DE SAPTE ZILE

COPERTA NOASTRĂ
Actorul
Silviu STĂNCULESCU,
(vezi pag. 15)
Fotografie de S. STEINER

Prezentarea artistică:
V. OLAC

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Științei 1. Sectorul 1. Căsuța poștală 4112. Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Științei».

ce demască nerambursarea creditului bancar

Fără nici o intenție preconcepută din partea noastră, interviul pe care ni l-a acordat tovarășul **TRAIAN DANCAȘ**, directorul adjunct al sucursalei județene Ilfov a Băncii Naționale, o dată cu ultima întrebare a spart canoanele clasice ale genului. Dar pînă la ea — ultima — au mai fost alte patru întrebări:

— Cum apreciați dv., ca specialist, rațiunea creditului bancar acordat întreprinderilor?

— Firește, ca un ajutor temporar acordat întreprinderilor, ajutor care, alături de fondurile proprii, să asigure realizarea și depășirea sarcinilor de plan. Dar, țin să precizez, un ajutor care, la îndeplinirea termenului stabilit, trebuie — cu rigurozitate — rambursat băncii.

— Precizarea dv. ne lasă să bănuim că sînt cazuri în care întreprinderile nu se prea comportă ca niște debitori corecți.

— Există, și, din păcate, numeroase. Fabrica de conserve-Buftea datorează băncii 3 515 mii lei, ceea ce înseamnă un volum de împrumuturi restante echivalent cu 31% din fondurile proprii. Fabrica de conserve-Valea Roșie, Fabrica de zahăr-Giurgiu, Întreprinderea de industrie locală-Snagov și aceea din Brănești n-au restituit băncii împrumuturi ce se ridică — respectiv — la 2 062 mii lei, 8 950 mii lei, 1 776 mii lei și 811 mii lei. Sau, respectînd aceeași ordine, împrumuturile se ridică la 10%, 37%, 18% și 34% din fondurile acestor întreprinderi. Sînt nevoit să închei și acest răspuns tot cu o precizare: în cursul anului împrumuturile restante au fost și mai mari.

— Care sînt cauzele?

— În general, o slabă gospodărire a fondurilor de către întreprinderi. În special, cauzele sînt variate. Astfel, de pildă, aprovizionarea cu materii și materiale cu mult peste necesar ori aprovizionarea pentru produse fără desfacere asigurată constituie o categorie de cauze. Întreprinderea de industrie locală-Snagov deține materiale fără mișcare în sumă de 455 000 lei și stocuri fără desfacere în sumă de 217 000

lei — ceea ce reprezintă, în total, 40% din împrumuturile ei restante. Altă cauză: depășirea prețului de cost ca urmare a aprovizionărilor de la distanțe mari ori ca urmare a depozitărilor necorespunzătoare, care duc la degradarea produselor. Datorită acestui gen de cauze, Fabrica de conserve-Buftea înregistrează o depășire a prețului de cost de 1 295 mii lei, adică 36% din totalul creditelor restante, și a fost silită să recondiționeze circa 59 tone pastă de tomate. Exemplele pot continua.

— Și banca? Cum reacționează, ca creditor păgubit? Ce metode folosiți ca să determinați întreprinderile beneficiare de credite să-și folosească rațional fondurile și implicit să-și achite la timp datoriile?

— Facem verificări faptice de gaj la perioade cît mai scurte tocmai pentru a depista cît mai prompt gospodărirea defectuoasă a valorilor materiale. Aprofundăm controlul asupra modului de efectuare a operațiunilor de decontare, apăsîndu-ne special asupra cauzelor care determină refuzurile din partea beneficiarilor de produse. Analizăm, încă din perioada de elaborare a planului de contractări și de încheiere a contractelor de livrare, modul în care se determină necesarul de aprovizionări cu materii și materiale, tocmai pentru a preveni din timp atît cererile în plus de materiale cît și fabricarea de produse fără desfacere asigurată. Desigur, n-am amintit aici decît doar cîteva din căile folosite de noi, oamenii de bancă, pentru recuperările de împrumuturi restante, dar și pentru prevenirea restanțelor.

Ultima întrebare n-o mai adresăm tovarășului director Dancaș — căruia, pentru amabilitatea de a ne fi acordat o jumătate de oră din timpul domniei-sale, îi mulțumim — ci celor care răspund de destinele întreprinderilor mai sus-citate:

— De ce l-ați silit pe interlocutorul nostru să ne dea și răspunsuri neplăcute?

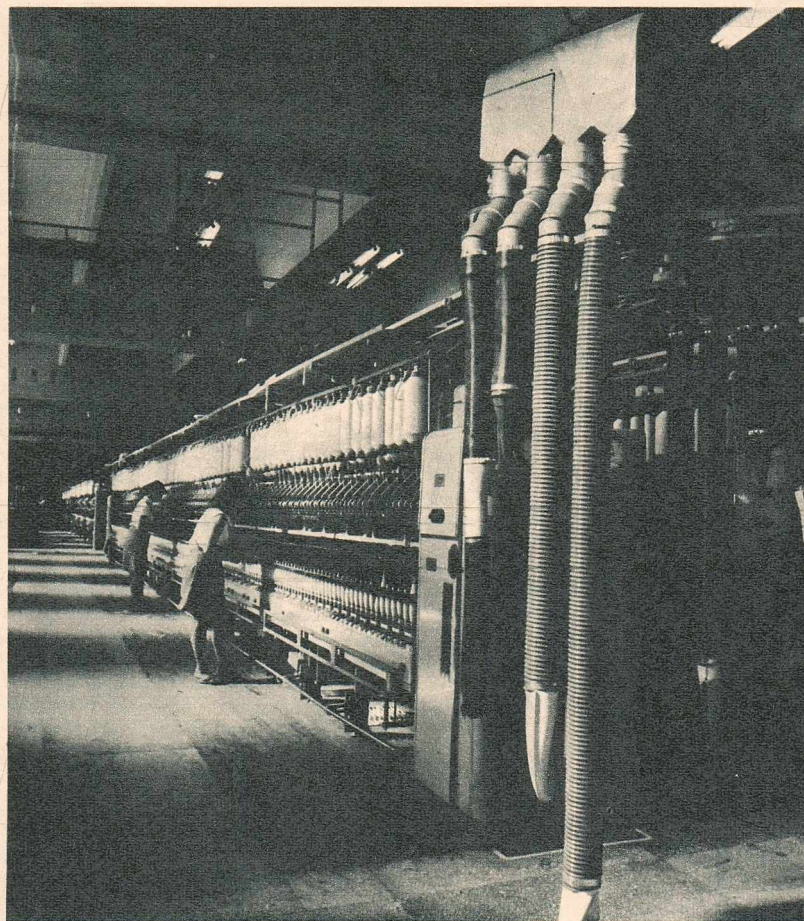
I. NICOLAIE

direcției fabricii. Din răspunsul primit am aflat că primii vinovați sînt... consumatorii (a se citi la... feminin). Succesul produsului a fost atît de mare, încît comerțul a solicitat fabricii o cantitate dublă față de cea contractată inițial. Or, fabrica n-a putut face față acestei cereri, neavînd asigurată cantitatea de coloranți necesară. Perspectivele de satisfacere a cererii pieței cu «Cromoplantin» (ca și cu «Tonal», de altfel) nu sînt nici în prezent prea strălucite. Aceiași blestemați de coloranți, care ar trebui să fie livrați fabricii de către I.C.E. Chimimport, continuă să lipsească.

«Macul roșu» dispune de fondurile valutare și de toate aprobările necesare pentru achiziționarea lor. Dar, din păcate, cantitățile de materie primă pe care le necesită sînt cu mult prea mici, prea neînsemnate, pentru a stimula în suficientă măsură interesele celor ce le livrează!

Ce păcat că o buturugă mică — de cele mai multe ori e vorba de cantități de materii prime ce se exprimă doar la nivelul kilogramelor! — poate să răs-torne cîte un car întreg de realizări!

S. IVAN

La Oltenița se construiește un important obiectiv al industriei ușoare: o filatură modernă proiectată să producă anual 7 410 tone fire bumbac.

În fotografie: secția ringuri, intrată anul acesta în producție.

„macul roșu“ și surprizele

Fabrica de produse cosmetice «Macul roșu» ne-a răsfățat în ultimii ani cu o serie de surprize plăcute. Numai dacă amintim produsele lansate în anul în curs — apele de colonie «Eva 1001» și «Eva 1002», emulsia «Nonodor» în flacon cu bilă, emulsia pentru mâini «Darclée», laptele de toaletă «Farmec», pudrele extrafine «Tenofin» (compactă) și «Darclée» (pulbere), spray-ul «Ozon» pentru parfumarea încăperilor ș.a. — și e suficient pentru a putea aprecia cum trebuie strădaniile colectivului vechii fabrici bucureștene. La aceste surprize plăcute făcute consumatorilor — și în special celor aparținînd sexului frumos — trebuie să adăugăm, pentru a putea aprecia intru totul rezultatele muncii acestei întreprinderi, succesele obținute, în primele 9 luni ale anului, pe linia îndeplinirii planului la principalii indicatori. Și, mai ales, să adăugăm surprizele de sezon pe care «Macul roșu» le pregătește în prezent.

În «Luna cadourilor» din acest an vom putea oferi soțiilor, logodnicilor și prietenelor noastre cîteva noi produse de calitate elaborate de «Macul roșu». E vorba în primul rînd de pro-

dusele — aflate în faza de omologare și definitivare a prețului — din seria intitulată «A.B.C...». Sînt 6 produse noi și anume: fardul lichid (tip Eyeliner) pentru conturarea ochilor, batonul și fardul compact pentru pleoape, fardul pentru obraz, pudra compactă și roșul de buze. Fiecare dintre aceste produse — prezentate în ambalaje moderne, foarte atractive — este fabricat în mai multe nuanțe (numai roșul de buze, de pildă, este produs în 15 nuanțe, dintre care 6 sideturi). În același timp la «Macul roșu» se mai pregătesc pentru omologare: pudra compactă extrafină «Eva» (în 4 nuanțe); pudriera cu oglindă și perniță din blană fină, prevăzută cu pudră compactă sîdef pentru fardul de seară «Dalia»; un atomizer cu parfum de toaletă ș.a.

Vestile acestea sînt bune. Consumatoarele se întrebă însă dacă nu se va petrece și cu aceste produse același fenomen care s-a petrecut cu un altul, lansat cu mult succes acum un an și care niciodată nu poate fi găsit în întreaga gamă solicitată. E vorba de vopsea pentru păr «Cromoplantin».

Aceiași întrebare am pus-o și noi

două distincții

Juriul celei de-a III-a ediții a Concursului internațional de vioară Tibor Varga, care s-a desfășurat de curînd în orașul Sion din Elveția (juriu din care au făcut parte personalități de seamă ca Tibor Varga, Pierre Colombo, Lukas David, Georges Haenni, Nicolas Lagger, Nelly Soeregi, A.M. Grunder), a acordat cele mai importante distincții ale acestei prestigioase competiții — premiul I și premiul II — reprezentanților țării noastre, respectiv Ladislau Kiss și Silviu Ițicovici.

Performanțele obținute de violoniștii români au fost deosebit de apreciate, trezind un larg ecou atît în rîndul spe-

cialiștilor, cît și al publicului și presel din Elveția care a subliniat calitățile excepționale ale celor doi interpreți. Reamintim că Ladislau Kiss este profesor la Conservatorul «Gh. Dima» din Cluj iar Silviu Ițicovici, distins cu premiul al II-lea, este în vîrstă de 19 ani și se mai află pe băncile Conservatorului de muzică «Ciprian Porumbescu» din București, ambii violoniști deținînd și alte premii internaționale.

La remarcabilul succes al Concursului internațional din Elveția, reprezentanții României au adus astfel o prețioasă contribuție.

N. SANDU

Manifestările din cadrul Zilelor culturii sovietice organizate în țara noastră se bucură de un deosebit interes. Cu prilejul acestui important eveniment au sosit mai mulți artiști plastici, compozitori, scriitori și cineaști care s-au întâlnit și se vor întâlni cu reprezentanții ai vieții noastre publice, cu oameni de artă și cultură.

La 24 octombrie a avut loc la cinematograful «Republica» din Capitală deschiderea Festivalului filmului sovietic cu filmul «Să trăim pînă luni». De asemenea în orașele Pitești, Cluj, Brașov și alte localități din țară au fost programate reprezentații ale Festivalului filmului sovietic, cu participarea unor delegații de cineaști sovietici. La 3 noiembrie s-a deschis în Capitală expoziția de fotografii artistice sovietice, iar în sala Ateneului român a fost prezentat, în aceeași zi, concertul Filarmonicii de stat din Leningrad, sub conducerea lui Evgheni Mravinski, artist al poporului al U.R.S.S., laureat al Premiului Lenin. În rîndul soliștilor s-au aflat pianistul Dmitri Bașkirov și violoncelista Karine Georgian, care își vor da concursul și în cadrul altor concerte în câteva din orașele țării.

În sala Dalles din Capitală s-a deschis expoziția «Arta decorativă în U.R.S.S.» care cuprinde lucrări de ceramică și porțelan, sticlă și metal, bijuterii, goblenuri și covoare, realizate de artiști plastici din toate republicile unionale.

Închiderea Zilelor culturii sovietice va avea loc la 12 noiembrie printr-un spectacol prezentat de colectivul de dansuri «Iunost» al Casei de cultură a învățămîntului profesional-tehnic din Leningrad, laureat al celui de-al IX-lea Festival al tineretului și studenților de la Sofia. Între protagoniști se numără Batîr Zakirov, artist al poporului al R.S.S.-Uzbece, Andrei Hramțov, solist al Operei din Leningrad, Inga Demianova, interpretă de cîntece populare rusești.

zilele culturii sovietice

Săptămîna aceasta au avut loc în țară adunări festive, în cadrul manifestărilor prilejuite de cea de-a 52-a aniversare a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

La adunarea ținută la clubul uzinelor «Republica» din Capitală — de la care prezentăm o imagine — au vorbit ing. Nicolae Matei, directorul tehnic al uzinei, și I.S. Ilin, ministru consilier al Ambasadei Uniunii Sovietice.

sala pașilor pierduți

CA-N FILME! Un locuitor al orașului Turda citea pe stradă numărul din 18 octombrie a.c. al ziarului «Informația Bucureștilui». La cunoscuta rubrică de știri judiciare era anunțat furtul mașinii cu număr de circulație 4-B-9414. Ridicînd privirea, a constatat cu uimire că în fața lui era parcat chiar automobilul reclamat. Pînă să ia o hotărîre, mașina a dispărut. Vigilentul cititor a anunțat serviciul orășenesc de miliție, care, operativ, a alertat posturile de miliție și locurile de popas turistic limitrofe. Nu după multă vreme prezența mașinii a fost semnalată la cabana «Cheile Turzii». O grupă de milițieni s-a deplasat de îndată pe urmele fugarilor și i-a găsit așezați la masă. Erau Nicolae Popescu și Gheorghe Mareș, evadați cu patru zile înainte din penitenciarul Văcărești. Surpriza a fost reciprocă și a continuat la cercetarea bagajelor: 12 ceasuri, 2 aparate de radio, un aspirator, multe alte obiecte în valoare de aproximativ 30 000 de lei. Evadații furaseră mașina din București și, în drum spre locurile pitorești din Munții Apuseni, au mai comis o spargere la poalele Făgărașului, în comuna Arpaș.

AUTORI NEIDENTIFICAȚI au încercat să-l omoare pe Ioan Marchiș, azvîrlindu-l în Someș. Fapta s-a petrecut la Cluj, în seara zilei de 19 octombrie, pe puntea ce traversează riul amintit, între str. Karl Marx și Parcul Feroviarilor. Victima este internată în spital și se află în stare gravă. Se fac cercetări, orice relații sînt prețioase.

ÎN URMA notei publicate în numărul 44 al revistei noastre despre crima de la Săftica, sîntem informați că Procuratura județeană Ilfov anchetează în aceeași cauză — sub stare de arest — și pe Constantin Dumitru, zis Traian (care, de asemeni, participă pentru a doua oară la asasinarea unui om), și Vlad Dionisie. O mențiune despre modul de efectuare a urmăririi penale: criminalul își aruncase cuțitul într-o groapă acoperită cu buruieni și vrejuri de mure, la o distanță destul de mare de cadavru; a fost găsit după ce întregul teren a fost cosit și scotocit, centimetru pătrat cu centimetru pătrat, la capătul a două zile de căutări.

Sergiu ANDON

la grivița roșie măsurile încep să se înfăptuiască

Am consemnat în unul din numerele trecute ale revistei noastre măsurile stabilite de Comitețul de direcție al uzinei «Grivița roșie» în vederea recuperării rămînelor în urmă și realizării integrale a planului anual. O nouă vizită întreprinsă de reporterii noștri la aceeași unitate industrială ne oferă posibilitatea de a vă informa despre rezultatele obținute între timp.

Uzina își propusese să se ocupe de ridicarea calificării a 120 de strungari și frezori tineri. Pentru aceasta s-au numit deja instructori care-i supraveghează și-i îndrumă, dînd un ajutor permanent absolvenților din promoția 1969 și elevii

lor din anul al III-lea care au făcut practică în vara aceasta în uzină. Dintre acești tineri cîțiva s-au evidențiat, pot lucra piese complexe, de categoria a V-a, deși sînt la începuturile meseriei.

Am reorganizat — ne-a spus ing. Ioan Popovici, inginerul șef al uzinei — schimbările, punînd în frunte mîstrii, împărțind în mod echilibrat meseriașii cu experiență și începătorii. S-au luat măsuri ca secția sculării și serviciul sculer șef să execute numărul necesar de scule și dispozitive cu care muncitorii angajați recent să-și desfășoare în bune condițiuni activitatea. Atît pentru ei cît și pentru muncitorii mai vechi care dau rezultate

necorespunzătoare se vor organiza cursuri de ridicare a calificării. În cadrul unor acțiuni mai largi de reorganizare a secțiilor s-au format echipe restrînse din muncitori bine pregătiți care se vor ocupa de utilajele mai complexe. Simțim pe mai departe nevoia meseriașilor cu calificare ridicată: cel puțin 20 strungari, 10 frezori, pe care nu avem posibilitatea să-i formăm imediat și de care avem mare nevoie. Am început reorganizarea atelierului de debitare centralizată de table în secția cazangerie, prin completarea efectivului cu oameni detașați sau transferați din alte compartimente, astfel încît să se asigure lucrul și în schimb al III-lea. În secție se vor transfera din alte sectoare unele utilaje necesare sau vom achiziționa altele, ca

foarfecă, ghilotină, o mașină de copiat direct de pe desen, cu celulă fotoelectrică etc. Continuăm organizarea debitării centralizate a profilelor prin reamplasarea utilajelor aferente, completarea efectivului și organizarea lansării grupate a diverselor profile. Aceasta va duce la reducerea forței de muncă și a timpului și la realizarea de economii.

Pentru o mai bună organizare a procesului de producție vom realiza în secție un decalaj de lansare a documentației cu 30 de zile înaintea începerii executării.

Acestea sînt cîteva din măsurile actuale care alături de intensificarea eforturilor generale vor duce la îndeplinirea planului anual la toți indicatorii.

Petre ANGHEL

F03

Ce plan de măsuri ați adoptat în vederea recuperării restanțelor și pentru îndeplinirea la termen și în bune condițiuni a planului de producție?

Ne răspund:

Tov. Valeriu LEONTE, ing. șef la Combinatul de fibre artificiale — Brăila:

— Printre problemele curente vă informăm că am trecut la întocmirea unui urgent plan privind aprovizionarea cu piese de schimb din țară și de peste hotare. În acest sens se întreprinde o acțiune concentrată pentru asimilarea de piese de schimb din țară pentru a nu mai fi necesar importul acestora de la furnizorii externi. În legătură cu materia primă se urmărește realizarea unor contracte de lungă durată cu furnizorii pentru obținerea unei uniformități de aprovizionare. Pentru recuperarea unor rămîni în urmă la producția de celofibră se va pune în funcțiune o instalație de apă demineralizată la Fabrica de rețele cord. Concomitent cu acest fapt va avea loc omologarea și confecționarea unor bobine pentru firul cord, pe care pînă acum le procuram din străinătate. La

Fabrica de sulfură de carbon se aplică un complex de lucrări de mîrire a randamentului de recuperare a sulfurii de carbon din gazele reziduale.

Tov. Dumitru COJOCARU, ing. șef la Fabrica de osii și boghiuri — Baș:

— Întrucît pe primele trei trimestre sarcinile de plan la construcții și montaj nu au fost îndeplinite, s-a alcătuit un grafic care prevede urgentarea utilităților în așa fel încît: 1) linia tehnologică pentru forjarea roților să înceapă probele tehnologice la 20 noiembrie; 2) linia de forjare a osiilor de cale ferată să-și înceapă activitatea pe data de 25 noiembrie.

Graficul mai cuprinde și alte elemente de maximă însemnătate pentru activitatea productivă ca, de exemplu, aprovizionarea cu energie electrică, gaze, apă, aer comprimat, aprovizionarea care asigură începerea probelor tehnologice, terminarea halezor industriale, montarea utilajelor, dotarea locurilor de muncă cu s.d.l.-uri.

N. IANCU

Atelierul de sculărie. ▶
Constructorul trebuia să-l predea amenajat uzinei
la 1 septembrie...

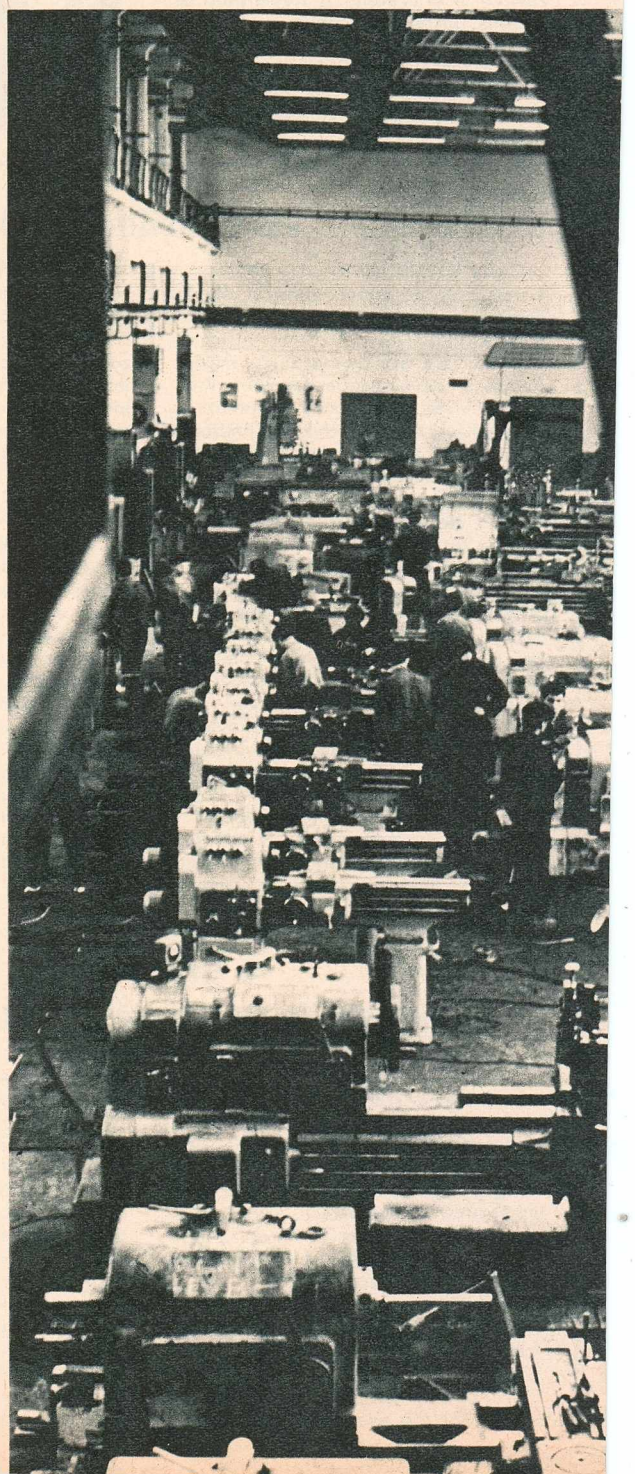
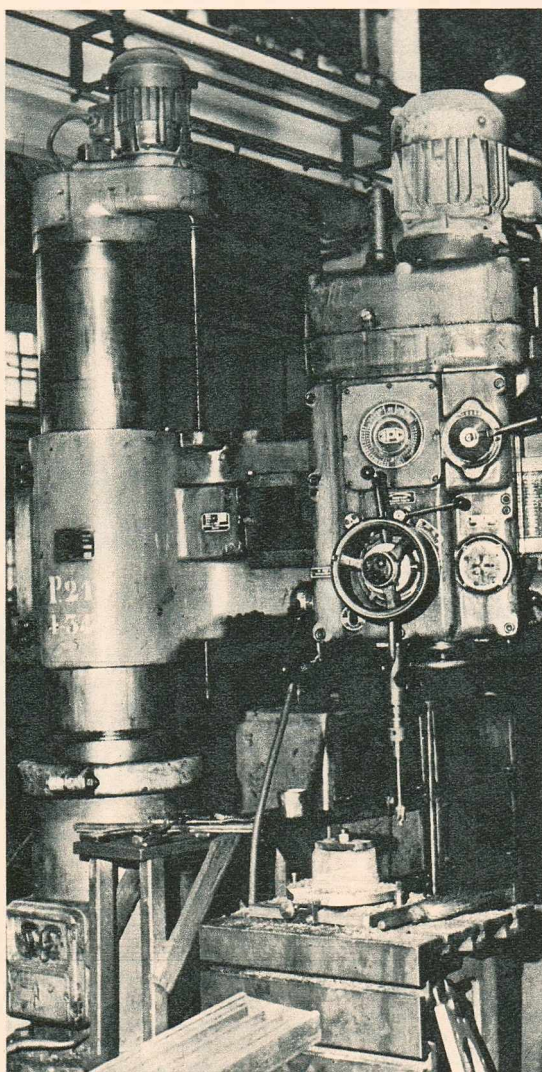
Secția II C. O mașină de găurit care nu funcționează.
Cauza? În ziua de 24 octombrie,
când a fost făcută această fotografie,
I. Bartucz lipsea (nemotivat).

Urmarea: dereglarea fluxului tehnologic al întregii secții.

Atmosfera e sub presiune. Se simte peste tot, dar mai ales în nucleele de conducere ale uzinei, ale secțiilor, că oamenii sînt preocupați, mobilizați. Dincolo de amabilitățile de rigoare, o oarecare nervozitate politicos disimulată. E o impresie pe care gazetarul o receptează după o zi sau două de conversații și întrevederi în uzina «Strungul» din Arad. Nici inginerii, nici maeștrii nu prea au chef de vorbă, nici poftă să răspundă la aceleași întrebări care, de cîteva săptămîni, li se pun mereu verbal sau pentru rapoarte: care e cauza că indicatorul X sau Y n-a fost îndeplinit? Cert este că analiza indicatorilor de bază arată — pe nouă luni — o situație dificilă: producția globală îndeplinită numai 99,7% (cu 500 000 lei sub plan), producția-marfă vîndută și încasată: 88,3% (nerealizări: 19 milioane), productivitatea muncii: 97,6%...

COLABORĂRI DEFECTUOASE

În epoca marilor industrii pe care o trăim, a dezvoltării impetuoase a tehnologiilor, colaborarea este o parte integrantă a procesului economic. Nu poți produce tot și nevoia partenerilor care să furnizeze diferite repere ale aceluiași agregat se impune de la sine. E de la sine înțeles că acești parteneri — vrînd-nevrînd — dețin în mîinile lor una din pîrghiile care poate asigura succesul sau eșecul unui plan. Este deci, în ultimă instanță, o problemă de morală socială ca un colaborator să se achite de angajamentele care și le-a asumat la termen și respectînd în același timp și calitatea. «Nu intenționez să estompez propriile noastre slăbiciuni — ne spune inginerul-șef al uzinei, Ion Blăgăilă — dar unii dintre partenerii noștri ne-au făcut și ne mai fac încă mari dificultăți. Nu numai că sute de repere nu ne-au fost și nu ne sînt livrate la termen, întîrziindu-ne deci cu multe săptămîni, fapt care bineînțeles se reflectă în îndeplinirea ritmică a planului, dar partenerii noștri ne creează dificultăți și în ceea ce privește calitatea. Uzina de utilaj de morărit Topleț, unul dintre partenerii noștri importanți, livrîndu-ne piese de calitate necorespunzătoare, ne-a obligat în trimestrul II, de exemplu, să turnăm noi înșine în uzină

CAUZE ȘI EFECTE

de C. BOZBICI

Fotografii de Marcel CONCIU — Arad

seriile a circa 11 reperi (sania transversală și sania norcutit de la S.N.-320, lagărul de la S.N.-630 etc.). Aceasta nu e o mutare simplă, cum s-ar părea la prima vedere. În primul rând, s-a încărcat capacitatea de turnare a uzinei, în al doilea rând, operațiile se fac cu ore suplimentare, în al treilea rând, aproape că se dublează efortul normal al lucrătorilor din turnătorie».

Uzina de la Topleț după toate probabilitățile — dacă între timp M.I.C.M. nu va lua măsuri hotărâtoare — va periclita și în viitor producția strungului S.N.A.—500 pentru care are contract să execute câteva reperi: picior mare, capac, cutie de viteză etc. Preluând turnarea acestor piese uzina arădeană va fi obligată să-și greveze din nou turnătoria cu 422 tone, exact capacitatea pe o lună.

Dar iată și reversul medaliei, când nu colaboratorul e cel vinovat. 6 tone de materiale (suportul-lampă pentru S.N.—630—800) sînt turnate și așteaptă să fie ridicate de la întreprinderea Crasna-Carei. Uzina are urgentă nevoie de acestea la montaj. Dar cine să le transporte? Neacoperind tonajul unui vagon nu se pot transporta pe C.F.R.; uzina nu poate trimite un camion gol pînă la Carei pentru că e pasibilă de amendă. I.R.T.A. e angrenată în campania de toamnă, n-are mașini disponibile. Și iată cum se creează o situație practic de nerezolvat!

În uzina arădeană, în plină transformare, lucrează un șantier de construcții pentru amenajarea unui atelier de sculărie. Contractul trebuia îndeplinit la 1 septembrie, însă lucrările mai treneză încă. Constructorul care trebuia să efectueze mici reparații și transformări nu pare a fi prea interesat, el realizându-și valoarea contractelor

în lucrări curente cerute tot de uzină. Dar nici uzina nu s-a grăbit să mute un grup de strungari ca să faciliteze constructorului refacerea pardoselii, instalația de forță și alte instalații sub cota zero. În concluzie, șantierul și uzina se deranjează reciproc. În dauna cui?

CONȘTIINȚA ȘI FACTORUL TIMP...

Ce este o zi pierdută în lungul șir al unui an? Aproape nimic, am fi tentați să zicem. O cantitate infimă și de cele mai multe ori recuperabilă prin efort. Să fie chiar așa? O zi, sau mai precis o zi de muncă, deci 8 ore pierdute, la o analiză fie ea cît de sumară, se poate vedea că are repercusiuni imediate asupra ritmității producției. Iată un exemplu: găuritorul Carol Cojocaru de la secția II C a lipsit o zi. Din această cauză nu s-au putut realiza cinci axe principale, care urmau să fie predate secției de montaj și s-au întîrziat cinci strunguri. Cinci strunguri înseamnă o zi de producție-marfă sau un milion de lei... Deci o zi, se pare, nu este numai o simplă zi...

32 800 ore absențe nemotivate pe uzină (în 9 luni)... Situația nu e de loc strălucită. Indicele de utilizare a fondului de timp la mașini variază la uzina arădeană între 52 și 64%, față de peste 70% cît se înregistrează în ramura de mașini-unelte.

Făcînd un sondaj statistic în prealabil ni se furnizează următoarele cifre: întîrzieri sau plecări: 1 263 ore (trim. I), 1 192 ore (trim. II), 1 197 ore (trim. III); absențe nemotivate: 2 200 ore (trim. I), 4 168 ore (trim. II), 8 304 ore (trim. III).

— De ce credeți că lipsesc nemotivat oamenii? — I-am întregat pe inginerul Alex. Papiu, șeful secției II C.

— Absențele nemotivate se datoresc mai multor cauze și trebuie analizate selectiv după grupe și vîrste. Absențele sînt un fenomen preocupant, ele pot avea cauze obiective, dar și subiective. Aș porni de la o constatare. Cei cu înclinări mai frecvente pentru absențe sînt tinerii, noii angajați. Aș opina că pe lîngă diverse cauze aceștia nu cunosc legislația muncii, în pofida faptului că la intrarea în uzină li se face un instructaj. Dezbaterea acestei legislații în cadrul orelor de dirigenție de-a lungul anilor de școlarizare la școlile profesionale ar tempera, după părerea mea, abuzul de absențe. Apoi colectivitatea ar trebui să-și exercite cu mai mare forță opera de fortificare a conștiinței. Majoritatea zdrobitoare a tineretului pe care o absoarbe uzina este de la țară. În procesul de urbanizare are loc și o anumită «dezdădăcinare», o trecere dintr-un mediu în altul, și, implicit, ieșirea de sub controlul familiei. Tinerii se trezesc liberi. De cele mai multe ori ei înșiși sînt puși în fața situației de a lua hotărîri. Și aici intervine conștiința. Trebuie remarcat că adeseori cei care ne incarcă la absențe și ne viciază «fondul de timp» sînt tineri foarte pricepuți, buni meseriași. Scrob Liviu e un excelent frezor dar este un risipitor de timp mai ales în schimb III. Ori absentează din cînd în cînd, ori doarme. Stînd de vorbă cu el invocă motive care ar putea fi plauzibile. Dar adevărul este că nu știe să-și organizeze timpul, îl irosește și se prezintă obosit la uzină. E și aceasta o chestiune de conștiință. Sau Francisc Arnold. Borwerkist bun, dar simbăta se «topește» mai devreme, iar uneori luna vine complet surmenat. S-ar putea pune

întrebarea: ce facem noi? Bineînțeles că stăm de vorbă, explicăm, dar ar trebui creată o opinie a întregii colectivități. Și asta deoarece pentru realizarea unui indicator de plan nu răspund numai cutare sau cutare șef de secție, ci, după opinia mea, și fiecare dintre muncitori...

Analizînd indicii de utilizare a timpului se constată că el variază pe trimestre între 93,5 și 95,4%. Este clar că absențele au aici o pondere importantă. La fel și lipsa de disciplină. Faptul că 67% din forța de muncă pe care o utilizează uzina are o vechime sub trei ani nu poate fi invocat ca un motiv capital. O mai bună organizare a locurilor de muncă, introducerea unei discipline mai ferme se impun ca o necesitate imperioasă.

Un studiu sociologic detaliat ar scoate în evidență și alte motive ale încălcării disciplinei. Ne vom opri doar la unul dintre factorii externi, dar care contribuie la risipirea multor ore de producție. Uzina «Strungul» se află într-o zonă industrială întinsă a Aradului. Mijloacele de transport se retrag din această zonă la ora 23,30 — 23,45. Dar schimbul II își termină programul la ora 23,30. Ca să nu scape tramvaiele sau mașinile, mulți dintre salariați pleacă mai devreme. Situația e mai acută în lunile de iarnă. În consecință, municipalitatea ar trebui să studieze posibilitatea prelungirii orarului mijloacelor de transport.

MĂSURI

În urma analizei celor trei trimestre ale anului, s-a constatat că uzina mai este datoare beneficiarilor cu 429 de strunguri.

Care sînt măsurile ce au fost luate?

— Ele sînt numeroase și menite să înlăture rămîinerile în urmă — ne-a spus inginerul-șef Ion Blăgăilă. Greutățile pe care le-am avut în trimestrele I și II datorită calității unor piese turnate la produsul S.N.-250 au fost înlăturate prin execuția unor reperi în uzină. Îmbunătățind în mod corespunzător calitatea acestui produs am rezolvat una dintre problemele care ne-au adus multe pierderi și întîrzieri. Au fost înlăturate în bună parte strangulările de la atelierul de debitare prin achiziționarea unor utilaje care au dublat capacitatea atelierului. De altfel, cu sprijinul centralei industriale, uzina a fost dotată și cu alte mașini.

În secția de prelucrări mecanice au fost luate măsuri de creare a două linii de fabricație, iar la secția de montaj lucrările au fost individualizate — în limita în care posibilitățile au permis — pe fiecare muncitor, întărindu-se în acest fel controlul.

Dotîndu-ne cu agregate complexe, cum este mașina de găurit și alezat cu ax orizontal — pentru care nu aveam muncitori corespunzători — am specializat pe cîțiva dintre cei care lucrau la alte mașini. În sfîrșit, prin diversele măsuri aplicate s-au degrevat o serie de locuri de muncă, creîndu-se posibilități mai bune de desfășurare a procesului de fabricație. Și pentru că în actuala structură de capacitate doar rectificarea roților dințate mai pune probleme, uzina a făcut un studiu de programare avantaajoasă a aplicării reperelor, preconizîndu-se folosirea la maximum a capacităților și reducîndu-se la minimum posibil timpii de reglare.

Evident, sînt și alte măsuri. Toate acestea sperăm și ne străduim — ne spune inginerul-șef Ion Blăgăilă — să conducă la realizarea planului pe 1969.

◀ **Cu producția sa de strunguri, care acoperă o bună parte din necesitățile de mașini-unelte ale industriei autohtone, «Strungul» se numără printre uzinele importante ale țării.**

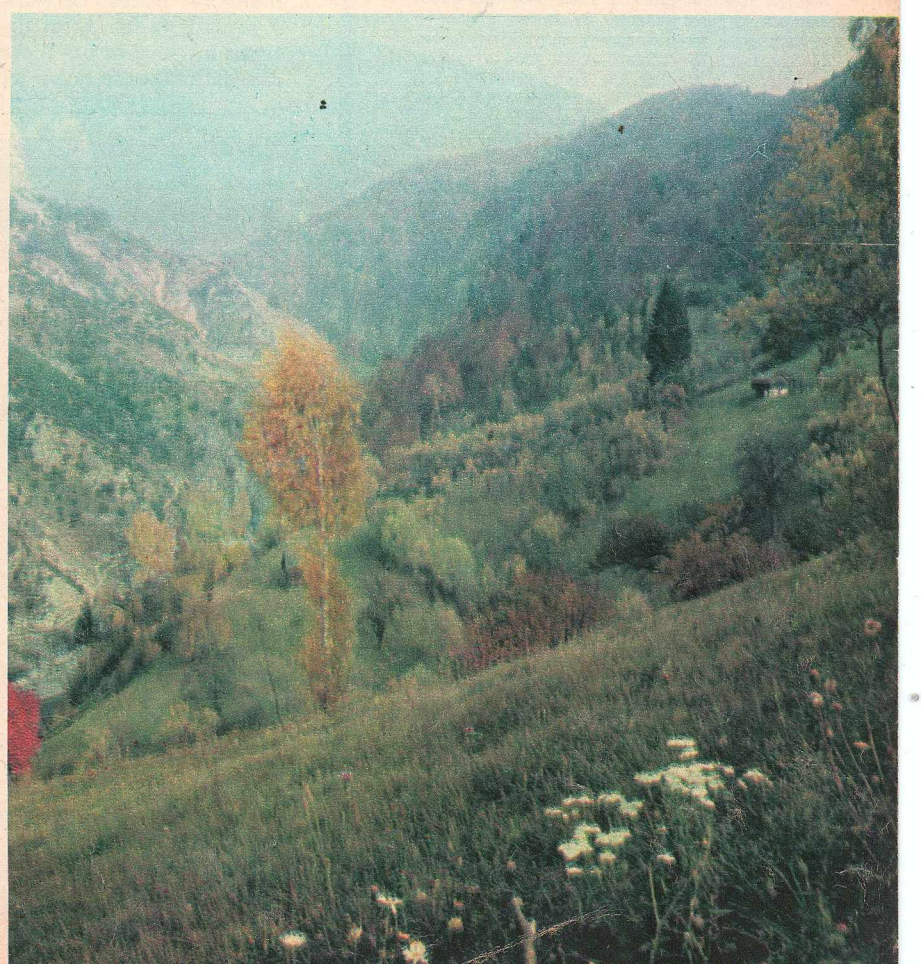
UN SIMPLU GEST

Toamna e un anotimp ireparabil. Decorul ei ar putea fi un simplu trucaj, pentru că, iată, apropiindu-mă de un stejar, acesta tresare, și eu nu știu dacă apropierea mea i-a determinat o anumită stare de spirit sau neliniștea lui există și înainte. Probabil în orice apropiere e necesar un pic de tandrețe. Mă opresc, îl simt ușor demoralizat, ușor stîmjenit; observ pe una din crengi o formă rotundă de iască. Să fie o pălărie cu boruri ondulate? Și mă întreb în cât timp a modelat-o el atît de exact? Iar acum se înclină și puțin fisticit mi-o oferă. Mi se pare un gest suprem. Fără acest gest suprem apropierea noastră ar fi inutilă. Mă acopăr cu darul lui și mă retrag pe cărarea dintre mine și el, lăsîndu-l acolo cu brațele ridicate spre cer, așteptînd să piară. Pentru că toamna este un anotimp al pierderilor. Se pierde, se abandonează, se rupe cu trecutul, se moare un pic pe o porțiune neglijabilă. Certitudinile roz se desprind și cad. În situația de față aceste certitudini au fost frunze. Gesturi pastelate, puțin confuze, de o fantezie absurdă se înăbușă unul pe altul într-un dezastru galben. Pentru că există un mic dezastru galben în fiecare gest verde. Stejarul își continuă viața ridat de sus pînă jos. Viața lui se aseamănă cu viața celorlalți stejari și toți stau astfel cu brațele ridicate. Și acest gest se produce în liniște. O liniște timidă, infiltrată cu delicatețe sau melancolie într-un anotimp ireparabil.

Alexandra TÎRZIU
Fotografii de A. MIHAILOPOL

de Teodor MAZILU

de G. DIMISIANU

E în curs de desfășurare ediția 1969-1970 a maratonului muzicii ușoare «Canzonissima». Îmbinând într-un show gigantic muzica și hazardul (spectatorii și telespectatorii pot participa la un fel de loto adiacent spectacolelor), Canzonissima stârnește vii discuții pro și contra. Fapt este că milioane de italieni urmăresc în cincisprezece șimbete consecutive fiecare etapă a Canzonissimei. În fotografie, surorile Kessler, de mulți ani vedete ale televiziunii italiene, care au lansat cu acest prilej melodia «Da-da-umpa» (?)

Teatrul din Szolnoc prezintă publicului budapestan piesa «Și acoperișul casei...», dramatizată după romanul «4447» al scriitoarei Jokai Anna. Spectacolul «Și acoperișul casei...» e o dezbatere amplă despre rolul și viața familiei în societate.

John Cranko este autorul baletului Femeia îndărătnică, o adaptare coregrafică după Shakespeare. Muzica baletului este o a doua adaptare, după Scarlatti, și este semnată de Heinz Stolze. O «colaborare» fericită care a dat naștere unui spectacol plin de căldură, cu o reușită redare coregrafică a conflictului. Femeia îndărătnică, a cărei premieră a avut loc la Stuttgart (R.F.G.) în interpretarea Baletului de stat din Württemberg, a întrunit adeziunea unanimă a publicului și criticilor.

Chichester Festival Theatre a pus în scenă farșa lui Arthur Wing Pinero, Magistratul. Un spectacol amuzant, al cărui punct forte e regia, inventivă și alertă. Interpretarea, foarte bună, pune în valoare umorul acestei comedii gen Feydeau.

CĂLDURA

Y adoră căldura. Încă de pe băncile școlii adora căldura. Nu era mulțumit de cită căldură dăruia soarele. Mai dădea și de la el, adăuga și el cite ceva la binefacerile naturii. Vara — umbla în palton. Nici în luna lui cuptor nu se despărțea de căciula lui de blană.

Dar îi plăcea nu numai căldura soarelui ci și căldura sobei. Acolo trăia, lângă sobă. Acolo dormea, acolo muncea, acolo gîndea, lângă sobă. Simțea o atracție aproape magnetică pentru căldură. Căldura era idealul vieții lui. De aceea și folosea cu tandrețe diminutivul «căldurică». Cum vedea o sobă, cum se lipea de ea. Acolo rămînea mult și bine — trebuia să folosești forța ca să-l convingi să părăsească soba.

Dar nu-i plăcea numai căldura sobei și a soarelui. Adora, în aceeași măsură, căldura sentimentelor. Mereu era într-o stare de incandescență. Mereu se agita, mereu pune ceva la cale. Dar și agitația asta își avea dimensiunile ei restrînse. Se muta de la o sobă la alta. Chiar și planurile de viitor erau legate de aceste posibile mutații. Cum să ajungă de la o sobă caldă la una și mai caldă.

Să-i fie cald, tot mai cald — asta era deviza care-i călăuzea pașii. E știut că prea multă căldură adoarme. În toiu pasiunii, Y se pomenea adormind. Încărcase soba peste măsură...

Dar el adora nu numai căldura sobelor. Nu numai căldura sentimentelor. Adora — în același timp — căldura posturilor ușoare și bine retribuite. Dacă avea o sobă caldă, voia ceva și mai cald — trăgea, cu alte cuvinte, la căldurică.

Era cald — și nu muncea.

Era cald — și leafa mergea...

Fluturii sînt atrași de ispita luminii. De multe ori plătesc cu viața această cutezanță. Y a plătit la fel. Atras de ispita căldurii, s-a trezit într-o zi scrum și cenușă. Îi părea sincer rău, dar n-avea ce să mai facă...

Marcel Bluwal a încercat prin noua sa punere în scenă la «Théâtre de la Ville» din Paris, să dea Mizantropului lui Molière sensuri noi, moderne, să-l contemporanizeze. Din fericire, afirmă cronicarii, intenția regizorului nu a trecut rampa. Mizantropul rămînînd, în ciuda unor disonanțe, un spectacol clasic în care a strălucit Michel Piccoli (în fotografie, alături de Danielle Lebrun).

Charles DIEHL:

FIGURI BIZANTINE

Avem în aceste două volume editate de «Biblioteca pentru toți» una dintre acele prețioase și rare scrieri care, întemeindu-se pe rezultatele cercetării stricte și nepărăsind nici un moment terenul informației furnizate de documente, izbutește totuși să fie operă de creație și de subiectivitate, operă care însuflă acțiunii de reconstituire și interpretare istorică un sentiment al epicului și o emoție participativă, propriu mai degrabă formulei literare decît spiritului unei lucrări de erudiție și de investigație științifică. Și totuși Charles Diehl (1859-1944) e om de știință, autor de studii fundamentale în domeniul bizantinologiei, savant și profesor; el este însă, totodată, și un admirabil scriitor, spirit dăruit cu mare forță evocatoare, stilist desăvîrșit și portretist memorabil, amintind prin fericita îmbinare de însușiri personalitate a unui N. Iorga, contemporanul și prietenul său, la ale cărui cercetări în istoria Bizanțului se referă, de altfel, chiar în cartea de față.

Care este deci metoda lui Diehl? Ei pune la contribuție documentele, vechile cronică, mulțimea cercetărilor anterioare, neignorînd nimic și nepermițîndu-și să emită vreo ipoteză sau vreo caracterizare neprijinite pe argumentul realității istorice. Are însă destulă putere pentru a se desface din mărăcinșul factologic și a se înălța la viziunile cuprinzătoare, spre a desprinde marile sensuri de evoluție, marile trasee urmate de lumea Bizanțului. Astfel ajunge să formuleze, în prima parte a lucrării sale, *Marile probleme ale istoriei bizantine*, tratînd sub variate specii, chestiunea politică, religioasă, militară ș.a.m.d. într-un spirit sintetic și conștient care denotă lărgimea orizontului și amploarea perspectivei de interpretare. Remarcăm eleganța și precizia formulărilor, dezvoltarea gradată a argumentației, expunerea expresivă și vie. Dar secțiunea în care talentul eseistic și literar al lui Charles Diehl se manifestă în formele cele mai bogate este aceea a *Figurilor bizantine*. Aici autorul e creator în sensul deplin al cuvîntului, învie chipuri dintr-un ev dispărut, o galerie vastă de figuri ilustre sau obscure ce-și vor retrăi încă o dată în paginile sale un destin pe care istoria îl consemnase impersonal și rece. Textul lui Diehl e animat de o mișcare epică, personajele istorice au descins din panouri și se comportă omenește; imaginea vieții bizantine, a ceremonialului de curte sau a cotidianului mizer, a intrigilor de gineceu sau a taberelor militare este fantastic de bogată, policromă fără a fi senzațională, realistă în sensul că menține un binevenit echilibru între apologie și pamflet. Dincolo de actul reconstituitiv propriu-zis *Figurile bizantine* năzuiesc spre o meditație asupra istoriei, asupra luptelor politice și a pasiunilor acaparante stîrnite de mirajul puterii, o meditație despre morală și religie, despre mărirea și decăderea unei civilizații și a unei culturi, despre contradicțiile unei societăți complexe și în multe privințe de neînțeles pentru noi, dar cu încă atîtea și atîtea ecouri în lumea de astăzi. Omul de știință, scriitorul, sînt însoțiți, în persoana lui Diehl, de filozof, act complementar care impune o prezență captivantă prin vastitatea preocupărilor și multitudinea însușirilor sale.

LECTURA e pasionantă, cuceritoare, textul e dens, plin de sugestii și frumuseți stilistice pe care buna traducere a Ilenei Zara le valorifică în cadrul unei echivalări ce nu-l trădează pe autor. Fără îndoială că progresul investigațiilor documentare, cercetările de arhivă vor ajunge să infirme, în chip fatal, o parte din concluziile strict științifice ale lucrării, unele ipoteze privind desfășurarea cutărui sau cutărui episod din îndepărtata epocă descrisă. Inalterabile rămîn valoarea literară și evocativă a scrierilor lui Diehl, aceste adevărate romane din lumea Bizanțului pe care, dacă știința istoriei le va respinge cîndva cu totul, istoria literaturii va fi oricînd dispusă să și le revendice.

Crearea comitetelor de direcție și a consiliilor de administrație, stabilirea obligativității prezentații dării de seamă în fața adunărilor generale ale salariaților corespund condițiilor noi ale dezvoltării forțelor de producție din țara noastră. Aceasta asigură ca problemele de bază ale activității întreprinderilor să fie rezultatul gândirii celor mai buni specialiști, a întregului colectiv de oameni ai muncii.

NICOLAE CEAUȘESCU

Se dezbate
cu spirit de răspundere
problemele cele mai arzătoare
ale uzinei.
(Ședință de comitet
de direcție la I.O.R.)

FORTA GÎNDIRII ȘI MUNCII COLECTIVE

Anchetă economică de Mihael HETCO
Fotografii de Eugen IAROVICI

În cadrul amplului proces de perfecționare a conducerii și organizării producției, în urmă cu un an și opt luni se constituiau în întreaga țară comitetele de direcție. Noile organe de conducere colectivă răspundeau astfel unei realități stringente a economiei noastre, legate de continua ei dezvoltare și diversificare. Fabrica, uzina au devenit organisme extrem de complexe ce nu mai pot fi conduse în mod satisfăcător de către un singur om. A trecut vremea directorului factotum a cărui arie de preocupări cuprindea deopotrivă aprobarea meniului cantinei salariaților săi și încheierea diferitelor contracte. Ceea ce era posibil în cadrul unei întreprinderi rudimentare, parte integrantă a unei economii încă nu destul de evaluate, nu mai este posibil azi, când țara noastră a atins indicii de dezvoltare economică cunoscuți. De aceea înființarea comitetelor de direcție a adus un impuls viguros activității întreprinderilor, în sensul mai bune lor organizări și conduceri. Comitetele de direcție, formate din cadrele de conducere ale uzinei, șefi ai diferitelor secții-cheie ale întreprinderii, precum și din reprezentanți ai muncitorilor, au posibilitatea să cunoască pînă la detaliu cel mai intim mecanismul uzinei sau fabricii, luînd astfel în diferite probleme hotărîrea adecvată. Fără îndoială, aceste organisme n-au nimic de-a face cu diversele adunări în care fiecare discută despre problemele care i se par mai importante, după cum nici ședințe de producție nu sînt. În ședințele ordinare, care se țin în general o dată pe lună, sau în cele extraordinare, comitetele de direcție discută și iau hotărîri privind problemele-cheie, în primul rînd realizarea sarcinilor de plan. Rațiunea de a fi a acestor organisme este demonstrată numai prin eficacitatea activității lor în această direcție. Anchetă de față își propune analiza unor aspecte

ale activității comitetelor de direcție din câteva mari uzine bucureștene, urmărind eficacitatea acestei activități.

SĂ ANALIZĂM CU TOATĂ RĂSPUNDEREA, SĂ NU NE ÎNTÎLNIM PENTRU A... VORBI DISCUȚII!

— Trebuie să recunoaștem că activitatea comitetului de direcție al uzinei noastre n-a prea strălucit la început, ne spune ing. Ion RENȚEA, directorul I.O.R. Ne întîlneam, țineam ședințe regulat, dar toate erau de un formalism exasperant. Oamenii nu cunoșteau tematica ședinței, se prezentau nepregătiți și-atunci ridicau probleme mărunte care n-aveau ce căuta aici. Se făceau simțite greutățile, după părerea mea, inerente ale trecerii de la conducerea singulară la cea colectivă. Oamenii așteptau însă să vadă ce zic eu, în speță, directorul. Sudura între membrii comitetului s-a realizat însă destul de repede și discuțiile la obiect, precise, nu de puține ori în contradictoriu, au devenit curente. Nici o hotărîre mai impor-

tantă nu se ia în prezent fără consultarea tuturor membrilor comitetului de direcție. Iar ședințele sînt pregătite în mod serios, fiecărui dintre noi anunțându-i-se cu câteva zile înainte tematica. Apoi ședințele noastre atacă problemele cele mai importante, legate de îndeplinirea indicatorilor de plan sau de dezvoltarea în continuare a întreprinderii. Discuțiile mărunte, locale, ca să le zic așa, nu le mai acceptăm... Eficacitatea unui astfel de stil de muncă se resimte cu putere asupra activității întregii întreprinderi. ...Într-adevăr, I.O.R.-ul și-a îndeplinit sarcinile de plan la toți indicatorii, realizînd un beneficiu peste plan de 604 000 lei, și o depășire la producția de export în valoare de 1 100 000 lei. Sînt indicii certe că și în trimestrul IV planul va fi realizat și depășit.

Asemenea rezultate nu pot fi obținute decît printr-o organizare superioară a producției și muncii, printr-o cunoaștere profundă a tuturor problemelor întreprinderii. Răsfoiesc procesele verbale ale ședințelor comitetului de direcție, citesc luările de cuvînt. Sînt analize serioase, urmate de propuneri eficace. Apare astfel înaintea

noastră viața uzinei, în toată complexitatea sa. La 10 octombrie s-a analizat problema stocurilor supranormative. La 24 octombrie calitatea producției, rebuturile și remaniierile. La 21 noiembrie se vor pune în discuție perspectivele realizării planului pe trimestrul I al anului 1970.

Cele mai importante realizări ale I.O.R.-ului, de dată recentă, evident, au fost condiționate de buna activitate a comitetului de direcție. Un exemplu: se cereau tot mai insistent, atît pe piața internă cît și externă truse de sudură, dar la capacitatea sa uzina nu putea face față unor comenzi sporite. Comitetul de direcție a hotărît mărirea capacității uzinei, prin construirea rapidă a unei hale metalice în care să se realizeze întregul ciclu de fabricație a respectivei truse. Acțiuni de acest gen se vor continua și în viitor mărindu-se considerabil cifra de export a uzinei.

Fără îndoială, la I.O.R. se poate lucra și mai bine. Automulțumirea, autoliniștirea nu-și au locul. Însăși activitatea economică efervescentă, febrilă, punînd noi și noi probleme, nu permite aceasta. Rezultatele

FORTA GÎNDIRII ȘI MUNCII COLECTIVE

◀ Crearea de cadre de muncitori cu înaltă calificare, îndrăgostiți de meserie, preocupă în cel mai înalt grad și colectivul de conducere al Fabricii de mașini-unelte și agregate. Ucenicii, sub atenta supraveghere a maiștrilor, deprind o meserie frumoasă pentru care merită să-și dedice întreaga viață.

Unitate terminală a sistemului de alegere și transmitere automată a datelor, după denumirea sa tehnică: IBM-357. Mașina calculează și centralizează gestiunea magaziiilor din cadrul Fabricii de mașini-unelte și agregate. S-a concretizat astfel una din preocupările comitetului de direcție pe linia perfecționării organizării producției.

de pînă acum indică însă că drumul urmat este cel bun.

Și la Fabrica de mașini-unelte și agregate activitatea comitetului de direcție se face simțită. Înaintea constituirii sale, directorul general monopoliza toate frînele de detaliu ale întreprinderii, devenind în cele din urmă prizonierul hîrtilor, al hotărîrilor mărunte. Dispărea, prin forța lucrurilor, orice preocupare de concepție, de coordonare. Activitatea conducerii uzinei avea un caracter haotic, lipsit de perspectivă.

Actuala conducere colectivă a dat diferitelor compartimente din întreprindere autoritate, a dispărut (sperăm, pentru totdeauna...) acea criză de timp a directorului care, după cum spuneam, făcea orice (semnînd și bonuri de plecare în oraș...) numai muncă de coordonare și concepție nu.

— Lucrurile nu se îndreaptă de la sine, intervine **Vasile CLONDA**, șeful serviciului prețuri. Mai persistă o urmă de formalism în cadrul discuțiilor, citeodată observi că cutare nu-și notează nimic. Atunci cum va putea reține ce s-a discutat? De unde să-și facă o idee sintetică despre situația uzinei? «După ureche» se poate prinde cîte ceva, dar nimic trainic nu se alege. Că în activitatea comitetului de direcție e loc berechet de mai bine, o știm cu toții. Cred că mai persistă o «criză de încredere» în eficacitatea muncii acestuia.

De pildă, un maestru se plînge, în mod justificat, de actul de indisciplină al cutărui muncitor. Comitetul de direcție târăgănează luarea unei hotărîri pe motiv că problema este minoră (deși disciplina muncii în cadrul uzinei noastre numai o problemă minoră nu e!). Maistrul respectiv are toate motivele să se îndoiască de eficacitatea muncii noastre...

...Trebuie arătat că Fabrica de mașini-unelte și agregate nu și-a îndeplinit planul la toți indicatorii pe trimestrul III. Motivele? În primul rînd, o slabă disciplină a muncii! Nu se respectă orele de program, 47 la sută din efectivul de personal este lipsit de experiență. Absolenții școlilor profesionale au un randament, măcar la început, foarte scăzut. Ar fi fost normal ca tocmai această problemă să stea în centrul activității comitetului de direcție, rezolvarea sa impunîndu-se imperios. Or, culmea! Ea nu este analizată serios sau în cel mai bun caz este expediată rapid și superficial.

Recent, comitetul de direcție a luat hotărîrea de a întări disciplina în cadrul schimbului de noapte. Cîteva vizite inopinate au surprins, «în flagrant», oameni dormind sau pur și simplu mașini părăsite mergînd în gol. Sancțiunile aplicate cu promptitudine, precum și discutarea unor

abateri în adunarea generală a salariilor au ameliorat situația.

Încă o dată: de eficiența activității comitetelor de direcție, de analiza promptă a fiecărei situații și luarea unei hotărîri în consecință depinde bunul mers al întreprinderii!

COMITETUL DE DIRECȚIE — UN ORGANISM DE CONDUCERE CU PERSONALITATE PROPRIE, PUTERNIC CONTURATĂ

Prin lege s-au acordat comitetelor de direcție largi competențe care implică, desigur, maximă responsabilitate. Dreptul de a conduce și a lua decizii, într-o măsură mult mai mare decît înainte, este corelat cu răspunderea sporită față de hotărîrea luată. Este natural să fie așa.

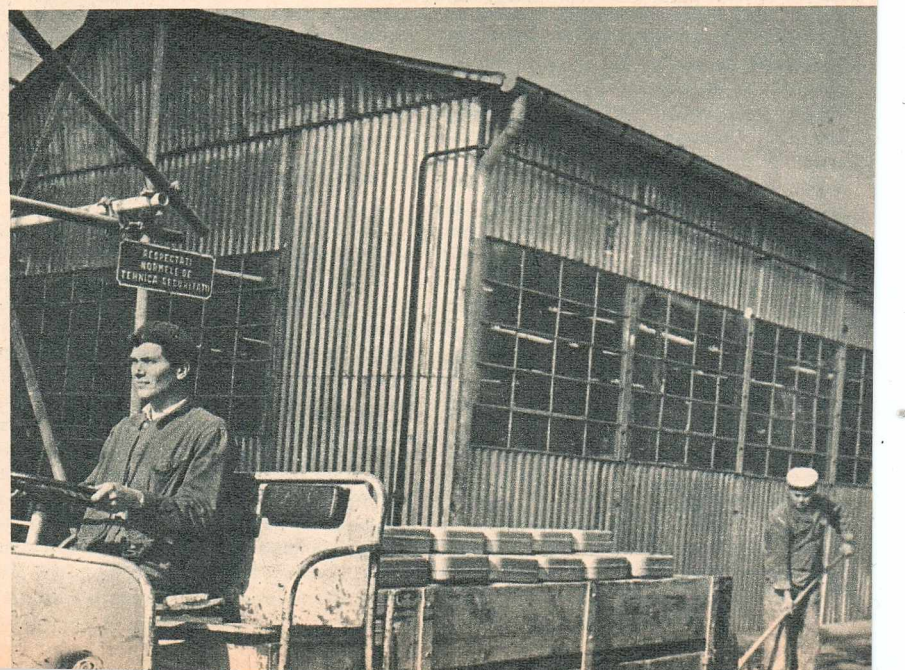
Mulți dintre interlocutorii noștri, în special directori de întreprinderi, au remarcat însă că activitatea comitetelor de direcție, ai căror președinți sînt, este îngrădită citeodată de tutela mărunță exercitată cu obstinație de diferitele ministere.

Să fim bine înțeleși. Nu este vorba de cine știe ce revendicări menite să submineze autoritatea forului tutelar, ci de acele atribuții elementare, și deci indispensabile, fără de care activitatea comitetelor de direcție nu poate da roade.

Directorul general al Fabricii de mașini-unelte și agregate, inginer **Aurel BOZGAN**, amintea că noua reorganizare a ministerelor cit și înființarea centralelor industriale au dus la perfecționarea activității întreprinderilor, a economiei noastre în general. În spiritul acestor măsuri ar fi necesară o lărgire a atribuțiilor întreprinderilor.

Astfel, comitetele de direcție ar trebui să dispună de un fond pentru stimularea muncii de noapte a personalului de la mașinile-cheie. Să poată opera modificări în structura organizatorică a fabricii, în funcție de necesitățile specifice și de etapele dezvoltării acesteia. Să aibă dreptul de a stabili relații directe cu furnizorii interni și externi, precum și cu beneficiarii produselor lor. În fine, să dispună de un fond necesar creării de condiții sociale care să atașeze salariații de întreprindere. Eventual, aceste probleme ar putea fi rezolvate la nivelul centralelor.

Aminteam de construirea unei hale metalice în cadrul I.O.R. pentru activizarea producției de aparate de sudură. Luni de zile

Reușita

Alături de mașina de alezat și frezat, rastelul rotativ pentru scule, recent introdus la Fabrica de mașini-unelte și agregate. O inovație aparent mică dar cu nebănuite efecte legate de productivitatea muncii.

cum am văzut...) de unii directori ca prea restrictive, ci și de modul în care aceste comitete știu să-și asigure acordul general asupra hotărârilor luate și prin aceasta participarea sinceră și constantă a tuturor salariaților.

Dar legătura comitetului de direcție cu personalul unității trebuie să se realizeze și alt fel decât prin liniile de comunicații asigurate de structura întreprinderii, și anume prin reprezentanții personalului, aleși de salariați la fiecare doi ani în cadrul unor adunări generale. În comitetele de direcție, reprezentanții salariaților trebuie să contribuie la optimizarea deciziilor acestora. Pentru aceasta este necesar să fie în prealabil precis informați asupra subiectelor discuțiilor la care participă ca invitați. Precizia informării nu este suficientă însă. Informarea trebuie prezentată într-o formă accesibilă nivelului lor de pregătire, înlocuindu-se pe cât posibil terminologia prea strict tehnică cu termeni cunoscuți tuturor salariaților. În acest mod, problemele vor avea pentru reprezentanții salariaților semnificații exacte iar participarea lor la discuții nu va fi formală ci efectivă!

În afara ședințelor comitetelor de direcție, rolul reprezentanților salariaților este de asemenea foarte important, deoarece ei sînt cei cărora le revine în măsură cea mai mare sarcina de a motiva, de a face să fie înțelese de întreg personalul, deciziile conducerii. Reprezentanții salariaților pot influența astfel substanțial participarea mai profundă a tuturor membrilor colectivului de muncă la viața întreprinderii.

Activitatea atât de importantă a reprezentanților salariaților își găsește o deplină eficiență doar în condițiile cînd este ajutată sistematic și competent de conducere, de serviciul personal al întreprinderii. Reprezentanții salariaților vor trebui ajutați în înțelegerea fondului problemelor discutate și în crearea unui cadru organizatoric propice desfășurării discuțiilor de informare periodică pe care dinșii le poartă cu alegătorii lor — totalitatea muncitorilor întreprinderii.

Desigur, ancheta de față nu și-a propus să analizeze toate problemele legate de activitatea comitetelor de direcție. Ele sînt deosebit de complexe, variind de la o întreprindere la alta. Totuși, câteva idei generale, extrase din analiza modului cum funcționează aceste comitete în câteva mari întreprinderi din Capitală, cit și din discuțiile purtate cu specialiști în domeniu, se pot avansa. Sintetizînd, se constată că aplicarea principiului muncii și conducerii colective cîștigă tot mai mult teren. La fel, eficiența muncii comitetelor de direcție se materializează prin creșterea competenței în fundamentarea deciziilor. Pe de altă parte, se mai constată că în unele întreprinderi nu s-a renunțat pe deplin la formele de conducere unipersonală și se întîrzie elaborarea de regulamente de funcționare a sus-numitelor comitete, adaptate la condiții și sarcini concrete. În unele cazuri, selecționarea problemelor nu s-a făcut cu destul discernămint iar analizele economico-financiare mai ocupă un loc modest în dezbateri. Se mai «uită» informarea membrilor comitetelor de direcție despre ducerea la îndeplinire a hotărîrilor anterioare. Ministerele își trimit mult prea rar reprezentanții la ședințele comitetelor de direcție...

Așadar, perfecționarea muncii noilor forme de conducere colectivă este o sarcină continuă, urgentă, o datorie a cărei îndeplinire coincide, în fond, cu bunul mers al întreprinderii și al economiei noastre în general.

De ce a reușit Tache Gheorghe, președintele CAP din Sinești, și de ce nu a reușit Dobre? Ce date în plus a avut primul? Pentru că, dacă mă gîndesc bine, cel avantajat tot Dobre a fost: a avut de partea lui orașul, s-a putut apropia mai repede de un grup mai larg de intelectuali — influența lor nefiind de neglijat, — cîștiga incomparabil mai bine și, la vremea aceea, era neînsurat, obligațiile lui familiale rezumîndu-se la niște bani trimiși, de altfel cu regularitate, părinților. Și cu toate astea el s-a poticnit undeva la mijlocul drumului și Tache nu. De ce? Ceea ce nu am spus despre Dobre cu două numere de revistă în urmă se poate reduce cam la următoarele: liceul seral, activist U.T.C., bacalaureatul, apoi munca la Comitetul orășenesc de partid, survenită exact atunci cînd își pregătea examenul pentru admitere în facultate. A urmat perioada de stabilizare a oamenilor în Valea Jiului, de formare a unor noi generații de mineri; galeriile au început să se modernizeze, normele lui Kopetin Geza, doborîte prin forța mușchilor, au început să intre în legenda; se vorbea din ce în ce mai mult despre organizare științifică, despre metode științifice, și uite așa s-a trezit dintr-o dată că acasă are doi copii și o nevastă cu o sănătate cam șubredă, că în locul lui, în munca de partid, a fost ales un altul care terminase cu vreo trei ani în urmă Institutul de mine. Și a trebuit să intre din nou în subteran și să o ia de la capăt. Numai că peste el au trecut anii, și cam mulți, că drumul de acolo, din galerie, pînă în aula institutului i se părea acum lung, aproape imposibil de parcurs. Și nu l-a mai făcut.

Și îmi vine să spun că toate acestea pentru ca Tache...

Dar nu, pentru că nu au fost toate acestea pentru ca Tache să...

Pentru că nici drumul lui Tache nu a fost pavat cu lespezi de marmură.

După ce l-a legat burduf pe administratorul moșiei printesei Ana Calimaki, l-a urcat în faeton și a dat bice cailor cu direcția București, a trebuit să pună mîna pe par și să-i despartă pe cei care erau gata încăierăți pentru niște hîrburi aflate pînă la acea oră în proprietatea printesei. Era membru de partid și utecist. Avea 4 clase primare, o nevastă și un fantastic simț al dreptății. Pămîntul împărțit trebuia lucrat, țara avea nevoie de hrană, se anunțau anii de secetă, foamea începuse să-și arate colții albi de oase uscate. Și au dat produse. «Dar asta era în firea lucrurilor. Problema era alta: oamenii mă întrebau încotro? Și eu nu prea știam ce să le răspund. Și atunci, la lumina lămpii cu petrol (astăzi mi se pare banal să spun că toată comuna este electrificată, că în aproape toate casele există aparate de radio, că din două case una are deasupra antenă de televizor), a început să citească și să înțeleagă «incotro». În '49 răspunsul s-a concretizat prin înființarea cooperativei agricole de producție: 67 de familii, 209 ha, 20 cai, 15 oi, 200 găini — averea obștească cifrîndu-se la 280 000 lei, pentru ca să ajungă, după 20 de ani, la 800 vaci de rasă, peste 1 000 de oi, iar averea obștească să se concretizeze în impresionanta sumă de 13 milioane lei. Pentru asta au trebuit înfrînte inerției, răsturnate tradiții, apropiați oamenii de ceea ce se cheamă astăzi știința lucrării pămîntului. Dar nu despre asta vreau să vorbesc, ci despre Tache. A fost ales președinte de la înființarea cooperativei. La început, a mers. Se mai putea lucra și după obiceiul pămîntului. Cu timpul însă... «Facem grădină de zarzavat, Tache?» — au întrebat oamenii. «Facem». «N-a fost niciodată, cheltuim bani, ne risipim forțele». «Facem asolamente, și o să dea rezultate». Așa i-au spus lui niște specialiști, și Tache i-a crezut. Dar ce era în capul lor, el nu înțelegea și voia să știe. Și atunci a urmat un curs de tehnicieni agricoli. Și-a spus: «Altfel nu se poate, trebuie să țin pasul, sînt obligat, am sarcină». Nu-l obligase nimeni, dar cu nu știu al cîtelea simț și-a dat seama «că altfel nu se poate». Și gospodăria s-a mărit, au apărut probleme noi, complexe, greu de soluționat chiar și pentru un tehnician cu maturitatea lui. Grădina a dat rezultate. Experiența acumulată, paralel cu dezvoltarea sectorului zootehnic, crea posibilități pentru dezvoltarea legumiculturii. Oamenii au votat în adunarea generală ca de la 5 ha de grădină să ajungă într-un timp scurt la 150 ha. Și toți se uitau la el: «ce facem?» și mai ales «cum facem?». Terenul nu era potrivit. Se cereau efectuate lucrări de ameliorare, de pregătire, stabilite măsuri pentru irigare... «Ce faci, Tache?» — întrebarea i-a pus-o doctorul Rădulescu Ion, prietenul lui. «Asta e treabă de inginer». «Și ce să fac?» «Să te faci inginer». Ce simplu sună acum, ce caraghios de simplu pare. Să te faci inginer, și se făcu inginer. Tache povestește și zîmbește. Zîmbește la amintirea nopților albe, la zilele cînd stătea ascuns în păpuși și învăța nevastă de nimeni, la examenul de botanică pierdut de trei ori la rînd, la lucrarea de stat în care a adunat toată experiența lui pentru a face, acolo unde nimeni nu credea, o grădină de 150 de ha. Și zîmbește pentru că acum, cînd toate astea sînt undeva în urmă, pare simplu, al dracului de simplu.

Și Tache a reușit. Și Dobre, nu. A fost Tache mai puternic?

I.R.C.R. a trăgănat lucrările. O echipă formată din cîțiva oameni din fabrică a muncit zi și noapte pentru a o da la timp în exploatare. Comitetul de direcție n-are posibilități de stimulare materială a unor asemenea eforturi. Apoi, orice investiție care depășește suma de... 500 lei trebuie avizată de ministerul respectiv. Pentru construirea unui vestiar, să zicem, se trimit adrese peste adrese, se fac inspecții etc., cînd lucrurile s-ar rezolva mult mai simplu prin existența acelui fond atît de insistent invocat de toți interlocutorii noștri.

COMITETUL DE DIRECȚIE: CONDUCERE COLECTIVĂ SAU... COLECTIV DE CONDUCERE?

Spune vechiul proverb: «Unde-i unul nu-i putere»... Într-adevăr, în fața unor hotărîri importante care implică cunoașterea multilaterală a o serie de factori sînt necesare (iar în activitatea economică, mai mult decât oriunde...) consultarea și dezbateră.

Comitetul de direcție, ca formă colectivă de conducere, are ca scop tocmai combaterea veleitarismului, a impunerii cu orice preț a unei singure idei. Crizele de autoritate n-au ce căuta și nu duc decît la dezastruoase rezultate pe plan material. Antrenînd în mod democratic totalitatea salariaților în problemele de importanță hotărîtoare, comitetul de direcție se face așadar exponentul autorizat al acestora. Respectarea normelor de muncă și conducere colectivă se impune cu stringență.

— Comitetul de direcție care nu păstrează și nu dezvoltă continuu legăturile cu întreaga masă a salariaților riscă să se transforme dintr-o modernă formă a conducerii colective într-un «colectiv de conducere» rupt de viața zilnică a întreprinderii, ne-reușind a-și impune deciziile decît prin constrîngere, prin autoritatea sa ierarhică necontestată (ing. Miron POPESCU, expert instructor la C.E.P.E.C.A.).

Iată deci că posibilitățile de a acționa ale comitetelor de direcție nu sînt limitate numai de acte normative, considerate (după

Hală metalică construită de muncitorii I.O.R.-ului. Comitetul de direcție a soluționat astfel rapid și eficace sarcina de a speri în mod serios producția de truse de sudură.

Istoria poporului nostru, plină de evenimente de răscăltătoare semnificație, constituie pentru compozitorii contemporaneității unul dintre cele mai captivante subiecte inspiratoare. Exemplele sînt prea numeroase pentru a încerca să le reamintim. De curînd însă, premiera **Decebal** cu care s-a deschis stagiunea Operei române a readus în actualitate rostul unor asemenea lucrări, locul lor în definirea unui profil creator caracteristic muzicii contemporane. Dar ca să putem cuprinde cît mai larg problematica premierei operei **Decebal** de Gheorghe Dumitrescu, se cer anumite lămuriri. Știm că muzicianul a arătat un profund atașament pentru comentarea cu mijloacele oratoriului și ale operei a unor fapte eroice din istoria neamului. Pentru ce a ales, de această dată, ca personaj central pe unul dintre marii eroi ai antichității — Decebal? Nu poate fi vorba de o căutare a unui subiect spectaculos și totodată destul de neobișnuit. Compozitorul include opera sa într-un mare ciclu, dedicat istoriei României, urmărind trăsăturile caracteristice unor epoci esențiale pentru conturarea spiritului național. În acest context, **Decebal** este primul acord al epopeii, deschide lanțul unor ample poeme despre Ioan Vodă, Tudor Vladimirescu, despre Răscoala din 1907, Grivița roșie, despre «zorii de aur» ai evului contemporan. Ultima sa operă — de fapt creată cu mai bine de un deceniu în urmă — reprezintă punctul de plecare al unor idei despre eroismul și concepțiile de viață ale românilor de-a lungul veacurilor. Iată de ce credem că **Decebal** este, în primul rînd, o patetică prefață a istoriei muzicale cuprinse de Gheorghe Dumitrescu în operele și oratoriile sale. Valorile dramaturgiei, sensurile muzicii, autenticitatea neostentativă a culorii de epocă — bazată pe nuanțe arhaice ale datinilor și folclorului românesc — conferă acestei creații calitățile unui vibrant mesaj patriotic.

Pornind la realizarea scenică, autorii spectacolului Operei române au înțeles acest lucru. Nu numai pe planul atmosferei evocatoare, ci și pe cel al unei maxime contribuții interpretative. În acest sens, regia — Jean

«DECEBAL»

Nicolae Florei
în rolul lui Decebal.

Rînzescu — a accentuat aspectul de epopee, în care amănuntul se topește în suflul eroic general, iar gesturile aparțin unor siluete descinse parcă din străvechi documente de piatră. Fără îndoială că și excelentul cadru plastic al scenografului Ion Ipser a contribuit cu real efect la stabilirea unei asemenea ținute care preferă respectarea istoriei unei montări «grande opéra». Dacă nu avem decît cuvinte de apreciere pentru ansamblul coral (condus de Stelian Olariu) și orchestral (dirijat de Paul Popescu), se cuvine să accentuăm că, în ultimă instanță, ceea ce s-a impus publicului a fost realizarea solistică, atît vocală cît și actoricească, a lui Nicolae Florei — Decebal —, a Iuliei Buciuceanu — Drigisa —, a Marianeii Stoica, a lui Viorel Ban, pentru a nu aminti decît interpreții prim-planurilor. În astfel de condiții, Opera română a reușit să demonstreze că semnificațiile majore ale unei creații naționale devin elemente esențiale în afirmarea valorii artistice a primei noastre scene lirice.

Grigore CONSTANTINESCU

Scenă din actul I.

ALIZUNA

Tina Ionescu-Demetrian, autoarea Alizunei și interpretă a drăgaicei Codruna, alături de însăși Alizuna — Silvia Popovici.

Din sertare tixite cu drame și versuri, alcătuite de-a lungul anilor într-o neprielnică și tăcută modestie, Tina Ionescu-Demetrian (actriță a Naționalului pe care o știam din roluri mărunte, împlinite cu același sirg discret și neprofitabil) a scos-o pe **Alizuna**, a trimis-o la Concursul național de dramaturgie, de unde s-a întors cu trofee și cu dreptul de a intra pe ușa din față a Teatrului Național. Există o răsplătă a răbdării, după cum există și un ceas al recunoașterii talentelor. Chiar dacă aceste talente nu se îmbracă în hainele literare cele mai de ultimă oră, chiar dacă-și permit să se învăluie într-un abur de poezie ce poate părea ușor desuetă și să circule într-un univers de poveste cu mituri și motive folclorice, chiar dacă ele cer spectatorului modern

să renunțe la obiceiurile sale teatrale cele mai proaspete și să accepte — acolo, pe scenă — o parabolă lirică cu parfum «de epocă». Dar basmul Tinei Ionescu-Demetrian, populat cu drăgaice și priculici, dar și cu pădureni savuroși coborși parcă din poveștile lui Creangă, este — dincolo de această interferență a planurilor și personajelor reale cu cele supranaturale — o metaforă plină de noblețe și generozitate, care conteră iubirii darul de a umaniza forțele elementare și care identifică **Omul** cu Stihuiorul, cu poetul, cu arta.

Alizuna, pe jumătate drăgaică crudă și jucăușă a pădurii, pe jumătate pămînteană, va dori, din dragoste pentru acel trubadur plin de vrajă și har care e Stihuiorul, să renunțe la nemurirea ei de gheață,

și firește că autoarea îi va face pe voie, după ce îi îngăduie să-și respingă pețitorii proști și lacomi, după ce o lasă să se mai joace o noapte cu drăgaicele sub razele reci ale lunii — în timp ce năpircile le șerpuiesc în plete și sin — cu rochii din vălătuți de fum și voci ascuțite, șuierătoare. Atmosfera aceasta de poveste, istorisită parcă cu limbă rea de șarpe, lumea aceasta cu zine crude, strecurate ca niște umbre printre copacii pădurii, i-au reușit admirabil regizorului George Teodorescu ca și momentele de vibrație lirică ce traversează fără ostentație întreaga piesă. Fără îndoială că scenografia Elenei Pătrășcanu-Veakis a fost — în acest sens — hotărîtoare, și trebuie să recunoaștem că rar am văzut o mai rafinat-modernă și mai poetică întrupare plastică a ideii de basm, a ideii de împletire a visului cu realitatea. Și poate de aceea ni s-a părut discordant — ieșind din viziunea și bunul gust regizoral și scenografic al spectacolului — tabloul peștelui, cu personaje construite exclusiv de gros, cu reminiscențe din **Căsătoria gogoliană**, oricum inadvertente substanței poetice și folcloric-românești a piesei. Și ne-a mai mîhnit, în acest frumos spectacol, o distribuție ce nu servește — prin lipsă de adevărată înțelegere a rolului — nici actorul, nici reprezentarea: în rolul Stihuiorului, Lazăr Vrabie, actor grav și cerebral, se simte parcă încurcat, chinuit de ipostaza de trubadur care vrăjește inimile cu versul și dezleagă vrăjile rele cu privirea. Dar spectacolul se bucură în general de una din acele distribuții de zile mari pe care e în stare să le asigure Naționalul; și dacă nu putem să-i amintim decît în treacăt, pentru schițele pline de umor subțire desenate fraților Alizunei, pe Matei Alexandru, C. Rauțchi și Ovidiu Moldovan, ori pe interpretele drăgaicelor, nu ar fi drept să nu-i dăm interpretatei Alizunei, pilonul artistic al piesei, tot ceea ce i se cuvine: cu forțe parcă prea mult economisite în ultimii ani, Silvia Popovici a irumput acum pe scena Naționalului cu toată vigoarea și delicatețea lirică a talentului ei, cu acea sensibilitate lucidă pe care i-o știm și cu un plus de maturitate artistică pe care și l-a adăugat, a venit și a **elaborat-o** pe Alizuna, și a **trăit-o** cu o artă fără cusur.

Ceva mai face să cred că **Alizuna** de azi va cunoaște gloria de odinioară a piesei **Înșir-te mărgărite...**

Sanda FAUR

COPERTA NOASTRĂ

SILVIU STĂNCULESCU

Nu i-am spus-o niciodată dar de multe ori, văzîndu-l în filme, la teatru, pe stradă, pe platouri, cerîndu-i un interviu, mi-a jucat prin fața ochilor fraza aceea frumoasă din Saroyan «de unde vin eu, oamenii sînt politicoși», pe care care aș fi vrut s-o fi găsit eu prima dată sau măcar unul din prietenii mei buni. Nu cuvîntul *politicoși* mă seduce (e plină lumea de ei, nu?), ci acel «de unde vin eu...» după care mi-ar plăcea să adaug: ...«oamenii sînt sinceri». Știu că nici acest «sinceri» nu mă spune mare lucru, dar nu renunț să leg această frază de prezența lui Silviu Stănculescu. Sinceritatea lui este fundamentală și grea ca o povară. Ea îi împinge toate gîndurile către noi și putem fi siguri că niciodată nu vor nimeri pe drumuri ocolite. *Liniștea superioară* a personajelor sale este de fapt perfectă punere de acord a gîndului cu gestul. Cum s-a ajuns la această înțelegere, chinurile de pînă aici sînt ferite de ochii noștri. Actorul ne ocrotește cu aceeași grijă cu care își așază și își învăluie cuvintele atunci cînd recită. Acest *calm* adus de departe («de unde vii dumeata, Silviu Stănculescu?»), adevărată mană cerească pentru cinematograful, nu poate fi stricat nici de cel mai prost regizor. Ca și sinceritatea de care vorbeam, el sare peste hîrtoapele căscate de cutare sau cutare rol, oferindu-ni-se ca un dar meritat, ca un omagiu.

La o întîlnire cu un astfel de actor nu te poți duce nici tu cu sufletul gol sau «nepregătit», cum ar spune Exupéry. Înainte de a vedea un film sau o piesă cu Silviu Stănculescu să ne mai aruncăm o dată ochii peste un vers frumos ori, dacă sîntem mai norocoși, să-l ascultăm pe Nat King Cole.

M. M.

P.S. O «însemnare» despre Stănculescu ar putea să apară tot atît de bine și în paginile noastre de cinema.

Acolo, în spațiul închinat filmului, ne-ar fi mai la îndemînă să ne prefacem a întreba cu nedumerire, chipurile, de ce nu l-am mai văzut într-un film?

Și, mai ales, cînd o să-l vedem în filmul pe care-l merită și el, și atîția alții dintre actorii noștri?

TĂCERILE LUI BOTTA

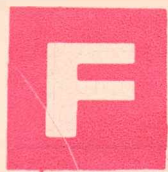
Una din marile creații ale lui Botta: Ion din Năpasta.

De arta lui Botta cuvintele cronicarului se apropie sfioase, temătoare, intimidată de slaba lor putință de a-i spune acesteia pe nume. În fața lui Botta cuvintele paralizază, poate pentru că orice interlocutor simte că artistul nu crede decît în «elocința tăcerii» — cum spune singur — că pentru el vorbele sînt păsări fragile, de zborul cărora îi e frică și de care se ferește strîngîndu-se în sine. Dar iată că doi teleaști, Valentin Munteanu și Horia Vasiloni, au avut temeritatea de a-l înfrunta și a-l aduce pe singuratic în piața cea mai aglomerată a cetății — cea a micului ecran —, de a-l urmări aici cu lăcomia sălbatică a camerei de luat vederi, de a-l întreba, de a-l scormoni, de a-l descoase pe cel care nu poate vorbi decît arar și atunci în picături grele de poezie, ce cad dureros, chinuit. Gestul ar părea brutal și lipsit de pietate, în sufletul lui Botta nu se poate pătrunde cu întrebări gazetărești de o banală indiscreție, pe el nu-l poți întreba ce-nseamnă teatrul; «te naști sau nu cu această ciudată, dureroasă vocație, cu această fericită damnațiune» — e tot ce poate răspunde uriașă modestie a lui Botta; pe el nu-l poți chestiona asupra cauzelor sinuosului său drum în artă, fără să te jenezi apoi cînd îți răspunde că «sinuozitățile» se datorează, poate, acelor doamne distinse pe care el nu le iubește și care se numesc d-na abilitate, d-na amabilitate, d-na stil...

Dar gestul celor doi teleaști s-a încărcat de poezie atunci cînd au înțeles că pe Botta trebuie să îl lași să vorbească tăcînd, plimbîndu-și silueta singuratică pe alei de parcuri desfrunzite, umplîndu-și ochii de lumina de miere a toamnei și chipul de tristețea frunzelor căzînde, atunci cînd i-au lăsat să vorbească mîinile, mîinile acelea ce filfăie ca niște aripi de pasăre cu zborul frînt, mîinile ce strîng la piept pîinea uscată a năpăstuitului Ion, mîinile ce se frîng într-o crispă dureroasă. Micul ecran ne-a lăsat o jumătate de ceas, pe fiecare dintre noi, singuri față în față cu Botta, ne-a lăsat să intrăm în virful picioarelor și cu capul descoperit — cum spunea un confrate — într-un templu în care se oficiază un rit păgîn și se adoră o «păgîneasă treime — cea a frumuseții, a adevărului și a dreptății». Pentru aceasta, recunoștința noastră celor doi temerari exploratori în tinuturile misterioase ale sufletului lui Botta.

S. F.

film

FILMUL ÎNSEAMNĂ, MĂCAR DIN CÎND ÎN CÎND, VIAȚĂ LA PĂTRAT

BLOW-UP

Iubitori zeloși sau mai puțin înfocați ai lui Antonioni, ne putem lua cu toții de mină, pentru a ne prinde frățește în aceeași oră a mulțumirii: pentru unii este o mare bucurie să-l vedem pe Antonioni cel de după «schimbarea la față» (sau să-l revedem, căci *Blow-up* a figurat anul trecut în cadrul Festivalului filmului englez), pentru alții — este clipa așteptată a împlinirii unei curiozități. Doar a curs atîta cerneală în jurul lui *Blow-up*... Poate că nu este rău ca înainte de a intra în sală să aruncăm un gând, două către trecutul nostru de cinetili și să le lăsăm să hoinărească puțin prin acele deșerturi sufletești prin nisipurile cărora cineastul însuși și-a lăsat eroii, nu fără o strîngere de inimă; în cele din urmă, să încercăm, pe cît posibil, să ne scuturăm de obsesia unui Antonioni observator neîndurător al pustiurilor umane, de povara amintirilor

Fotograful
(David Hemmings),
«prezență demiurgică»

Foamea de imagini specifică acestei civilizații care este, printre altele, și a vizualului, imagini de tot felul, și sofisticat compuse (vezi fotografiile de modă), și furate pe viu (instantaneele bătrînilor din uzină), revelația realului prin intermediul artificialului, ușurința cu care poți fi deposedat și de unul și de altul, toate aceste adevăruri esențiale sînt spuse de Antonioni la nivel de capodoperă.

Într-o lume în care cu toții consumăm — pe diferite trepte — imagini și mituri (nu este imaginea cel mai solid suport al mitului?), într-o lume în care se face totul pentru ca omul să fie dresat a lua semnificațiile drept o stare de fapte (primul indiciu al stării de victimă a imaginii), filmul lui Antonioni are acuitatea unui țipăt de alarmă.

Thomas, eroul său, este omul-aparat. Chipul neutru, spălăcit, al actorului David Hemmings (îndelung căutat de cineast care nu avea nevoie, de data aceasta, de o vedetă ce ne-ar fi impus realitatea propriului său personaj) este cotoptit de doi ochi proeminenți ce par anexe ale obiectivului. Zeul fotografului, singurul căruia i se supune, este declanșatorul. Semnalele lumii exterioare sînt culorile. Obosit de agresivitatea lor înfilnită la tot pasul, și-a construit un mic paradis artificial, studioul

cufundat în tonuri reci, lăptoase, mineralizate, protectoare prin inerția lor. Un amănunt strident, rozul unei poșete — azvîrlită pe mașină de una dintre cele două tinere vizitatoare — îl scoate din sărite.

Antonioni, care în *Deșertul roșu* folosise culoarea — luată cu muchia de cuțit a maximei subiectivității — ca pe o proiecție a stărilor de spirit o obligă de data aceasta să iasă în întîmpinarea omului.

Explozia de verde a parcului — preventor de rele prin liniștea lui ireală — nu reprezintă pentru fotoreporter o simplă pată de culoare instigatoare sau, eventual, un prilej de bucurie pentru ochi, ci un fragment de realitate demn de a fi imortalizat pe peliculă.

Acest verde este un adevărat erou al filmului. El ascunde crima, el ascunde misterul (la cîteva ore după descoperirea omorului, cu ajutorul fotografiilor instantanee, orice urmă dispăre), el leagă și dezleagă verigile *realitate-reproducere-aparență*, pentru ca, în cele din urmă, tot el să adăpostească grotescul joc al *mimării realului*. Thomas, cel pentru care orice colț de realitate, vînată sau contrafăcută, era pînă atunci un fetiș, se prinde în imaginara partidă de tenis. Aparatul lui Antonioni îl îndepărtează din ce în ce mai mult de noi, îl turtește aproape, pînă ce pe gazon nu măi observăm decît un singur punct alb. Ecranul plesnește de atîta liniște, dar simțim că din clipă în clipă trebuie să cadă cerul pe cineva. Poate după ce pe ecran a apărut cuvîntul «sfîrșit».

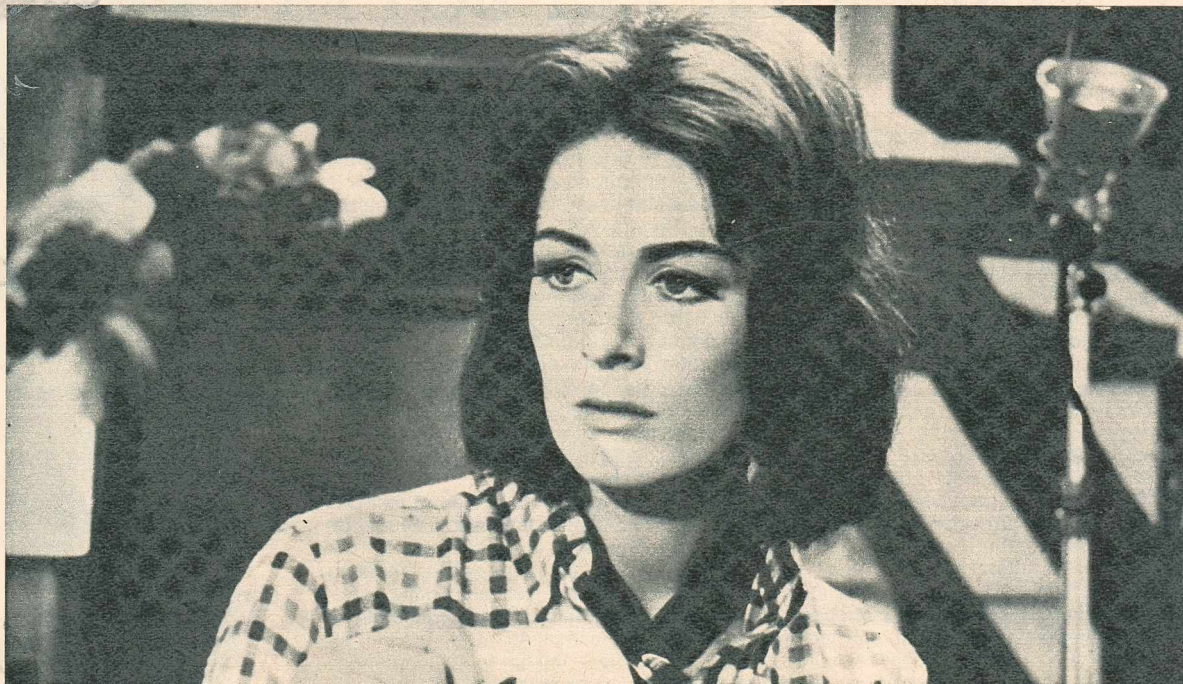
Magda MIHĂILESCU

Pentru Vanessa Redgrave
filmul *Blow-up* a însemnat
definitiva consacrare
cinematografică.

despre un Antonioni pentru care radiografierea psihologiei feminine — în special — a fost un crez de viață; să ne eliberăm, dacă putem, și de imaginea unui cineast al cărui Dumnezeu era, pînă nu demult, destrămarea realității pentru ca, prin unul din ochiuri, să vadă mai bine ce se află dincolo de ea.

Prin toate cele spuse mai sus, mă încumet a sugera una din căile — firește, din multele posibile — de a ne pregăti să stăm în fața aceluia artist care știe să se situeze pe culmi și atunci cînd întreprinde o alt fel de radiografie, socială. Pus deasupra lumii, *aparatură-lupă* al lui Antonioni descoperă acel punct în care esențele confirmă sau dau peste cap aparențele, punctul de sprijin al celor care cred pînă la moarte că filmul este, măcar din cînd în cînd, viață la pătrat. Povestea fotoreporterului londonez al cărui teleobiectiv surprinde întîmplător o crimă ale cărei urme aveau apoi să dispară misterios nu este altceva decît o magistrală ipostaziere a acelei «prezențe demiurgice a fotografului în viața noastră» (Roland Barthes), simbolul trist al încrederii pe care o acordăm imaginii ca păstrătoare nu numai a memoriei ci și a vieții noastre.

Pe bună dreptate *Blow-up* (în traducere exactă ar însemna mărirea unei fotografii) a fost numit «macrocosmosul cel mai evident al irealității realității din anul 1967».

DE LA A LA Z

Numărul cititorilor care ne solicită date biografice și amănunte despre activitatea artiștilor și regizorilor de cinema de ieri și de azi este în continuă creștere. Mulți își exprimă regretul că n-au mai văzut în coloanele noastre fișele filmografice cu care îi obișnuisem într-un timp.

Deși nu sîntem o revistă profilată pe teme cinematografice, ne-am gândit totuși, în întîmpinarea acestor solicitări, să publicăm de-a lungul a mai multor numere un sumar dicționar biografic al personalităților filmului. Bineînțeles, nu vom putea cuprinde pe toți cei care ar merita să figureze într-un asemenea dicționar și nici nu vom putea depăși cadrul unei anumite informații telegrafice. Ne vom strădui însă ca selecția să fie cît mai corectă și toate datele cît mai minuțios verificate.

Urmăriți deci, începînd din numărul viitor, rubrica noastră «De la A la Z».

Desigur, observațiile și sugestiile cititorilor sînt binevenite.

◀ Faceți cunoștință cu... ...Barbara Perkins.

Înainte de a o vedea
în filmul

Valea păpușilor

(ecranizare

după best-seller-ul

Jacquelinei Suzan),

făgăduit

pentru luna decembrie,

vă oferim

această fotografie

pusă la dispoziție

de casa

20-th CENTURY FOX

◀ Cinematograful **Timpuri noi**

gazda de toată ziua

a filmelor noastre

de scurt metraj,

a primit

o nouă recoltă

din producția studioului

Alexandru Sahia.

Ca introducere

a unui viitor articol

despre

documentarele noastre,

reproducem

această imagine

din filmul

lui David Rău

și Gh. Patakfalvi

Pe Arieș.

PRIVIȚI! GHICIȚI! CÎȘTIGAȚI!

CONCURS – SERIAL
ORGANIZAT DE „FLACĂRA“
UN TEST DE PERSPICACITATE PENTRU TOȚI

Cine sînt?

Pentru fiecare fotografie,
un răspuns exact.

5 răspunsuri exacte,
un cîștigător.

Concursul-serial
este deschis
pînă la 20 noiembrie 1969.
În numărul viitor
vor fi înlocuite
numai acele fotografii
care au primit
răspunsuri exacte.

Vor fi repetate acele portrete
care încă nu au fost recunoscute
de cititori.

Semnul de întrebare
va dispărea o dată cu
dezlegarea «misterului».

ÎN ALPI SAU ÎN TATRA

Am văzut într-un jurnal cinematografic un grup de fericiți câștigători la loterie străbătând Veneția. Alții — pe aceștia i-am văzut pare-mi-se chiar la televiziune — admirau, tot în contul întreprinderii Loto-Pronosport, Bosforul. Cu prilejul Săptămânii economiei am aflat — de asemenea prin intermediul televiziunii — despre un nou tip de libret CEC care oferă ca premii excursii în străinătate. Și atunci dați-mi voie să întreb: dacă se mizează pe incontestabila atractivitate a călătoriilor, dacă mirajul depărtaților este folosit ca stimulent pentru plasarea biletelor de loterie sau pentru depunerile la CEC, de ce să nu se ofere și participanților la concursurile televiziunii perspectiva de a vizita locuri pe care cei mai mulți dintre noi visează să le vadă? Sint aproape sigură că noi, cei care nu cunoaștem nici Veneția, nici Bosforul, nici Parisul, am considera că este mai echitabil ca șansa de a vedea pe gratis frumusețile acestei lumi să revină unui tânăr care știe pe de rost operele de artă ale Florenței, unui eminent cunoscător al istoriei Bizanțului sau unui desăvârșit exeget al lui Byron decât posesorului unui bilet de loterie nocos. Sau, pentru a da exemple mai direct legate de experiența recentă a concursului «Între metronom și cronometru», nu-i așa că ar fi fost destul de drept ca cel ce cunoaște — teoretic — Himalaya ca pe propriul său buzunar să aibă prilejul de a participa la o ascensiune, o nu, nu chiar în Himalaya, dar de pildă în Alpi sau măcar în Tatra? Sau ca specialistul în trecut, prezentul și viitorul muzical al Brașovului să fie invitat la festivalul anual de la Bayreuth sau la altă manifestare similară? Cu «concursul», cum se spune, al întreprinderii Loto-Pronosport, neîntrecută vinzătoare de iluzii mari și ieftine. Chiar și în țările în care loteria este o afacere prohibită, se consideră moral, demn și oportun ca erudiții câștigători ai competițiilor de cultură generală să primească premii cu adevărat semnificative și demne de invidiat. O diversificare ingenioasă a premiilor în funcție de subiectul ales ar face să crească și mai mult prestigiul și atractivitatea concursurilor.

Vorbind despre prestigiu, fac, în această cronică dedicată concursului «Între metronom și cronometru», o paranteză privind «Steaua fără nume», pentru a-l ruga pe poetul Dan Deșliu să nu mai plece urechea la scrișorii necivilizate și insultătoare, nici măcar pentru a le repudia. Nici atât nu merită. N-aș vrea să cred că există vreo legătură între această jalnică maculatură și înlocuirea distinsului președinte al juriului. Televiziunea are dreptul și obligația de a ține capul sus. A asigurat o asemenea ținută și o asemenea obiectivitate unui concurs care — mai curînd decît oricare altul — e supus riscului de a aduce pe micul ecran personaje puțin recomandabile, încît apariția întâmplătoare a unei trișoare (și aceea neîndeminatică) n-o poate în nici un caz compromite.

Revenind la «Metronom», noua modalitate de folosire a cronometrelui, tardivă dar bine gândită reacție la critici justificate, reduce jocul hazardului, sporește omogenitatea și seriozitatea spectacolului. Mergă bine acest concurs, dar tocmai pentru că acum a reușit să-și stabilească un profil corespondent din toate punctele de vedere, ar fi poate timpul ca televiziunea să se gîndească și la alt tip de întrecere: una la care nu memoria, mai mult sau mai puțin mecanică, ci prezența de spirit, asociația de idei inteligentă, puterea de judecată, capacitatea de sinteză și alte asemenea trăsături superioare ale minții omenești să fie solicitate și premiate. Mă număr printre cei care cred cu adevărat că om cult este cel ce știe să caute într-o bibliotecă, nu cel care are o bibliotecă în cap.

Sigur că elaborarea unui asemenea gen de concurs ar fi mai dificilă după cum mai dificilă ar fi și notarea (dar juriul și-ar dobîndi cu adevărat rostul). Pentru idealul intelectual către care trebuie însă să tindem, mai adecvat ar fi întrecerea dintre inteligențe decît întrecerea dintre memorii. Ca să spun adevărul pînă la capăt, pe mine un concurent care știe să răspundă desăvîrșit la toate întrebările actualului concurs mă deprimă oarecum. La ce bun, mă întreb, la ce bun, un asemenea efort de înregistrare automată?

P.S.: Documentarele despre Sulina și despre Iulia Hașdeu au readus «Realitatea ilustrată» la nivelul inițial. Poate pentru că au fost realizate de unul dintre regizorii inițiali?

IERTAȚI-MĂ, DAR NU POT SĂ APLAUD!

Vi s-a întîmplat vreodată să vă lăsați copleșit în templele artelor de acea forță colectivă care te înglobează unui entuziasm general, fără ca măcar să-ți dai seama cum s-a întîmplat? Incepi să aplauzi și să strigi laolaltă cu ceilalți, deși nu știi prea bine de ce o faci. Se aplaudă și nu poți rămîne exterior atmosferei... locale, căreia i te integrezi, oarecum din jenă, oarecum din spirit de solidaritate, din inocență (cine știe dacă tocmai momentul respectiv nu reprezintă punctul culminant al spectacolului?), ori pur și simplu, ca să te mai dezmorești...

Fapt este că în această situație v-ați aflat măcar o dată și, pentru a vă fi mai ușoară mărturisirea, ei bine, iată, vi-o spun franc: eu m-am aflat, și nu o singură dată, în împrejurările citate și nu numai la concertele ori piese de teatru, drame muzicale ori filme, ci chiar la sport (unde ar trebui să mă pricep totuși după atîția ani). Tocmai de aceea mă simt extrem de jenat astăzi, cunoscîndu-mi mai vechile greșeli și contratimpul entuziasmului personal față de cel al unor semeni mai avizați, pentru faptul că nu pot să aplaud un eveniment care a stîrnit valori de entuziasm în jurul meu, pe oceanul atît de placid uneori, ori agitat de alte valori decît cele roz de acum (rozul ar fi «echipamentul» Speranței și Optimismului).

Ce aplaudă confrății mei? Autonomia federației de fotbal! Într-o ședință care va face, după toate probabilitățile, istorie, Biroul respectivului pentru tehnic sportiv și-a anunțat componenții și presa că a devenit autonom, adică va putea să meargă pe propriile sale picioare, va avea buget, va putea să-și cheltuiască și să-și fructifice după criteriile pe care le va considera judicioase și avantajoase pentru sportul rege, ca controla și îndruma, va hotărî, va... va... va conduce, efectiv, cu o singură vorbă.

Tabloul viitor al fotbalului a început să fie creionat, precizat, colorat, definitivat. Știm de pe acum, de pildă, că autonomia federației o va atrage și pe cea a cluburilor, că va deveni o pirghie a eticii, va consolida raporturile dintre forul tehnic și echipele de fotbal, va dezvolta aria relațiilor internaționale, va oxigena un organism atrofiat de viața dusă pînă acum în eprubetă, va pregăti generațiile viitorilor internaționali (care, desigur, vor juca mult mai bine), îi va cointeresa pe sportivii de performanță, îi va stimula pe ceilalți etc.

Și-atunci, de ce nu pot să aplaud și eu această desfășurare de forțe creatoare, această descătușare din tiparele ruginite de vreme și de erori evidente? Din încăpăținare, Din lipsă de înțelegere sau de entuziasm? Din conservatorism ori pur și simplu, pentru a face impresie sau opinie separată?

Nu, stimații mei cititori, nimic din ceea ce s-ar putea presupune nu mi-a veștejit aplauzele. Cu totul altceva și anume NEDUMERIREA. Sint nedumerit, ca cel mai nedumerit spectator trezit la un concert simfonic, cînd el se crezuse la un fel de muzică pop! Sint nedumerit cum toți cei care aplaudă acum în cor nu-și amintesc faptele și nu încearcă să le explice. Faptele sint, într-adevăr, îndeajuns de vechi, dar nu într-atît încît să fi ieșit din raza memoriei noastre.

Doar cu doi ani mai devreme decît ziua de azi, apărea legea sportului, consecință a unui alt eveniment important: desfășurarea conferinței naționale a mișcării noastre sportive, care, analizînd o anumită perioadă de activitate, găsisse că soluțiile îmbunătățirii muncii se puteau realiza prin unele măsuri dintre care reorganizarea federațiilor, pe alte criterii și cu un spor de autoritate și răspundere atît față de cluburi și asociații cît și față de conducerea sportului, fusese considerată printre soluțiile cele mai robuste. Legea amintită stabilea cadrul necesar noilor prerogative acordînd personalitate juridică forurilor tehnice și autonome, în aria legalității. Dar, iată, au trebuit să treacă doi ani de zile pentru ca litera legii să se aplice. Ce s-a petrecut în cele aproape 750 de zile scurse pînă acum? S-a dus o luptă de principii, afirmă cei mai delicat. Ce fel de luptă și ce fel de principii? — pot întreba naivii binevoitori, cînd exista o lege, glăsuind, cu autoritatea forului legislativ al țării, ce anume trebuie să se facă și cum? Mă întreb, la rîndul meu, dacă în economie, să zicem, s-ar descoperi, la un moment dat, că o lege... legală nu s-a respectat vreme de doi ani? Ori în justiție? Am serba, prin aplauze, acceptarea ei de către cei însărcinați s-o aplice?

Mă îndoiesc, cu toată energia de care este capabil spiritul meu, că un asemenea spectacol și-ar găsi entuziaștii!

De aceea și numai de aceea, fără a mă mai gîndi la prețiosul timp pierdut, la răspunderea ce revine celor care au obligația să aplice actele normative în vigoare, fără a calcula prejudiciul de calitate măcar, dacă nu și pe cel financiar, al unei stagnări durînd de doi ani și — evident — fără a cere ca responsabilii să explice public inerția pe care au manifestat-o și întretînut-o, mă mărginesc numai să declar ritos, cu scuzele necesitate de delicată poziție în care mă aflu: iertați-mă, dar nu pot să aplaud...

Nu puține sînt și scrisorile pe care le primim din străinătate: după cum rezultă din poșta sosită pînă acum, avem cititori pe trei continente. Nu sînt mulți, desigur (revista noastră nu se adresează străinătății), dar rîndurile pe care le primim au pentru noi, deseori, un farmec deosebit. Iată, de pildă o scrisoare primită recent de la cititorul nostru **Antoine von Moos** din Lausanne (Elveția). Iată cîteva fragmente (în traducere):

«...Anul acesta am călătorit prin toată țara, pe orizontală și pe verticală, de la Retezat și pînă-n Deltă, de pe litoral pînă-n Bucovina. Și am regăsit aceeași Romînie plină de farmec, dulce și ospitalieră. Mă înțelegeți acum de ce am atîta nevoie de «Flacăra» mea. Ea reprezintă legătura vizibilă dintre tot ce am văzut în Romînia și tot ce se petrece acum în țara dv. Publicația dv. a reușit să se integreze în existența mea, datorită entuziasmului față de Romînia». Și, mai departe: «...Mi se pare ușor și firesc să iubesc Romînia, după ce am avut ocazia s-o străbat în lung și în lat și să împărtășesc, timp de cîteva zile, grijile și bucuriile dv. De altfel, nu sînt singurul care în Occident nutrește asemenea sentimente și sînt deosebit de fericit să constat că farmecul Romîniei devine o realitate tangibilă pentru tot mai mulți dintre compatrioții mei, grație activității culturale a lui Marcel Cellier, eminent cercetător al muzicii folclorice romînești, autor a numeroase emisiuni radiofonice în Elveția și în Franța». Nu mai cităm și alte pasaje în care dl. Von Moos vorbește despre «Flacăra» cu o gentilețe care ne-a copleșit. Îi mulțumim din toată inima pentru nesperatele dumisale cuvinte.

Se pare că seria de interviuri cu actorii romîni de teatru se bucură de prețuirea cititorilor noștri. Ca un ultim exemplu, cităm din scrisoarea cititorului **Nicolae Tudora**, în vîrstă de 19 ani, din orașul minerilor, Lupeni: «Interviul (cu Rodica Tapalagă, n.n.) a fost inteligent conceput și mie personal mi-a dat impresia unei cunoștințe adevărate cu o acțiivitate contemporană..., artistă care m-a entuziasmat prin gîndirea sa logică, lipsită de extravaganțele unei vedete. Țin să-i transmiterăm mulțumirile mele cele mai calde pentru fraza: «Am convîngerea că nu se poate face artă fără o poziție fermă ideologică, fără convingere». O încredințez că eu, precum și alți tineri, o așteptăm în cît mai multe roluri și, dacă s-ar putea, în cît mai multe filme».

Tot cititorul Nicolae Tudora ne critică, într-un post-scriptum, pentru că publicăm, din cînd în cînd, reclame ale unor fabrici de mașini sau utilaje grele și ne întrebă, ironic, referindu-se la o reclamă a Uzinei de vagoane din Arad: «Unde aș putea cumpăra un vagon de călători de clasa I?»

N-am vrea să mai revenim asupra problemelor reclamei de care ne-am ocupat într-un număr trecut. Ne-am permite, totuși, să reamintim tov. Tudora și celor (foarte mulți, sîntem convinși) care gîndesc ca dumnealui că reclama n-are numai o funcție comercială directă, aceea de a determina imediat cumpărarea unui anumit obiect. În societatea contemporană, reclama exercită și o importantă influență de atmosferă, obișnuind o consumator cu o anumită ambianță modernă, creîndu-i o anumită stare de spirit, anumite gusturi și necesități, ridicîndu-i și modernizîndu-i nivelul exigențelor sale. În acest cadru și răspunzînd acestei importante funcții psihosociologice, își găsește locul și așa-numita «publicitate de prestigiu», prin care cele mai importante întreprinderi — indiferent de obiectul producției lor — își manifestă prezența în fața opiniei publice prin ce au ele mai de calitate. Deci, nu cumpărați vagoane de călători!

În aceeași ordine de idei, trebuie să semnalăm și scrisoarea cititorului **Zaharia Grigorovici** din Simeria Veche (jud. Hunedoara) care, manifestînd un veritabil spirit modern, ne solicită să acordăm mai mult spațiu publicității. Faptul că tov. Grigorovici este pensionar cazangiu demonstrează, o dată în plus, că modernitatea nu este neapărat apanajul tinereții.

Și fiindcă veni vorba de tineri, trebuie să mărturisim că nu prea știm ce să răspundem grupului de elevi din București care ne cer sprijinul pentru formarea unui club de admiratori ai muzicii ușoare. Planul pe care ni-l schițează ni se pare perfect rezonabil și, în același timp, realizabil. Credem că ar fi bine să ia contact cu Casa de cultură a tineretului din sectorul respectiv, care are mai multă competență pentru a rezolva asemenea inițiative.

Cîteva cititori (din București, Brad, Pitești) își manifestă amărăciunea pentru tristul accident petrecut acum cîva timp la o emisiune TV «Steaua fără nume», cînd un concurent a răspuns corect ...la o întrebare care abia trebuia pusă. Între timp, se pare, s-a dat o explicație chiar în cadrul emisiunii. Sîntem convinși că, după cum îi este obiceiul, televiziunea va manifesta, și de data aceasta, spirit autocritic. Nu ne oferă oare ea inegalabilul exemplu al însoțirii majorității filmelor prezentate (inclusiv al celor cu «trei stele») de un comentariu introductiv în care se explică de ce filmul respectiv este slab, fără valoare, prost jucat, prost regizat, mult sub nivelul altor filme asemănătoare?

Și acum, două răspunsuri telegrafice: îl rugăm pe cititorul **C. Cîmpeanu** să ne expună mai concret cazul dumisale, pentru a-i putea răspunde, iar cei care vor să scrie persoanelor care apar pe copertele noastre sint rugați să trimită epistolele redacției; noi le vom transmite mai departe.

Din toate județele țării sosesc la redacție vești privind livrările de produse prevăzute în contractele făcute cu statul de către cooperativele agricole. Frecvența acestora, conținutul lor — care înfățișează nu numai importante cantități de diverse produse vândute suplimentar statului, dar și dorința țărănimii de a contribui din plin la formarea fondului central agricol — demonstrează o amplă mișcare de masă. Onorarea integrală și suplimentarea contractelor este — în mod concret și direct — o expresie a contribuției populației rurale la progresul general al țării, o nouă dovadă a recunoștinței față de grija acordată continuu de partid și de stat asigurării unei baze tehnico-materiale moderne, menită să permită dezvoltarea multilaterală și intensivă a acestui important sector economic al țării. După cum se știe, procesul de creștere a potențialului tehnic al agriculturii se află într-o ascendență permanentă. La începutul acestui an, de pildă, în unitățile agricole lucrau circa 97 000 de tractoare fizice, 47 100 combine pentru păioase, 55 740 semănători mecanice și un număr sporit de alte utilaje și mașini agricole. S-au extins suprafețele amenajate pentru irigații, acestea urmînd să ajungă, în acest an, la 660 000 ha, iar la finele anului 1970 la circa 1 000 000 ha. Pentru activitatea de producție, în anul 1969, unitățile agricole au primit credite în valoare de circa 6 000 milioane lei. Ca urmare, rezultatele directe, pe cîmp, sînt tot mai evidente, recoltele fiind superioare, cu toate condițiile climatice mai puțin favorabile din acest an. Cantitățile de produse realizate pe ogoare asigură și în acest an aprovizionarea întregii populații a țării și industriei și crează, de asemenea, posibilități de export.

O SARCINĂ PATRIOTICĂ

În județul Galați, cooperatorii s-au angajat ca în această toamnă să vîndă statului, peste cantitățile contractate, în afară de alte produse ale muncii lor, aproape 10 000 tone de porumb. Ultimele zile au marcat o considerabilă creștere a ritmului de predare la bazele de recepție a cantităților de porumb datorate statului, prin mobilizarea generală a mijloacelor de transport.

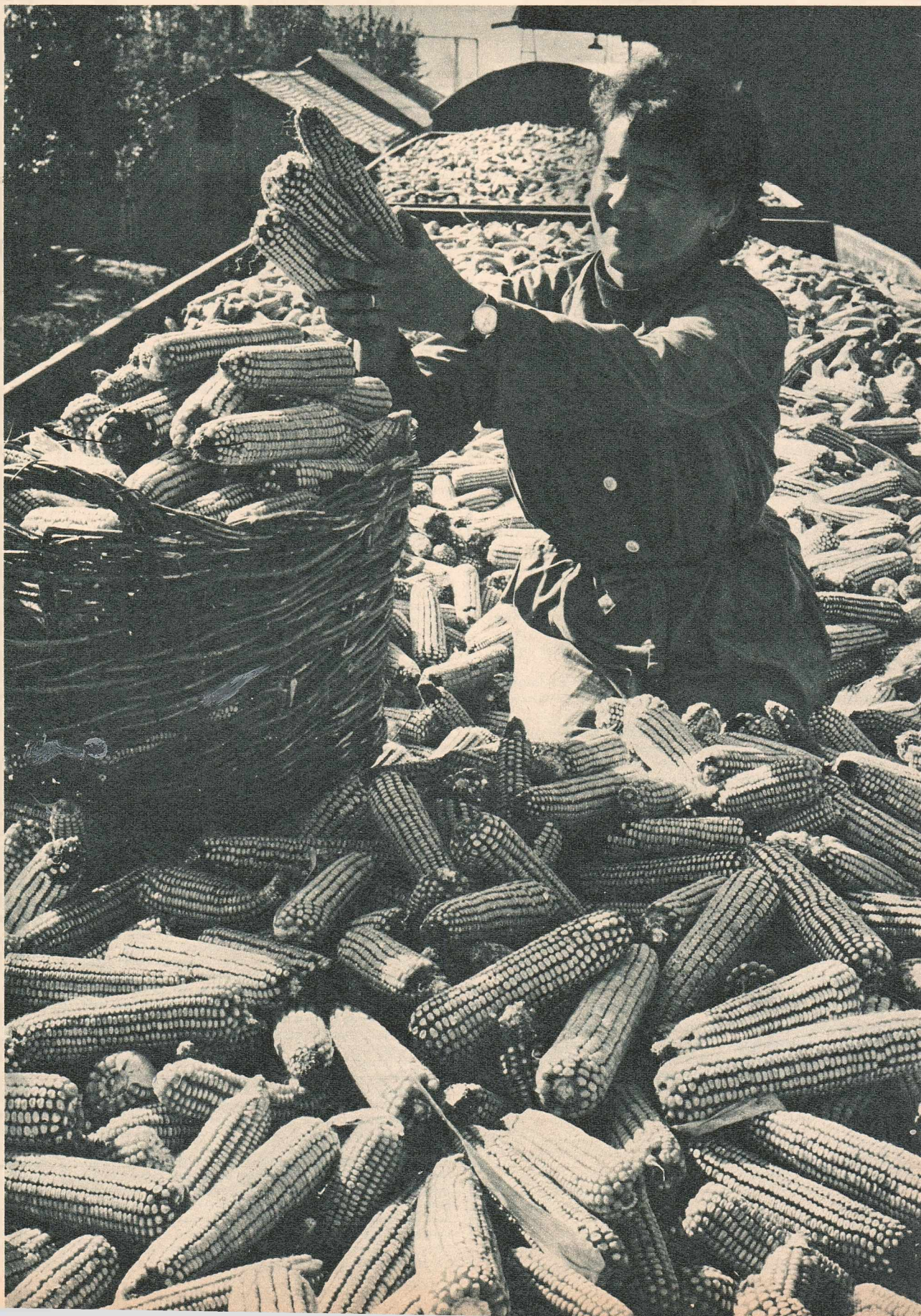
Din județul Dimbovița ni se relatează că, pînă la începutul acestei săptămîni, 12 cooperative agricole de producție, reevaluîndu-și posibilitățile și resursele, au suplimentat contractele la porumb. Astfel, cooperatorii din Vilcelele, Zoița, Boldu, Brăiești, Căldărăști, Cochirleanca, «Zori noi» și «Victoria socialismului» din Pogoanele, Nicolești, Balta Albă, Băile și Cislău, după ce și-au achitat exemplar obligațiile către stat, au adus la bazele de recepție importante cantități de porumb care vor influența pozitiv atît veniturile generale ale cooperativei, cît și valorile ce vor fi achitate cooperativilor pentru zilele-muncă efectuate.

La Dăbica, în județul Cluj, după cum informează președintele cooperativei agricole de producție, Iosif Rusu, problema livrărilor suplimentare de produse agricole a fost dezbătută în adunările generale ale organizațiilor de partid și în adunarea generală a țărănilor cooperatori. Toți și-au luat angajamente concrete de valorificare — prin contractări și achiziții — a diverse cantități de grîu, porumb etc. Astfel, întreaga comună, inclusiv cooperativa agricolă de producție, va livra în primele două decade ale acestei luni, la fondul central de produse agricole: 30 tone grîu, 50 tone porumb, 3 tone fasole, precum și 80 de porci grași.

Kodul toamnei este bogat și în județul Brăila. În majoritatea unităților agricole, el a fost în întregime strîns și depozitat. În același timp, numeroase cooperative agricole și-au achitat integral contractele inițiale de produse agricole vegetale. Reanalizîndu-și posibilitățile și resursele de care dispun, 45 cooperative agricole au luat inițiativa să

O îndatorire de onoare: SUPLIMENTAREA PRODUSELOR AGRICOLE CĂTRE FONDUL CENTRAL

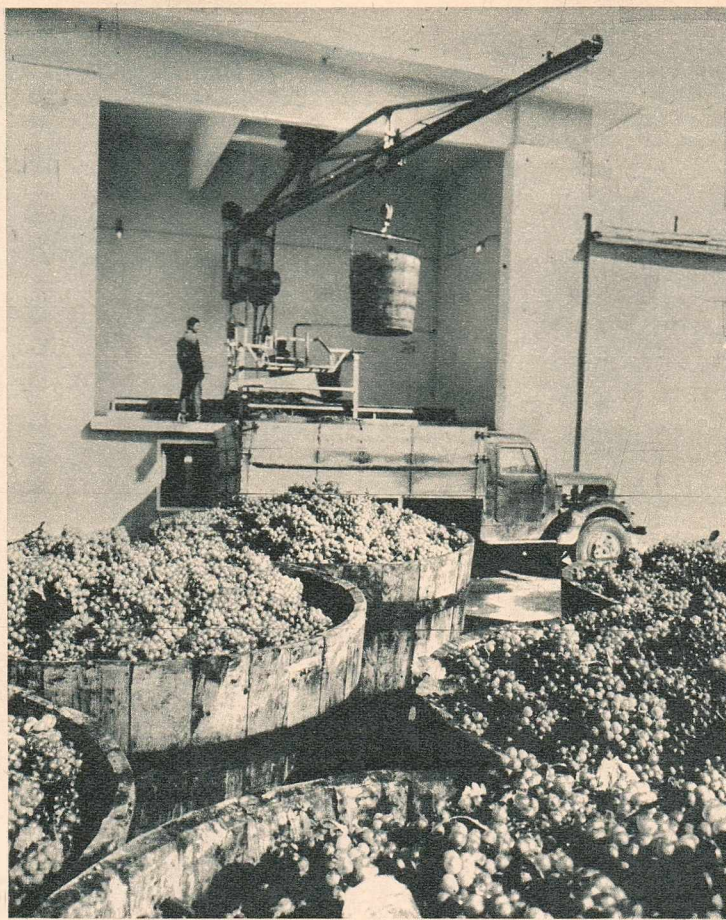
În județul Dolj (fotografia vă înfățișează baza de recepție «Jiul» din Craiova), țărăni cooperatori și-au luat angajamentul să suplimenteze contractele către stat cu 8 000 tone porumb.

▲ Treieratul orezului la C.A.P.-Sprincenata.

▲ Mari cantități de struguri au livrat fondului centralizat de stat și cooperatorii din județul Tulcea. ▲

vindă statului, suplimentar, 14 000 tone de porumb. Ni s-a comunicat că, pînă acum, s-au vîndut statului, peste prevederile contractuale, 5 216 tone porumb. Printre cooperativele agricole frunțase în livrări sînt cele de la Mircea Vodă — 263 tone; Ciocile — 675 tone; Unirea — 339 tone; Ducești — 239 tone; Tudor Vladimirescu — 331 tone. O contribuție importantă aduc și țărani cooperatori din numeroase sate, care au hotărît să vîndă statului din surplusul de produse al gospodăriei personale.

În multe unități agricole din județul Vrancea s-a făcut propunerea de a fi suplimentate contractele de livrare către stat. Această inițiativă s-a extins cu repeziune, astfel ca, numai în cîteva zile, să se hotărască de cooperatori vînzarea către stat a unor importante cantități suplimentare de cereale, legume, carne. Cifric, acest angajament suplimentar se prezintă astfel: peste 3 000 tone de porumb, aproape 500 tone de grîu, 300 tone fasole și alte produse — pentru a nu cita decît primele date.

— Statul ne ajută cu specialiști, cu mijloace mecanizate moderne, îngrășăminte și mărfuri industriale de bună calitate pe care le obținem la prețuri fixe — a declarat Ion Coman, președintele C.A.P.-Ciorăști, din acest județ. În acest fel, viața cooperativelor devine de la an la an tot mai fericită, mai plină de frumos. Rezultatele muncii noastre urcă pe verticala belșugului. Bineînțeles, ele nu vin de la sine. Hărnicia omului este cea care smulge pămîntului cantități sporite de produse. Ne-am spus: cine alții decît noi, cooperatorii, trebuie să asigurăm statului cantități sporite de cereale la fondul central? Așa am hotărît, în unanimitate, suplimentarea față de contract cu încă 870 tone porumb, pe care îl transportăm din lan direct la bază. «Este o datorie a noastră, ne spune președintele acestei cooperative agricole, ing. Ion Jercan, de a participa într-o măsură tot mai mare la formarea fondului central agroalimentar al statului».

Cele mai recente știri sosite din județul Maramureș confirmă de asemenea că zeci de cooperative agricole de producție au hotărît să valorifice suplimentar la stat 3 000 de tone porumb, 2 000 tone grîu, și alte produse. O astfel de acțiune onorează pe susținătorii ei, care au înțeles că atitudinea lor este de fapt o îndatorire civică, o înțelegere a faptului că fiecare trebuie să contribuie în mod efectiv la bunăstarea tuturor oamenilor muncii din țara noastră. În același spirit trebuie interpretată hotărîrea a mii de cooperatori care s-au angajat să valorifice la stat un însemnat surplus de produse din propriile lor gospodării. În total, pe județ, ei și-au propus

să livreze 1 000 de porci și 1 500 tone porumb.

În județul Bacău, multe cooperative agricole și-au onorat în întregime contractele, și chiar le-au suplimentat. Printre frunțasi se află cooperatorii din comuna Traian care, pe lângă contract, au livrat o cantitate suplimentară de porumb. Merită laude pentru modul în care și-au achitat sarcinile contractuale la porumb unitățile cooperatiste din localitățile Parava, Tăvădărești, Orbeni, Răcăciuni, Berești-Bistrița și altele. De asemenea, în ultimele zile, cooperatorii din Buhoci au trimis la baza de recepție cantități importante de porumb. Se întîlnesc însă și cooperative agricole care socotesc contractele simple hîrtii. Cooperatorii din Căbești, de pildă, nu se pot plînge că n-au obținut recolte bune de porumb. Dar conducerea cooperativei a neglijat să îndeplinească una dintre îndatoririle ce le are față de stat: achitarea contractului. Deși criticați deseori, președintele C.A.P., Gheorghe Costin, ceilalți membri ai consiliului de conducere, specialistul, n-au luat măsuri pentru ca în baza de recepție, aflată la depărtare de 5-6 km, să intre toată cantitatea de porumb.

Cap de afiș pe agenda acțiunilor în agricultură continuă să se afle și în județul Hunedoara îndeplinirea tuturor obligațiilor asumate prin contractele cu statul. În unitățile agricole cooperatiste unde s-a muncit bine, realizările sînt mulțumitoare, cooperatorii avînd posibilitatea să suplimenteze obligațiile inițiale. Obținînd peste 3 500 kg porumb la hectar, cooperatorii din comuna Folt s-au angajat să livreze, în plus, față de contracte, la fondul centralizat, importante cantități de produse. Sînt însă, din păcate, cooperative agricole care tărăgănează în mod nepermis onorarea obligațiilor contractuale. Pe lista reștanțelor la livrarea grîului, porumbului și legumelor, cu cantități ce depășesc cîte 100 tone de produse se situează o serie de unități, printre care cele din Clopotiva, Sălașu de Sus, Sălașu de Jos, Rusi, Sălciva.

Avem o toamnă bogată, sînt posibilități ca unitățile agricole, țărani cooperatori să-și aducă o mai mare contribuție la crearea fondului centralizat al statului. Este nevoie însă ca, în fiecare unitate și gospodărie personală, să se analizeze cu răspundere posibilitățile care sînt pentru a suplimenta livrarea de produse vegetale și animale către stat. Este în interesul statului, al fiecărei unități, a tuturor cooperativelor, de a preda obligațiile contractuale și a suplimenta cantitățile de produse ce pot fi livrate, mărind astfel contribuția agriculturii la crearea fondului central de produse.

Gh. BRATU

17 300 TONE PORUMB PESTE CANTITĂȚILE CONTRACTATE ÎN ILFOV

Pentru lucrătorii din aparatul de valorificare a cerealelor, această «lungă toamnă fierbinte» este propice desfășurării unei intense activități pe teren, la silozurile și bazele de recepție, unde, într-un șirag neîntrerupt, camioanele descarcă în aceste zile roadele muncii celor de pe ogoare. Tocmai de aceea ne-a fost atît de greu să-l găsim pe tovarășul Ioan Nicoară, directorul Întreprinderii pentru valorificarea cerealelor din județul Ilfov, pentru a-l întreba: «Cum stăm cu îndeplinirea contractelor la porumb?»

Consemnăm răspunsul primit:

— I.V.C. a contractat cu cooperativele agricole de producție din județul Ilfov o cantitate de 166,3 mii tone porumb. Pînă la 26 octombrie fuseseră livrate circa 48 mii tone. Analizînd situația, Comitetul județean de partid a luat măsuri urgente de a veni — îndeosebi cu mijloace de transport — în ajutorul cooperativelor. Drept urmare, într-o săptămînă de la adoptarea planului de măsuri ce a rezultat din această analiză, bazele de recepționare din județ au primit, pentru fondul central al statului, încă circa 22 mii tone. Acțiunea este în plină desfășurare, ritmul recepționării fiind în prezent de circa 6 000 tone porumb zilnic și avînd create condițiile să ajungă la 8 000 tone pe zi, astfel ca în jurul datei de 15 noiembrie să se termine recepționarea întregii cantități contractate. Cu aceasta însă sarcina noastră în acest domeniu nu va fi încheiată, deoarece, răspunzînd chemării partidului, cooperativele agricole de producție din județul Ilfov au hotărît să livreze la fondul central al statului 17 300 tone porumb, suplimentar, peste cantitățile contractate. Dintre cooperativele cu angajamente mai importante le amintim pe următoarele: C.A.P.-Gîrbovi, al cărei contract inițial era de 1 700 tone porumb, va livra 4 500 tone, adică 2 800 tone peste contract; C.A.P.-Cătrunești — 1 256 tone peste can-

titățile contractate; C.A.P.-Ulmeni — 618 tone; C.A.P.-Valea Măcrișului — 500 tone; C.A.P.-Gogoșari — 312 tone. Și așa mai departe, pînă la completarea celor 17 300 tone suplimentare de care vorbeam.

Acțiunea are un mare ecou în rîndurile țărănilor cooperatori, mulți dintre ei luînd hotărîrea să predea la fondul central al statului cantități de produse agricole care le prisosesc. Este o dovadă concludentă a înțelegerii îndatoririlor patriotice ale țărănimii cooperatiste, o mărturie a recunoștinței pe care țărănimia o poartă statului socialist pentru sprijinul pe care-l primește din partea acestuia.

V. SAVIN

ÎN JUDEȚUL TELEORMAN..

De vorbă cu Ion Răducă, primarul comunei Crînguri:

— Pînă în prezent, numărul celor care s-au înscris la suplimentare constituie peste 50 la sută din totalul cooperativelor noastre. Numai sătenii din Dracea au suplimentat contractul cu 50 tone porumb. E ceva, dar nu e totul. Țărani din comuna noastră vînd statului și din porumbul primit la zi-muncă: 30 de tone porumb. Și mai dăm și 15 tone grîu, tot din cel primit la zi-muncă. Iată și cîteva nume: Ilie Doncea, președintele C.A.P.-ului, și Vișan Paraschiv, brigadierul, și Nicolae Manea, cooperator. Toți dau. Și dau nu numai pentru că au nevoie de bani, acum, în prag de iarnă, ci pentru că tot ce s-a făcut în comuna asta cu sprijinul statului s-a făcut. Și cine este în fond statul ăsta? Noi toți sîntem, și dacă el, statul, are, avem și noi. E clară socoteala.

— Așa s-a hotărît în adunarea generală?

— Acolo s-a hotărît pentru ce e al cooperativei. Dar pentru ce-i al fiecăruia, gîndește fiecare cu capul lui. Așa, bunăoară, Sandu Dobre Anghel, țaran cooperator de la noi, vinde statului și din produsele recoltate de pe lotul personal. De ce fac așa? Din recunoștință pentru tot ce a făcut statul pe aceste meleaguri.

Un alt interlocutor, Dinu Alexandru, instructor la Uniunea județeană a cooperativei agricole de producție Teleorman, ne informează că în majoritatea comunelor țărani își valorifică prin unitățile de stat o parte din produse, fie că sînt recoltate de pe lotul personal, fie că sînt primite pentru zimele lucrate la cooperative. La Izvoarele, Zimnicea, la Smirdioasa, Cernetu, Paroschia, Tigănești, aceasta este o practică curentă.

Am fost tentat să pun toate acestea pe seama distanței care îi desparte pe cooperativii din Zimnicea, de exemplu, de piața Capitalei. L-am întîlnit însă pe cooperativul Niță Nicolae din Vidra, localitate cunoscută ca vechi furnizor de legume pentru Capitală, care mi-a risipit temerea:

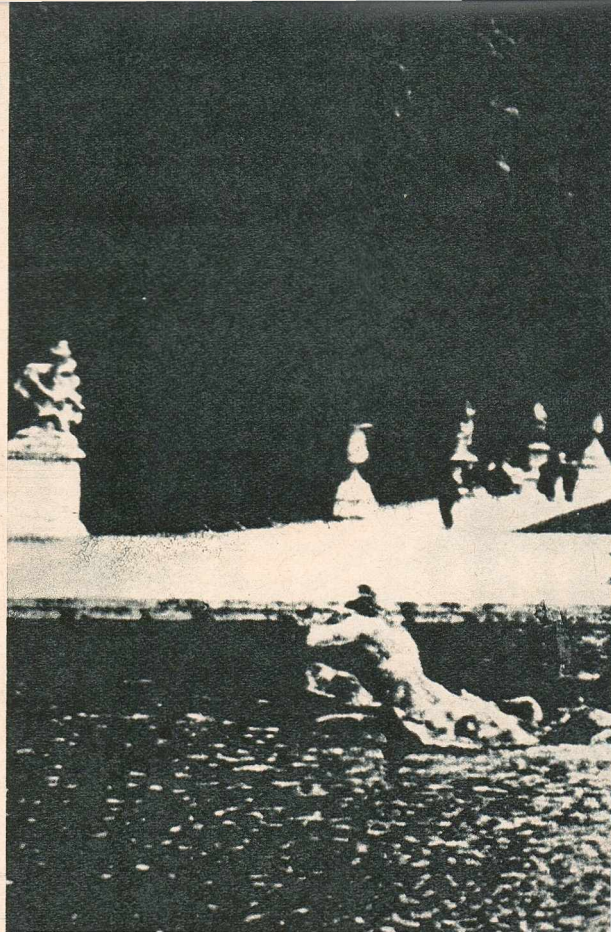
— Am, după cum vedeți, mai tot ce ne trebuie, mie, soției, fetiței mele: casă nouă, frumoasă, televizor, curte împrejmuită cu gard de ciment și cîte cele. Acum vreau să cumpăr o mașină de cusut, că e bună la casa omului. De aceea am vîndut statului produse recoltate de pe lotul personal, însumînd vreo 4 000 lei. Mai întîi am vîndut 500 kg roșii, apoi am mai dat 500 kg țelină și am valorificat prin «Aprozar» verdețuri de sezon.

La o remarcă făcută privind cîștigul mai bun pe care îl obțin cei care vînd la piață, a răspuns rîspicat:

— Eu sînt vindecat! Am fost în alți ani la piață, dar am făcut o socoteală care nu mi-a convenit. Mă costă mult transportul pînă la oraș, taxa la piață. Cînd făceam socoteala cu ce-am ieșit după vînzare și cît m-a costat «distracția» asta îmi venea să înjur de necaz. Se adăugau și alte cheltuieli, mai un mitel, mai o țuică, înghețam stînd atîta nemîncat lîngă marfă. Mă întorceam acasă cu te miri ce. Pînă la primăvară m-am vindecat de mers la piață. Acum, pînă în sîrbători, fac iarăși contract cu statul. E mai avantajos. Mă achit astfel și de datoria pe care o am ca cetățean față de societatea noastră care m-a ajutat pe mine și pe ceilalți să fim în rîndul oamenilor.

Gh. CONSTANTIN

Toată compoziția a fost organizată
în jurul unui ax central,
astfel conceput încît să traverseze
nu numai parcul,
ci și dormitorul și patul regal.

GRĂDINARUL REGELUI- REGE AL GRĂDINARILOR- ȘI MINUNEA DE LA VERSAILLES

de R. BIANU

Ce simplu sună aceste cîteva cuvinte consemnate în mai toate enciclopediile lumii: Ludovic al XIV-lea i-a comandat lui André Le Nôtre, genialul grădinar-arhitect, proiectarea grădinilor Versailles-ului... În realitate, în spatele acestei sumare enunțări se ascund intrigi dictate de orgoliul celui ce se considera reprezentantul lui Dumnezeu pe pămînt, ascensiuni și decadențe, dar și dragoste pentru artă și frumos.

VAUX-LE-VICOMTE ȘI DIZGRAȚIA LUI FOUQUET

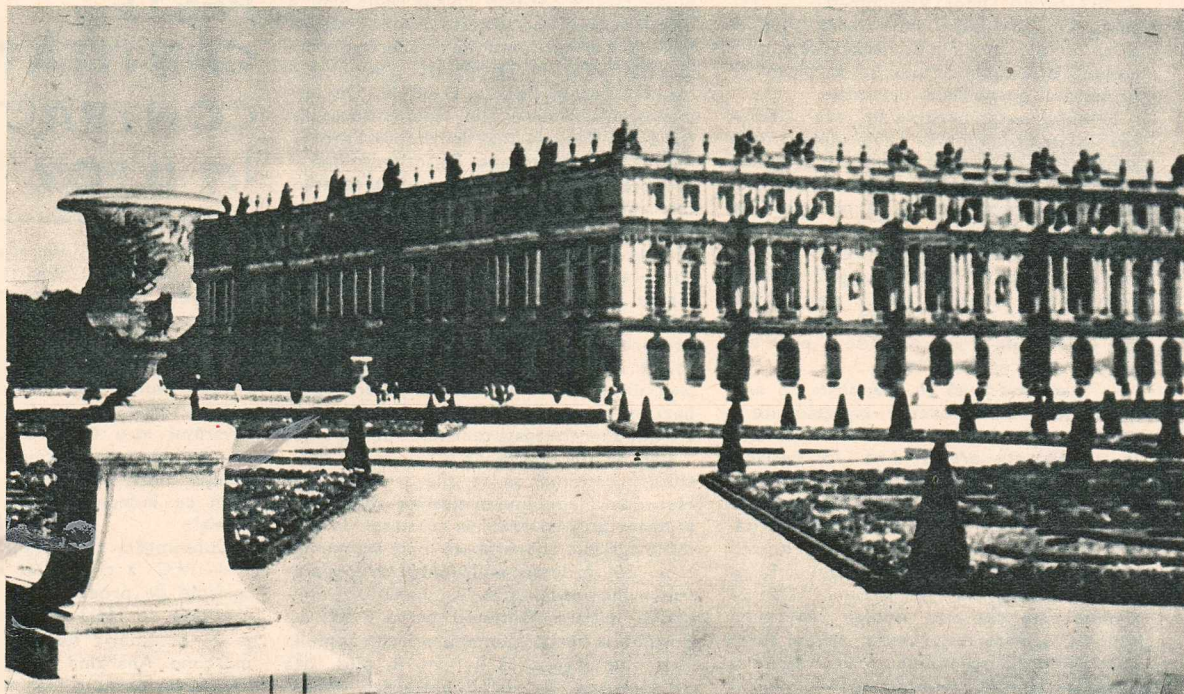
...1661. Ludovic al XIV-lea, în vîrstă de 23 de ani, ia conducerea regatului în propriile mîini, după ce din 1643 domnise sub regența mamei sale, Anna de Austria. Tînărul monarh moștenise o curte strălucită prin multitudinea de personalități politice și militare și numărul impresionant de reprezentanți de frunte ai artei și literelor. O curte care clocotea de intrigi și pasiuni. La cirna finanțelor țării se afla suprintendentul Nicolas Fouquet. Acesta nu s-a dat în lături să profite de poziția sa pentru agonisirea unei averi fabuloase. Vanitos și mare amator de lux, el a construit Vaux-le-Vicomte, în apropiere de Melun, un castel minunat care adăpostea o bibliotecă de o uriașă valoare, tablouri, sculpturi și tapiserii ieșite din mîinile celor mai iluștri creatori ai timpului.

Parcul, care înconjură din toate părțile castelul, era opera lui Le Nôtre. De pe terasa palatului se puteau îmbrățișa dintr-o singură privire întreaga compoziție a grădinii, ansamblul ei unitar și armonios, rondurile de flori așezate de ambele părți ale unui mare ax, apoi bazinele, canalul transversal, cascadele.

Nicolas Fouquet a avut proasta inspirație de a organiza în cinstea regelui, la 16 august 1661, o serbare în palatul și grădina din Vaux-le-Vicomte. Istoricii francezi au dedicat multe pagini descrierii acestei serbări, memorabile nu numai prin fastul său, dar și prin consecințele pe care le-a avut.

Steaua prea ambițiosului ministru, orbit de pasiunea pentru lux, risipitor, era în declin. Dușmanul lui neîmpăcat, Jean-Baptiste Colbert, dezvăluise regelui afacerile sale oneroase. Fouquet n-a ținut seamă de faptul că această serbare ar fi putut fi socotită de rege o insultă directă. Regele a acceptat invitația numai pentru a nu trezi bănuielile gazdei. Cei peste 6.000 de oaspeți au început vizita cu o plimbare în parc, alaiul, în frunte cu regele, fiind condus de Le Nôtre, care dădea explicațiile. Au fost admirate sculpturile, fîntînile și cascadele din care țșneau ploi multicolore. Pe canale vizitatorii au fost așteptați de bărci pictate și aurite. Splendorile pe care le etala castelul nu erau mai prejos. Curtenii cărora nimic nu le scăpa au remarcat în multe locuri, pe tavane și în ornamentația arhitectonică, deviza suprintendentului: «Quo non ascendam?» (Unde nu voi urca?), reprezentată printr-o veveriță cățărîndu-se pe un arbore.

Timp de cîteva zile «lumea bună» s-a ocupat exclusiv de splendoarea serbării de la Vaux-le-Vicomte, iar La Fon-

La construirea castelului și a parcului ce-l înconjură
au lucrat 36 000 oameni — se spune — iar costul
acestor lucrări a fost suportat de poporul francez.

taine a cîntat-o în versuri. Regele s-a simțit profund lezat. Sosise momentul dizgrației inevitabile a lui Fouquet. Încă din luna septembrie a aceluiași an 1661, invitat să-l însoțească pe rege la Nantes, Fouquet a fost arestat și tradus în fața justiției. După un proces care a ținut patru ani, la intervenția personală a regelui, suprintendentul a fost condamnat, pentru fraudă și rebeliune, la închisoare pe viață.

Castelul și parcul din Vaux-le-Vicomte au trecut, bineînțeles, în patrimoniul regelui.

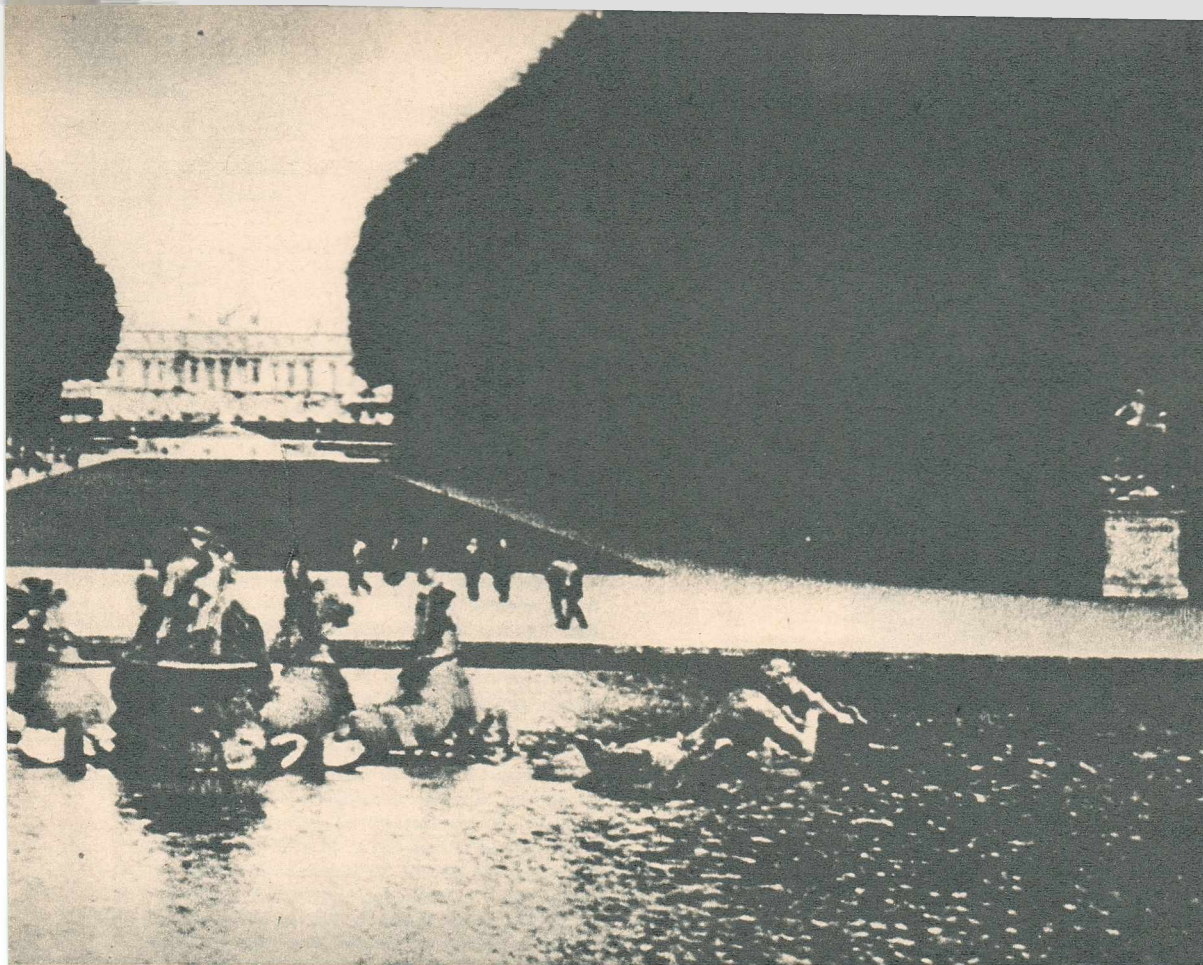
PICTOR ȘI ARHITECT TOTODATĂ

Cu prilejul serbării, regele fusese puternic impresionat de grădinile castelului. Încă de pe atunci s-a hotărît să

realizeze ceva și mai grandios.

Exista la Versailles un castel modest construit de tatăl său, Ludovic al XIII-lea, pe care tînărul monarh obișnuia să-l folosească pentru întîlnirile sale amoroase cu domnișoara de La Vallière. Aici s-a hotărît să construiască un palat și o grădină cum nu mai existau altele. Nu s-a oprit la Saint-Germain, de pildă, cu pădurile și arborii săi superbi, cu bogatele resurse de apă, terasele naturale și farmecul Senei. Orgoliul — nota memorialistul Saint-Simon — îi dicta să-și pună continuu la încercare puterea față de evenimente, oameni, natură deopotrivă. Alese deci Versailles-ul, ținutul fără perspective, trist și ingrat, fără păduri și fără apă, numai nisip și mlaștină.

André Le Nôtre a fost însărcinat cu proiectarea parcului și conducerea lucrărilor pentru amenajarea lui. Născut

**Natura
«sculptată»
și ordonată
după voia
și talentul
lui Le Nôtre.**

la Paris, în anul 1613, el era fiul grădinarului șef al lui Ludovic al XIII-lea, iar bunicul său îndeplinise aceeași funcție la curtea Caterinei de Medici. Tânărul André studiase mai întâi pictura în atelierul lui Vouet și Le Brun, apoi arhitectura, după care, la 22 de ani, se hotărîse să se dedice pasiunii familiale: arhitectura peisajului. Talentul său remarcabil a atras curînd atenția întregii nobilimi franceze, iar comenzile nu mai conteneau. El își imagina efectele de lumină și culoare cu sensibilitatea unui pictor, iar perspectiva cu ochii unui arhitect.

Le Nôtre era un om deschis, cu replici sincere. Nu ținea cont de rangul interlocutorului, exprimîndu-și sentimentele fără menajamente și ocoluri. De fiecare dată cînd expunea regelui planul grădinii, acesta, încîntat, îi spunea: «Pentru asta vă dau 20 000 de livre». Se spune că la un moment dat Le Nôtre, plictisit, i-ar fi replicat: «Sire, nu veți putea continua, vă ruinați».

PARCUL «SCULPTAT» DE LE NÔTRE

Parcul de la Versailles a fost în întregime opera lui Le Nôtre, care l-a conceput și proiectat.

Nici un artist pînă la el nu realizase un parc de o asemenea feerie solemnă. S-a vorbit și s-a scris mult despre această capodoperă a artei grădinarilor și a artei în general. A fost lăudat în termeni superlativi planul precis și monumental prin noblețea și simplitatea liniilor. N-au lipsit nici cei care i-au reproșat un exces de rigoare, o anumită severitate monotona. Saint Simon, deși mare admirator al geniului lui Le Nôtre, scria în memoriile sale: «Violența folosită pretutindeni împotriva naturii respinge și dezgustă fără voia ei...»

Într-adevăr, Le Nôtre și-a impus voința naturii, modelînd-o ca un sculptor, «creînd-o» după plăcui lui. Acolo unde nu era decît mlaștină a întins straturi de pămînt adus din alte părți, unde nu a fost strop de apă s-a încumetat să proiecteze bazine, fîntîni și jocuri de apă, dintre care 460 mai există și azi. Grădinile concepute și realizate de el se întind pe 96 hectare, «marele» parc și «parcul de vinătoare» totalizează peste 7 000 de hectare.

Suveranul, nerăbdător, nu putea aștepta ca puietii să crească, de aceea au fost plantați copaci mari. Chiar dacă trei sferturi nu se prindeau, erau repede înlocuiți cu alții. Au fost aduși zece mii ulmi din Artois și zeci de mii de carpeni din Normandia. În imensele straturi florile erau înlocuite încontinuu cu altele proaspete, aduse din cele mai diverse colțuri ale Europei — Olanda, Spania, Turcia. În mai multe localități din Franța s-au înființat sere și grădini speciale, care trebuiau să asigure florile necesare. Numai una dintre ele furniza 18 000 000 lalele de patru ori pe an.

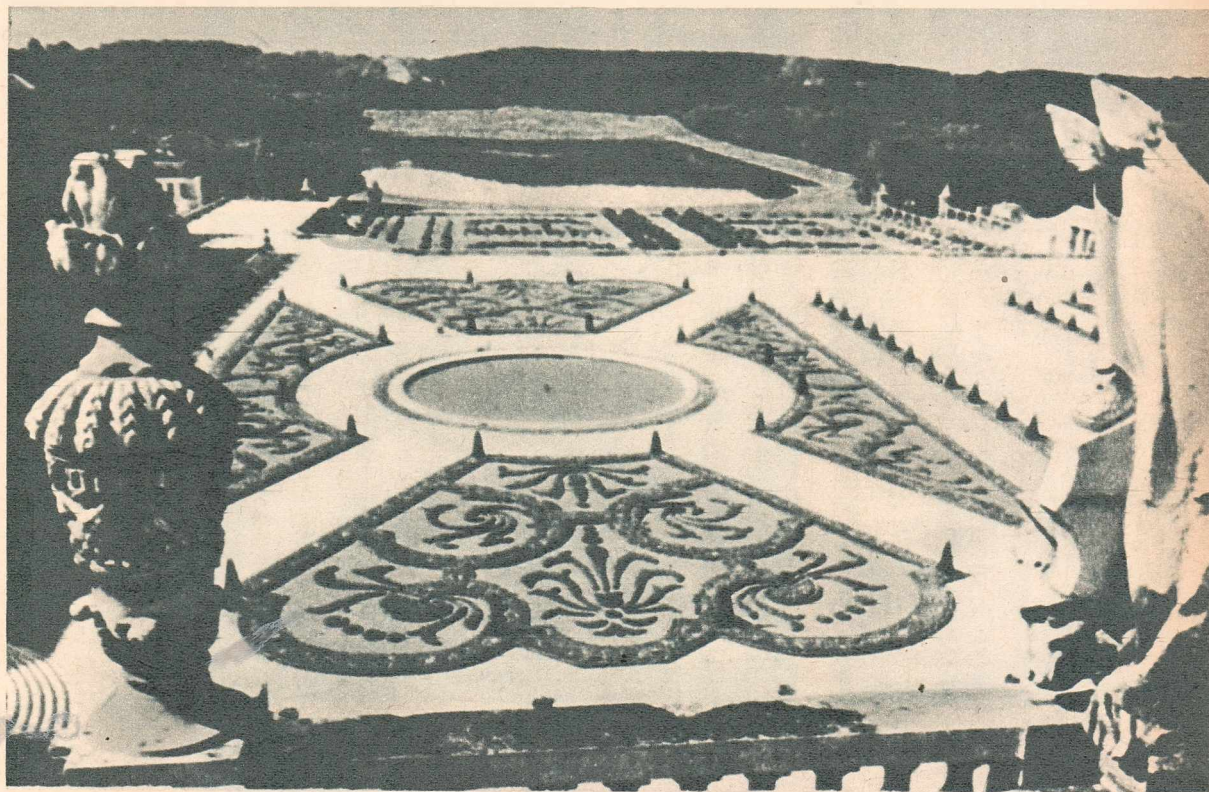
Le Nôtre a adoptat pentru Versailles un plan în formă de cruce. Toată compoziția se ordonează în jurul aleii centrale, formînd marele ax al planului. Ax de simetrie al palatului și parcului totodată, el trecea prin dormitorul,

respectiv chiar prin patul regelui. Trei mari alei duc spre palat, spre piața acestuia, prin curtea de onoare. De o parte și de alta a aleii centrale se întind ronduri de iarbă și flori, sînt presărate boschete. Le Nôtre a dus aleea centrală, gazonul verde de pe marginile marelui canal, pînă la cea mai îndepărtată linie a orizontului. Cerul oglîndindu-se în apă, în nuanțele sale diverse, verdele gazonului, coloritul rafinat al florilor constituie un spectacol unic prin frumusețea sa. Palatul își profilează silueta grandioasă pe cer, printre arborii care străjuiesc aleea. Sculpturile ornamentale, covoarele de gazon, boschetele mărginite de arbuști tăiați în formă de ziduri, galerii, porticuri reproduc arhitectura palatului, spiritul, proporțiile și măreția lui. Sculptura vremii este și ea bogat reprezentată în ansamblul grădinii, care constituie un muzeu de artă în sine, legat de numele lui Le Brun, al fraților Keller, al lui Coysevox, Claude Perrault, J. Houzeau, Etienne le Hongre, Gaspard și Balthazar Marsy ș.a.

TREI MELCI, TREI CĂPĂȚINI DE VARZĂ ȘI UN HÎRLET

Grădina a devenit una din marile mîndrii și bucurii ale lui Ludovic al XIV-lea, care a stabilit el însuși un itinerar pentru uzul vizitatorilor (originalul se află la Biblioteca Națională din Paris).

În decursul desăvîririi acestei opere de artă s-a ivit o mare problemă: s-a constatat că alimentarea cu apă a grădinii nu putea asigura funcționarea completă a tuturor instalațiilor proiectate. Au fost încercate diverse planuri de aducere a apei din Loira, apoi din Sena și Eura. Cheltuielile pentru realizarea acestor proiecte i s-au părut pînă și regelui prea mari, iar printre zecile de mii de oameni care lucrasera la realizarea lor victimele malariei și ale altor boli au fost atît de numeroase încît Ludovic al XIV-lea a dispus ca toate notele

**În parcul de la Versailles
au fost așezate sculpturi
lucrate de artiștii vremii.
Cu toate că multe dintre ele au dispărut
în decursul secolelor trecute,
a mai rămas pînă azi un număr destul de mare
dintre statuile originale.**

care puteau indica cifre în această privință să fie arse. Ulterior s-au făcut diverse calcule estimative, care au ajuns toate la sume astronomice.

*

André Le Nôtre a realizat în decursul îndelungatei și prodigioasei sale vieți — a murit la venerabila vîrstă de 88 de ani, în 1700 — 90 dintre cele mai splendide parcuri ale lumii: Vincennes, Chartres, Rambouillet, Bourges, Chantilly, Saint-Germain en Laye, Sceaux-Amiens. În Anglia a conceput grădinile de la Saint James și Greenwich, iar în Austria a compus Schoenbrunn-ul. Faima lui a ajuns în toate colțurile continentului. Capetele încoronate și nobilimea din Olanda, Italia, Prusia, Petru cel Mare, țarul Rusiei, se întreceau în a-l invita pe acest magician al naturii. Le Nôtre a rămas însă fidel Franței toată viața, dedicîndu-și talentul în principal înfrumusețării patriei sale cu opere a căror trăinicie a fost verificată de secolele ce au trecut.

În 1675 el este înnobilit. Întrebat de rege ce blazon vrea să-și aleagă, el răspunde: «Trei melci, purtînd pe cap trei căpățini de varză... și, cum era să uit, bineînțeles, un hîrlet!» Era simbolul eforturilor neobosite și al dragostei sale pentru pămînt.

CONSTRUCȚII MARAMUREȘENE

Ritmului impresionant al construcțiilor industriale, social-culturale și de locuințe din orașul Baia Mare și din întregul județ Maramureș îi corespunde pe deplin și ritmul de dezvoltare al întreprinderii care a realizat majoritatea acestor construcții: TRUSTUL DE CONSTRUCȚII LOCALE MARAMUREȘ. Înființată acum aproape 20 de ani (mai precis: în aprilie 1950), întreprinderea avea la început 1 513 salariați — pentru ca astăzi să ajungă la 4 265 salariați. Producția și productivitatea muncii au crescut în proporție și mai mare: în 1950 s-a realizat un volum de lucrări de construcții-montaj în valoare de 17 milioane lei, pentru ca în cincinalul 1966-1970 să se ajungă la 930 milioane lei (o medie anuală de mai bine de 10 ori mai mare!); productivitatea muncii a crescut la 400%: de la 11 454 lei de salariat în 1950, la 45 800 lei în 1969 (date preliminare).

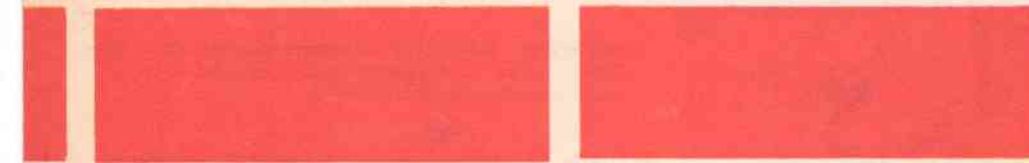
Dintre obiectivele mai importante realizate de acest trust amintim următoarele: flotația Cavnice; stația antezdrobire la I.M. Baia Sprie; uzina electrică Sighet; atelierele centrale U.M.M.U.M.; fabrica de piine Baia Mare; întreprinderea de electricitate Baia Mare; flotația Săsar; centrala telefonică automată Baia Mare; fabrica de acid sulfuric Ferneziu; întreprinderea poligrafică Baia Mare; topitoria de in Ulmeni; poligonul de prefabricate panouri mari Baia Mare; atelierul auto-moto Baia Mare; uzina de apă și stația de epurare Baia Mare; policlinica și spitalul de boli pulmonare Baia Mare; hotelul «București» Baia Mare; institutul pedagogic Baia Mare; școli cu 208 săli de clasă în Baia Mare și așa mai departe.

Un rol important i-a revenit trustului în construcția de locuințe. În 15 ani, 1955-1970, s-au construit 15 057 apartamente convenționale; începutul a fost modest: pornindu-se de la 1 696 apartamente în cincinalul 1956-1960, s-a ajuns la 7 085 apartamente în actualul cincinal.

Un atare volum al construcțiilor a pretins dotări materiale și cadre de specialiști corespunzătoare. Inițial dotările erau foarte reduse, pentru ca abia în anul 1958 să se ridice la un volum al mijloacelor fixe în valoare de 12 milioane lei, iar la ora actuală să atingă 71 milioane lei.

În ce privește cadrele de specialiști, dacă în anul 1950 trustul dispunea de 5 ingineri, astăzi numărul acestora este de 43. O preocupare permanentă a constituit-o calificarea muncitorilor: școlile profesionale ale trustului au fost absolvite în perioada 1956-1969 de 1 293 elevi, iar la locul de muncă s-au calificat 1 837 muncitori.

Trustul pășește în noul an însuflețit de hotărârile Congresului al X-lea al P.C.R., pe care vrednicii constructori maramureșeni le vor traduce în viață cu același devotament cu care și-au îndeplinit și pînă acum sarcinile.

**AGENȚIA DE
PUBLICITATE**

**R E C L A M Ă
E F I C I E N T Ă
Î N**

**ROMÂNIA LIBERĂ,
ELÖRE , NEUER WEG ,
SPORTUL , FLACĂRA , CINEMA,
TEATRUL , CONTEMPORANUL,
COMERȚUL SOCIALIST
și ALTE 59 PUBLICAȚII
ADMINISTRATE DE ISIAP.**

**STR. EFORIE NR. 6
BUCUREȘTI
TEL. 16 79 45**

PUNCT ȘI DE LA CAPĂT

● **Încinându-se cu un sirop împotriva tusei, dl. Derras di Lilla din Roma a fost victima unui violent acces de tuse care i-a provocat moartea...**

● **Trei tineri englezi au plecat într-o temerară călătorie în jurul lumii. Ei vor călători într-un automobil construit în 1926 și acționat de aburi.**

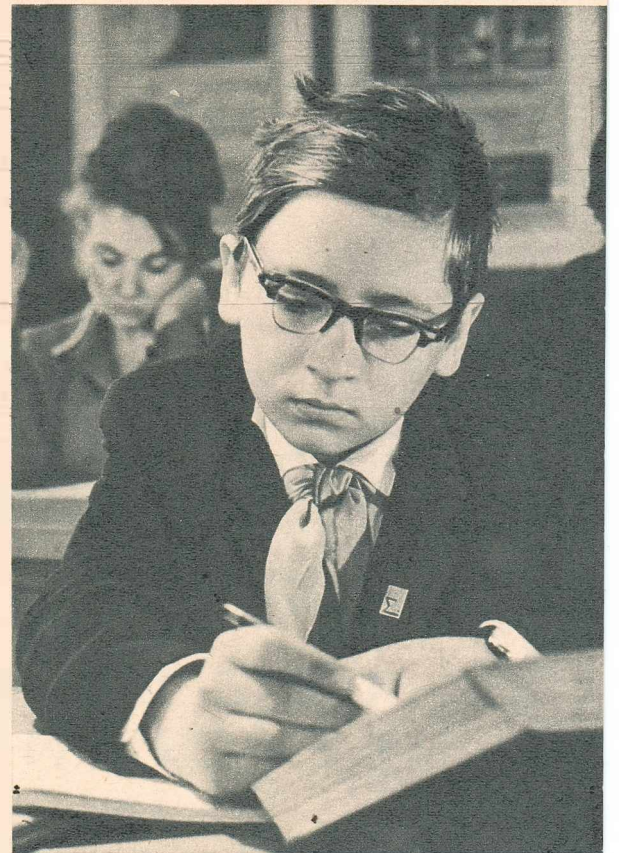
● **Warren Knowles, guvernatorul statului Wisconsin (S.U.A.), a inaugurat un creier electronic, special conceput pentru selecționarea cadrelor. În raport cu datele primite, mașina indică funcția cea mai potrivită fiecărui salariat. Dorind să se cunoască mai bine, dl. Knowles a dat și datele personale, dar computerul a înapoiat fișa neperforată. Defecțiune tehnică, tact sau...**

DEGETE DE AUR

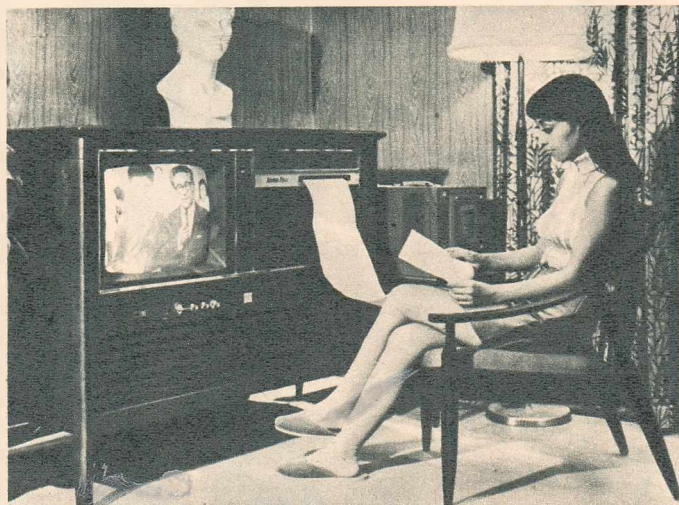
◀ **Sigrid Lude. Siggsi cum îi spun prietenii, secretară-dactilografă la o redacție din Stuttgart (R.F.G.), a dobândit de patru ori la rând titlul de campioană mondială a dactilografiei: 1963 la Praga, 1965 la Paris, 1967 la Berna, 1969 la Varșovia, unde și-a depășit principala concurență cu nu mai puțin de 60 de bătăi pe minut. Ea a dactilografiat timp de 30 de minute cu 716.6 bătăi pe minut. Pare neverosimil, dar Siggsi scrie mai repede decât se poate citi...**

SASA E STUDENT

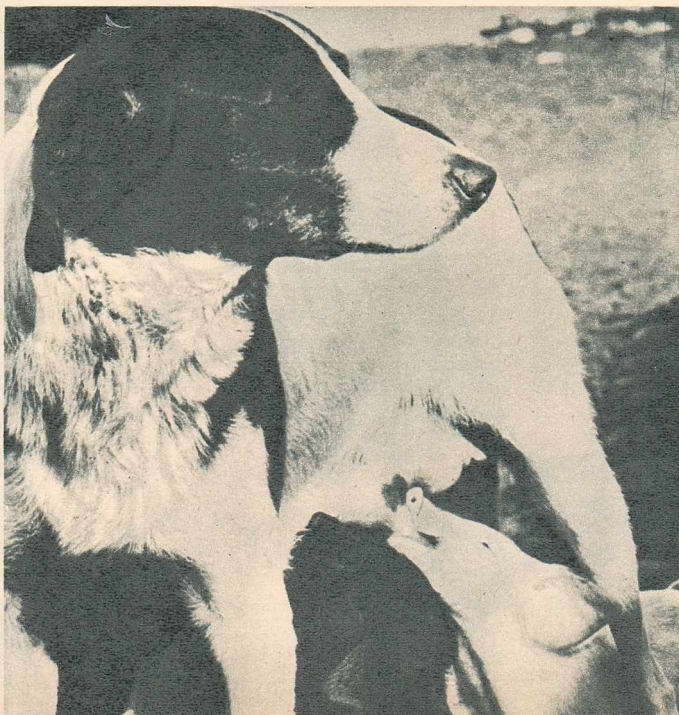
MASS-MEDIA ÎN OFENSIVĂ

Societatea japoneză Matsushita Electric Industrial Co. a lansat de curând acest senzațional tip de combină radioteleviziune prevăzută cu un dispozitiv în măsură să imprime jurnalele de actualități pe care le pune la dispoziția telespectatorilor, sub forma unui ziar obișnuit.

● **Doi oameni în salopetă au muncit din greu în incinta a două mari aeroporturi din Berlinul de Vest pentru a ridica distribuitoarele automate de țigări, în total 6 aparate. Nimeni nu i-a întreat nimic. Acum poliția caută distribuitorile, țigările și, bineînțeles, și hoții!**

● **Accident de circulație la San Remo. Un elefant aparținând ciroului din localitate a făcut o plimbare pe cont propriu. Bilanțul: trei mașini călcate (ironia soartei). Pahidermul nu a suferit nici o leziune.**

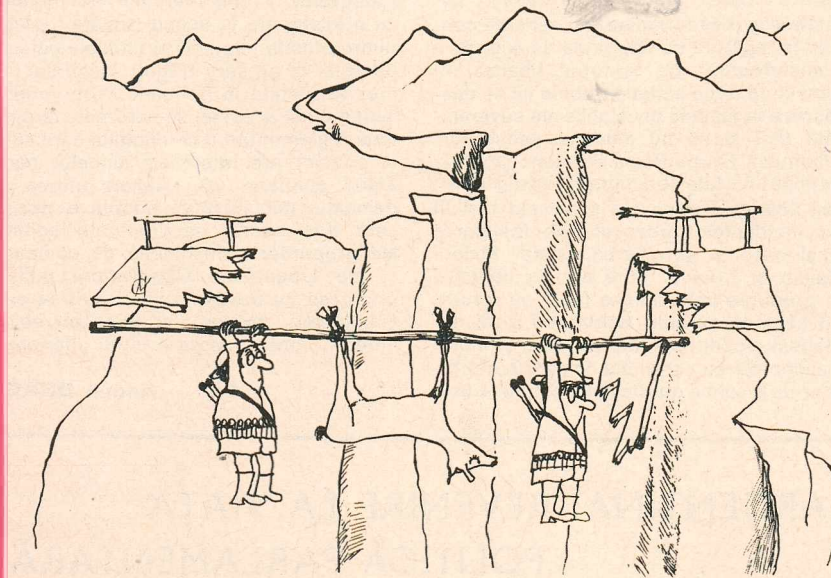
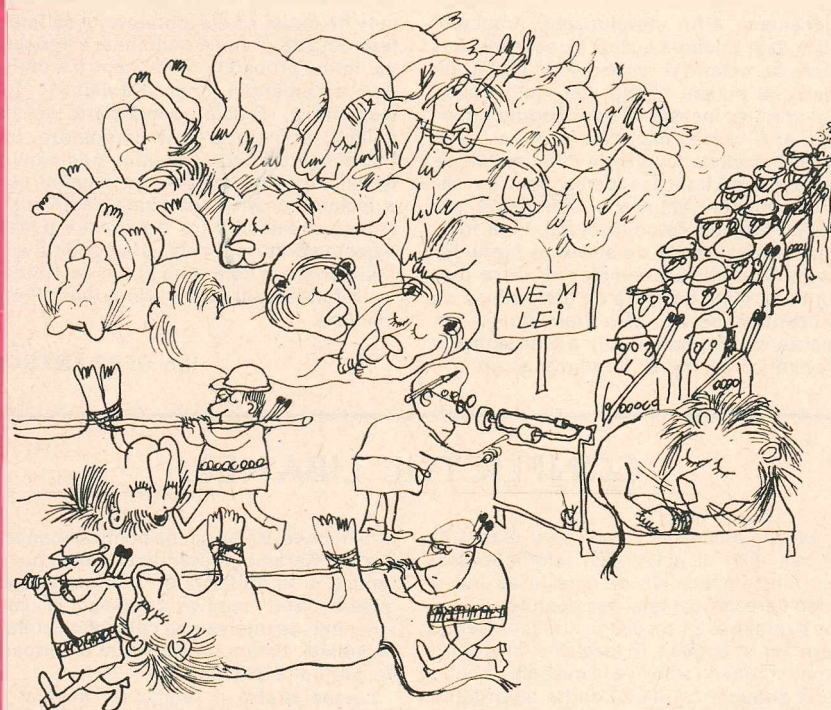
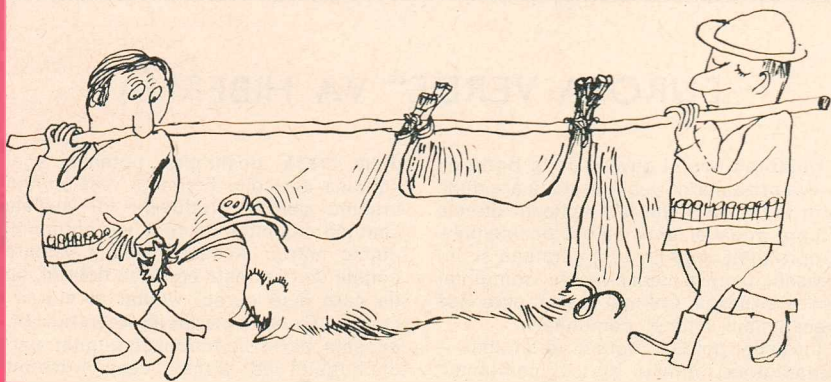

▲ **Sașa Dvorak are 12 ani și este încă pionier. Până aici, nimic deosebit.**

Ceea ce iese însă din comun e faptul că întreaga școală medie a «consumat-o» în numai șase ani, în orașul Makeev, obținând la sfârșitul ei «medalia de argint». Actualmente, micul Sașa este student în anul I la Facultatea de matematică-mecanică din Kiev; la prima sesiune și-a trecut examenele numai cu notele «foarte bine» și «bine».

CU CĂTEI ȘI CU PURCEI...

◀ **În momentele grele în care căteaua Pud dădea naștere la trei cățeluși, la cițiva pași de ea, o scroafă aducea pe lume 18 purceluși. Oricât de scroafă era, bietei mame îi era aproape cu neputință să hrănească pe săturate o asemenea progenitură. Și oricât de cătea era Pud, tot a înțeles impasul vecinei și i-a întins o labă de ajutor. După cum se vede în fotografie, familia porcească se aprovizionează cu lapte de la familia ciinească și totul se petrece în cea mai deplină înțelegere.**

BUN E VINUL
GHIURGHIULIU...

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2			■								
3					■						■
4				■					■		
5		■				■					
6	■				■					■	
7			■					■			
8							■				
9		■									■
10	■									■	
11							■				
12			■								

ORIZONTAL: 1) Podgorie moldovenească cu o licoare neintrecută — I s-a urcat vinul la cap. 2) Înnobilează vinul — Tulburel și pastramă cu mămliguță (pl.). 3) Vinurile ghiurghiului — Autorul volumului «Vinul de viață lungă». 4) Sprijină vița de vie — Oraș antic — În mijlocul podgoriei! 5) 13 grade! — Compromis pentru vin — Amatorul de Murfatlar din nuvela «Butoiul» de Ion Istrati. 6) Trei... din Cotnari — Comună în Suedia. 7) Acum la Odobesti — Pînă de corabie — Pină la fundul paharului. 8) «Calea...», roman de Șerban Nedelcu, în care unul din personaje este pivnicerul Stamate — Demiseci! 9) Editura de stat! — Usturoi (reg.) — Celebru vin de Cotnari. 10) Căsuțe. 11) Unora dintre ei, medicii le recomandă vin tonic (sing.) — Sticlesc după cîteva pahare. 12) Cai de pe la Murfatlar — Vin sec, de calitate superioară.

VERTICAL: 1) L-a făcut celebru pe un anumit «cetățean turmentat» — Primele două din pahare! 2) A face cinste —

Vin tămios. 3) Riu în a cărui zonă de confluență cu Bodrogul, pe dealurile din împrejurimi, se-ntind viile care produc renumitele vinuri de Tokaj — Alt nume al zeului Amon — Vin din Măcin! 4) Zburător legendar — Oraș moldovean, căruia Topîrceanu i s-a adresat astfel: «Te salut oraș grădină, cu conture iluzorii, / Străjuie de patru dealuri încărcate cu podgorii». 5) Insulă în Oceanul Pacific — Cu slujba la bolta rece. 6) Puțin rubiniu! — Cu Bachus în frunte! — Vin după voi — Din Miniș! 7) A provoca — Vin alb de masă. 8) Cînd apare tulburul — Termină băutura! 9) Zeul vinului și al veseliei la romani — Pe cuvînt! 10) Posedă — Pietroasele, de pildă — Vinuri aspre. 11) Sticlă (reg.) — Măsură de vin la «Hanul Ancuței» — Han... gol! 12) La ieșirea din Odobesti, Nicoresți, Cotești etc. — A se acri — Stavilă în calea apelor.

Adam STOICA

Cuvinte rare: BAAH, ANSA, TUM, AMI.

Dezlegarea jocului DEZLEGÎND ÎN PLOAIE, apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) PALAVRE — UME. 2) ARARAT — IMUN. 3) PICAT — ALBIE. 4) ADĂPOSTIRE. 5) RARISTE — ERI. 6) U — I — IR — PLIN. 7) DUET — ERIE — U. 8) AD — SOSON — RN. 9) AMĂRÎT — VAD. 10) STI — ANIMATĂ. 11) GALOȘI — BIET.

ȘAPTE ZILE PE PĂMÎNT

- LONDRA** Agenția «Reuter» anunță crearea unor detașamente speciale ale armatei britanice, destinate înăbușirii dezordinilor civile. Echipate cu veste rezistente la gloanțe, căști de otel, măști de gaze, scuturi și bastoane, detașamentele urmează să fie deocamdată trimise în Irlanda de Nord.
- MOSCOVA** Un oraș nou ia naștere pe malul drept al Eniseiului, în regiunea Krasnoiarsk. Centru al industriei de echipament electric, Electrogradul va avea 250 000 locuitori, specialiști în acest domeniu.
- DJAKARTA** Potrivit unei declarații făcute de șeful statului major indonezian, Maraden Panggabean, în prezent se află deținuți în Indonezia 71 905 comuniști.
- HAGA** Cabinetul olandez a autorizat firma «Fokker» să participe, alături de Franța și Germania Federală, la realizarea proiectului «Airbus»-ului european — avion de mare capacitate pentru distanțe mici.
- SAIGON** În ultimul an numărul cererilor de pașapoarte a crescut cu 60%. În fiecare săptămână pleacă din Saigon aproximativ 400 persoane, dintre care cel puțin 50% părăsesc definitiv Vietnamul de Sud. La baza acestui fenomen stă — apreciază observatorii — neîncrederea crescândă în regimul Thieu.
- BONN** În Bavaria s-a declanșat o «febră a uraniului» — anunță săptămânalul vest-german «Vorwärts». În urma unor intense și îndelungi lucrări de prospectare, în Munții Fichtel din nordul provinciei au fost în sfârșit descoperite zăcăminte de material fisionabil.
- VIENA** În cercurile progresiste din Austria se manifestă nemulțumire față de noua lege a reorganizării sectorului naționalizat al industriei. Administrarea acestuia trece din competența statului în cea a unei asociații special create; 49% din acțiunile întreprinderilor naționalizate pot fi vindute fără aprobarea parlamentului.
- DELHI** 822 morți, peste 228 000 vite înecate, 1 670 hectare inundate, peste 312 000 case distruse, pagube totalizând aproape 4 milioane rupii — acesta este bilanțul inundațiilor și uraganelor care au bintuit anul acesta India.
- PRETORIA** În ciuda embargoului economic, exportul sud-african a atins anul acesta valoarea record de 1900 milioane dolari.

SUCCESE ROMÂNEȘTI ÎN R.D.G.

Mihaela Mihai la Berlin

ria, Iugoslavia, Cuba și R.D. Germană, care au participat la prima etapă a Festivalului internațional de muzică ușoară din țările socialiste, cea care a întrunit sufragiile juriului a fost româncă Mihaela Mihai. «Mihaela Mihai — scrie Monika Weule în «Berliner Zeitung» — a dovedit că a meritat aprecierea juriului prin felul cum a interpretat cu o grație visătoare bucata din a doua parte a concertului — «Trurli, trurli» — o melodie cu acorduri dulci».

De un remarcabil succes s-a bucurat și Teatrul «Tândărică» — de altfel cunoscut și apreciat de publicul berlinez încă din 1959, când a întreprins primul său turneu în R.D.G. Teatrul bucureștean s-a străduit să se impună în cadrul celei de-a XIII-a ediții a Zilelor festive berlineze, nu numai în fața celor mai buni artiști din R.D.G., ci și în fața unor ansambluri renumite ca «Boșoi Teatr» din Moscova, «Masowsze» din Polonia, corul Filarmicii slovace, ansamblul de teatru No din Japonia. Artiștii români și-au îndeplinit sarcina în mod meritoriu — remarcă agenția de presă «Panorama» — nu numai pentru că au fost singurii în acest gen, ci și prin spiritul și temperamentul lor. Cele două piese prezentate de ei, «Elefanțelul curios» de Nina Cassian și «Cele trei neveste ale lui Don Cristobal» după Garcia Lorca, au fost urmărite de tineri și vîrstnici cu o încordată atenție, cucerind aplauze furtunoase. «Teatrul bucureștean de păpuși «Tândărică» — remarcă ziarul «Berliner Zeitung» — îi pune pe spectatori în situația de a-și redescoperi receptivitatea la fantastic și de a și-o desfășura în voie». Același ziar are numeroase cuvinte de laudă la adresa regiei, a muzicii amuzante, decorurilor poetice stilizate și a măiestriei artiștilor români în minuțioasă păpușerie.

Correspondențe primite de la agenția «Panorama» reflectă succese ale unor artiști români repurtate în toamna aceasta în Republică Democrată Germană. Dintre cei 22 interpreți din Uniunea Sovietică, Cehoslovacia, Ungaria, România, Bulga-

„EUROPA VERDE“ VA HIBERNA

Hotărîrea noului guvern de la Bonn de a revaloriza marca vest-germană are, după cum era și de așteptat, implicații directe asupra situației unor valute occidentale, asupra pieței interne vest-germane și, în-deosebi, asupra mecanismului comunitar al «celor șase». Cel mai afectat este însă mecanismul agricol comunitar.

Întreaga politică agrară «comună» — constituirea fondului agricol comunitar, repartizarea lui, stabilirea prețurilor unice etc. — are la bază o unitate de cont egală cu dolarul. Menținerea parității fiecărei valute naționale a «celor șase» față de dolar este deci condiția funcționării «pieței comune agricole». Devalorizarea francului a produs o breșă pulernică în acest mecanism. Prin devalorizare, francului i-a scăzut valoarea și deci cu aceeași cantitate de dolari (și respectiv de unități de cont) se puteau obține mai mulți franci. Ca urmare, încasările agricultorilor francezi ar fi valorat mai mult în franci, ceea ce ar fi agravat tendințele inflaționiste pe piața internă franceză tocmai pentru a căror combatere acționa și acționează guvernul francez. În consecință, piața franceză a fost izolată de sistemul prețurilor unice — printr-un complex de taxe prețurile pe piața franceză au fost reduse cu procente de devalorizării francului — iar realizarea «Europei verzi» a fost aminată. Revalorizarea mărcii produce acum o a

doua breșă, desființînd potențial Piața comună agricolă. Fermierii vest-germani primind pentru produsele lor aceleași cantități de unități de cont, vor obține mai puține mărci. Aceasta întrucît valoarea unității de cont este egală cu dolarul, față de care însă cursul valutar al mărcii a crescut. Ca atare pierderile vor trebui compensate, parte din fondul comunitar, parte din bugetul vest-german, ceea ce înseamnă că produsele agricole pe piața vest-germană, printr-un sistem de taxe de protecție a fermierilor, nu vor mai fi cele unice din Piața comună (cum nu sînt, în prezent, nici cele franceze).

Noi confruntări intracomunitare sînt deci previzibile. R.F.G. și Italia, nemulțumite de faptul că ele sînt nevoite să finanțeze actuala politică comunitară agricolă, vor folosi probabil prilejul pentru a obține noi reglementări, mai avantajoase lor. Dimpotrivă, Franța, beneficiara acestei politici, va încerca să le perpetueze, forțînd o coardă deja întinsă în mod explicit de ministrul de externe Schumann, care a declarat recent că ajungerea la un acord comun prealabil între «cei șase» asupra reglementărilor agricole este condiția sine-qua-non pusă de Franța alit în ce privește «aprofundarea» cît și «îrgirea» Pieței comune.

Ilie ȘERBĂNESCU

CONFLICTUL LIBANEZ

Evenimentele din Liban s-au plasat în primul plan al actualității internaționale, dat fiind implicațiile pe care le au într-o zonă care cunoaște și așa destule probleme explozive. Crizei de guvern de la Beirut, care nu și-a găsit o rezolvare în pofida lungilor luni de tratative în culisele politice, i s-a adăugat conflictul dintre autoritățile libaneze și forțele de comando palestinie-ne, conflict care a trecut din domeniul politic în cel militar. Părțile implicate în acest conflict și-au expus pozițiile iar ziarele, radioul și televiziunea au acordat un spațiu larg relatării desfășurării evenimentelor. În esență, președintele Charles Helou sublinia că Libanul sprijină cauza pentru care luptă organizațiile palestinie-ne însă formulează o serie de condiții în legătură cu libertatea de acțiune a comandourilor pe teritoriul libanez, în sensul că orice acțiune trebuie să se desfășoare în limitele inviolabile ale suveranității țării și să nu afecteze securitatea Libanului. Grupurile palestinie-ne cer însă deplină libertate de acțiune pe întreg teritoriul libanez. Tensiunea a crescut o dată cu incidentele provocate de instalarea unei baze în apropierea satelor Majdul Salam și Chacra. Între armata libaneză și grupurile palestinie-ne (care au refuzat să accepte cererile Beirutului) s-au declanșat ciocniri soldate cu răniți și morți. Incidentele au continuat în pofida eforturilor de a calma spiritele. Conflictul a avut

urmări imediate pe scena politică libaneză, Rachid Karame — premierul desemnat — renunțînd la tentativa de a forma un nou guvern. Stat multiconfesional, în care ciocnirile de interese au căpătat o acuitate deosebită, Libanul traversează o perioadă de profundă dificultate.

Lumea arabă a reacționat imediat la evenimentele din Liban. În capitalele arabe s-a desfășurat o intensă activitate diplomatică. Cairo și-a asumat rolul de mediator. În capitala egipteană s-au desfășurat convorbiri separate între reprezentanții R.A.U. și ai celor două părți, după care exponenții libanezi și palestinieni au luat loc în jurul aceleiași mese a tratativelor. Prima reuniune s-a încheiat cu o înțelegere în sensul sistării luptelor dintre armata libaneză și unitățile palestinie-ne și al anulării tuturor măsurilor represive dictate în perioada crizei, considerînd că în acest fel se netezește terenul unei reglementări a conflictului care să ia în considerare interesele ambelor părți. Ziarul egiptean «An Nahar» afirma că delegația palestiniană adoptă o poziție care «ține seama de drepturile legitime ale grupurilor palestinie-ne de comando și ale Libanului». Observatorii politici urmăresc cu prudență desfășurarea evenimentelor, evitînd pronosticuri ce ar putea fi contrazise de evoluții ulterioare.

Andrei DRAGU

ARGENTINA: REVENIRE LA VIAȚA POLITICĂ PARLAMENTARĂ ?

În cercurile politice argentinie-ne a produs surpriză declarația făcută zilele acestea de comandantul suprem al armatei, generalul Alejandro Lanusse: «Sînt pentru reîntoarcerea la viața politică parla-

mentară». Pronunțîndu-se pentru democratizarea vieții politice din Argentina, Lanusse preconizează «o reactivare a Congresului Național» și «mai multă libertate de acțiune partidelor politice».

De la deziderat la practică

de Silviu BRUCAN

A trecut doar o săptămână de la publicarea Declarației Consfătuirii miniștrilor afacerilor externe din statele participante la Tratatul de la Varșovia și ecoul ei în opinia publică precum și reacțiile cercurilor oficiale confirmă justetea premisei ei — existența în prezent a unor condiții favorabile pentru convocarea conferinței general-europene.

Cele două documente anterioare — Declarația de la București din 1966 și Apelul de la Budapesta din această primăvară — cuprindeau întreaga problematică legată de obiectivul major — realizarea unui sistem de securitate europeană. Firește, în jurul unui asemenea program vast, conținând probleme spinoase și controversate, în care există puncte de vedere și interese contradictorii ale statelor europene, era greu să se realizeze de la început un consens general. A devenit evident în ultimele luni că punerea pe prim plan a problemelor dificile constituie un obstacol în calea convocării unei conferințe general-europene, că, într-un cuvânt, cu abordarea acestor litigii trebuie să se termine și nu să se înceapă procesul «dezghețului european». Consfătuirea miniștrilor de externe a demonstrat înțelepciune politică atunci când a lăsat pentru moment la o parte chestiunile cele mai spinoase, pentru a căror soluționare nu sînt șanse în situația actuală, și s-a axat asupra a două teme concrete pentru care condițiile par a se fi coapt în Europa și anume: 1) Asigurarea securității europene și renunțarea la folosirea forței sau la amenințarea cu folosirea acesteia în relațiile reciproce dintre statele din Europa și 2) Lărgirea relațiilor comerciale, economice și tehnico-științifice pe baza egalității în drepturi, în scopul dezvoltării colaborării politice dintre statele europene.

Intr-adevăr, ideea renunțării la folosirea forței a câștigat asemenea teren în Europa încît ea este avansată în prezent ca obiectiv de negocieri și acorduri chiar de state între care există serioase divergențe și litigii. A sosit timpul să se pună capăt folosirii forței în relațiile dintre state, să se renunțe la amenințări, șantaj și intimidări legate de folosirea forței. În vremea noastră, soluționarea litigiilor și diferendelor dintre state nu poate avea loc decît pe calea tratativelor,

respectîndu-se pe deplin independența fiecărei națiuni. Nicăieri, dar mai ales în Europa unde națiunile au o conștiință atît de înaltă a drepturilor lor, folosirea forței nu rezolvă lucrurile ci mai rău le complică. Evident, un acord general-european care ar consacra renunțarea la folosirea forței ar deschide drum și spre celelalte măsuri pentru realizarea securității europene, cum ar fi lichidarea concomitentă a grupurilor militare, retragerea trupelor străine și desființarea bazelor militare pe teritoriul altor state, înlăturarea pericolului nuclear și înfăptuirea dezarmării. De asemenea, dezvoltarea largă a relațiilor intereuropene pe toate planurile — de la cele economice și tehnico-științifice la cele politice — este menită să servească aceluiași obiectiv major, cu condiția ca aceste relații să fie construite pe respectarea deplină a drepturilor fiecărui popor de a-și decide singur soarta, pe respectarea strictă a principiilor egalității în drepturi, suveranității și independenței, neamestecului în treburile interne ale altor state, avantajul reciproc.

Realismul ordinei de zi propuse pentru o conferință general-europeană care ar avea loc la Helsinki în prima jumătate a anului 1970 se împletește cu poziția flexibilă și receptivă, lipsită de exclusivism, față de orice alte propuneri sau sugestii privind data, locul, participanții și ordinea de zi a conferinței din partea celorlalte state europene. În politica internațională, vechea maximă juridică — să ascultăm și cealaltă parte — trebuie să însoțească orice inițiativă diplomatică al cărei scop este realizarea unui consens al mai multor state cu orînduire social-politică diferită, state care se deosebesc atît de mult ca mărime, pondere economică și militară.

Noua inițiativă a statelor socialiste europene, dispunînd de atribute esențiale — realism politic, principalitate și poziție receptivă, pentru a căror promovare România socialistă militează de mult în concertul european — are ecoul pe care-l merită și perspectiva de a constitui într-adevăr tranziția de la deziderat la o bază de lucru a unei viitoare conferințe general-europene.

Se știe că, o dată cu lovitura de stat care l-a adus în fotoliul prezidențial pe generalul Ongania, în 1966, Congresul Național argentinian a fost dizolvat. După un timp el a fost reconstituit, fără a i se da însă posibilitatea să-și desfășoare activitatea normală, întrucît guvernul militar conduce țara prin decrete cu caracter de lege. Partidele politice fiind și ele dizolvate în 1966, opoziția și-a canalizat activitatea în organizații de masă, în sindicate, continuînd astfel să se manifeste activ în viața politică a țării.

Privită în acest context, declarația comandantului suprem al armatei apare pe deplin justificată, cu atît mai mult cu cît Lanusse s-a mai pronunțat și în alte împrejurări pentru o schimbare în viața politică a țării, în sensul normalizării ei. Revendicările persistente ale Confederației Generale a Muncii (C.G.T.) — care în numele milioanei de muncitori cere sporirea salariilor și îmbunătățirea condițiilor de muncă — precum și cererile forțelor politice aflate în opoziție, care vizează instalarea unui guvern provizoriu în vederea pregătirii unor alegeri generale democratice și legalizarea tuturor partidelor politice, au influențat evident activitatea guvernului Ongania, orientînd-o spre inițierea unor măsuri concrete. În

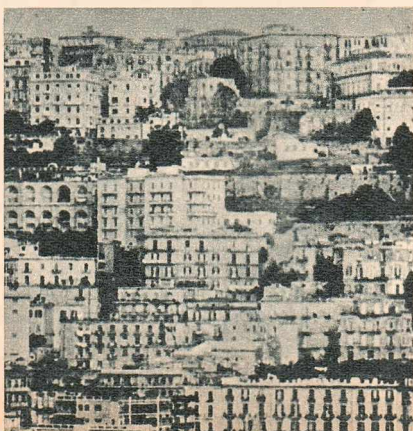
urmă cu două săptămîni, în cadrul unei conferințe de presă radiotelevizate, președintele Ongania anunța o sporire cu 8 la sută, de la 1 ianuarie 1970, a salariilor muncitorilor din întreprinderile de stat și stabilirea unui salariu minim de 20 000 de pesos, promițînd în același timp o lărgire a democrației în țară. Cît privește acest din urmă aspect, comandantul suprem al armatei a precizat: «Guvernul urmărește revenirea la o situație normală, dar această aspirație este condiționată de crearea unor elemente care să permită existența unei democrații reale». Așadar, punerea în practică a măsurilor de democratizare reală apare, după părerea comentatorilor de presă, supusă unor rigori ce pot acționa ca frîne. «Sesizînd faptul — relevă ziarul argentinian *La Razon* — masele populare au declanșat un nou val de greve și demonstrații politice la Rosario, Cordoba și Buenos Aires», la care guvernul a răspuns prin instituirea stării de urgență în aceste orașe. După opinia observatorilor vieții politice argentinieni, guvernul Ongania va trebui în cele din urmă să treacă la o seamă de primeniri cu caracter politic și social în spiritul celor enunțate de Lanusse.

Dan BULGĂR

NAPOLI

SCANDALUL VOMERO

Correspondență specială de la Giorgio CASTELFRANCO

Prima ploaie din această lungă și splendidă toamnă a readus din nou orașul Napoli în cronici. Cronică tristă, dureroasă, nu aceea cunoscută despre Napoli de turiștii din întreaga lume din pliantele care vorbesc de Vezuviu, de Margellina, de Piedigrotta, de macaroane, de mandoline...

Ici și colo, pe unele străzi, se deschide o prăpastie care înghite cîte o casă cu cei ce locuiesc în ea. În ultimul an s-au produs 11 prăbușiri, totalizînd 9 morți și 37 de răniți. Napoli, oraș de un milion și jumătate de locuitori, și unul dintre cele mai incîntătoare locuri din lume, are un subsol foarte nesigur. În orice moment există posibilitatea ca unul din cele 450 de goluri subterane să producă adevărate

dezastru. Dar adevărata cauză a răului nu constă numai în configurația subsolului, ci și în speculații și în lipsă de răspundere.

Să privim spre Vomero, cartierul în care prăbușirile sînt mai frecvente. Văzute dinspre mare, construcțiile sînt îngrămădite aici ca spectatori pe un stadion imens.

Pînă la cel de-al doilea război mondial, Vomero era o înălțime cu cîteva livezi vizitată doar de excursioniști. Deși lunecările de teren din acest loc sînt frecvente, nu au fost luate măsuri corespunzătoare de consolidare a terenului. Dimpotrivă, ispite de perspectiva unor profituri mari, firmele de construcții au declanșat «cursa edilitară» și curînd Vomero a devenit un centru populat în continuă dezvoltare. În 1945, el număra 20 000 de locuitori.

Astăzi locuiesc aici 160 000 de oameni în case pline pînă la refuz. Nici un petec de verdeață — doar blocuri de locuințe ca niște cazarmi. Mai grav este însă că această explozie de ciment și de oameni s-a produs pe un teren de umplutură, datînd din 1888. Și tată că instalațiile de scurgere s-au spart, apele au ros terenul neprotejat; s-a produs catastrofa.

În 1967, un grup de anchetă format din ingineri, geologi și speologi a cerut ca, din motive de securitate, să nu se mai elibereze autorizații de construcție. Totuși în ultimii trei ani s-au construit la Vomero apartamente totalizînd 53 000 de camere. Persoane denunță scandalul și ia poziție iar populația cere o anchetă care să-i trimită pe vinovați — oricine ar fi ei — pe banca acuzatilor.

«LUNGA CALĂ A RECONCILIERII»

Comunicatele de război de pe fronturile nigeriene sînt mai rare în ultima vreme. Continuă în schimb — cu frecvența din perioadele cele mai intense de contacte politico-diplomatice — diferitele eforturi cheltuite în scopul aplanării conflictului.

Șeful statului nigerian, generalul Gowon, a inaugurat un animat schimb de corespondențe și de vizite cu o serie de fruntași politici africani și lideri ai O.U.A., eventuali mediatorii între guvernul de la Lagos și echipa conducătoare a lui Ojukwu. (Reiese, potrivit unor surse oficiale, că guvernul federal se prezintă cu noi propuneri părții biazreze.) La rîndul său, președintele Tanzaniei, Nyerere, odinioară partizan necondițional al independenței Biafriei, se situează în prezent pe o poziție mai rezervată, cu gîndul — probabil — de a îndeplini o eventuală misiune de mediere între federali și secesionisti. O oarecare flexibilitate se manifestă și în tabăra lui Ojukwu. Dacă acesta preferă pentru moment tăcerea, unul dintre principalii săi colaboratori, comisarul pentru informații, dr. Eke, a făcut declarații întîmpinate cu interes. Acest lider biazrez n-a mai revendicat, ca în trecut, suveranitate deplină pentru Biafra. «Ceea ce dorim noi — a precizat el — este un dialog direct cu Nigeria. Biafra nu pune nici o condiție prealabilă și nu insistă pentru stabilirea

unei încetări a focului înainte de deschiderea convorbirilor». În sfîrșit, un fapt oarecum semnificativ îl constituie turneul

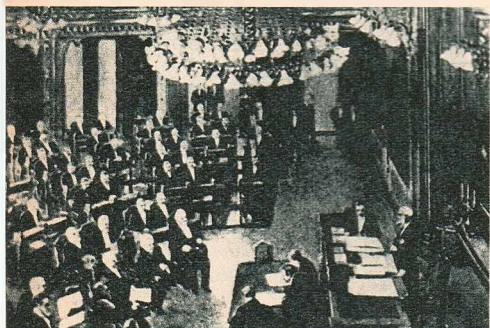
(Continuare în pag. 30)

Mii de muncitori din Billancourt (Franța) au reșit recent în stradă, demonstrînd în sprijinul revendicărilor lor privind o mai bună salarizare.

ARHIVĂ-FOTO

PREMIILE NOBEL

În testamentul pe care l-a lăsat, în noiembrie 1896, chimistul și industriaș suedez Alfred Nobel, cunoscut în întreaga lume pentru numeroasele sale invenții și descoperiri — dar mai ales pentru dinamită — menționa că din uzurucatul averii lui să se acorde, în fiecare an, câte un premiu «acelora dintre oameni care au adus umanității cele mai mari servicii» și fixa cinci domenii de activitate din rîndul cărora să fie desemnați cei premiați: fizica, chimia, medicina, literatura și pacea. Un regulament de distribuire a acestor premii s-a publicat la 29 iunie 1900, iar la 10 și la 14 noiembrie 1901 au fost încununăți primii laureați: savantul german Wilhelm Konrad Roentgen, pentru fizică; olandezul Van't Hoff, pentru chimie; germanul Emil Behring, pentru medicină; scriitorul francez Sully Prudhomme, pentru literatură și elvețianul Henri Dunant (în asociere cu francezul Frédéric Passy), pentru pace. În fotografie: ședința solemnă a Stortingului norvegian, din 14 noiembrie 1901, pentru acordarea Premiului Nobel.

Ion MUNTEANU

(Urmare din pag. 29)

întreprins de dr. Azikiwe, prestigios om politic nigerian de origine ibo (și primul președinte al Nigeriei independente), în câteva regiuni ale țării, efectuat în scopul restabilirii încrederii și reconcilierii între diferitele populații nigeriene. Vizita, denumită de ziariști «lunga cale a reconcilierii» și desfășurată mai ales în zonele populate masiv de locuitori ibo, a avut drept laitmotiv afirmarea obiectivelor de «reconciliere-reabilitare-reconstrucție» și «promovare a Nigeriei unitare și indestructibile».

Sînt acestea elemente ce ar putea duce la soluționarea conflictului din Nigeria? În orice caz, sînt semne de bun augur.

Corneliu VLAD

CRONICA DE TREI SECADE

„LE MONDE“ ȘI CERBII

Cerbii sînt slăbiți — constată un congres de biologi la Moscova. În pădurile Ucrainei cerbii sînt slăbiți.

Oamenii sînt obosiți, ce e oboseala? — se întreabă un congres psihi la Paris (psihologi, psihosomatologi, psihiatri și, firește, cardiologi).

De ce slăbesc cerbii? Din ce vine oboseala (la oameni)? Cerbii sînt obosiți? Slăbiciunea lor vine din migrene? Există mai multe tipuri de oboseală (la oameni)? La cerbi există mai multe tipuri de slăbiciune? De ce sînt cerbii mai puțin viguroși? Dar oboseala e legată de insomnie. Cerbii au insomnie? Insomnia are rădăcini în inconștient (la oameni). Cerbii au inconștient? Unii dintre cei fără somn sînt înfricoșați că somnul înseamnă moarte. Există unii cerbi fără somn? Poate că cerbii nu dorm și de

„INTREPIDE“ AȘTEAPTĂ STARTUL

Modulul lunar ce va atinge la 19 noiembrie suprafața Selenei a fost botezat «Intrepide», iar cabina de comandă «Yankee Clipper», amintind de primele cargouri rapide americane din secolul trecut. Dînd aceste nume de cod, astronautii americani Charles Conrad, Richard Gordon și Alan Bean își anunță identitatea — toți trei marinari cu același grad: căpitani de fregată. Înainte de a pleca de la Houston spre Cape Kennedy, unde se vor antrena pînă la 14 noiembrie, ziua lansării, cei trei membri ai echipajului «Apollo-12» au expus pe larg schimbările ce vor fi efectuate la instalațiile de aselenizare pentru a ajunge cît mai aproape de punctul fixat în «Oceanul Furtunilor». Datorită faptului că în timpul experienței «Apollo-11» a fost înregistrată o «eroare» de șase kilometri față de punctul prevăzut, specialiștii de la Cape Kennedy au schimbat ordinatorul utilizat la ghidarea modulului lunar. El a fost înlocuit cu un ordinatîr care poate da soluții instantanee la informațiile furnizate de aparatele de navigație. Se știe că dificultățile «Vulturului» s-au datorat faptului că operațiile indispensabile de calcul au fost făcute într-o ordine cronologică a datelor primite. Inginerii au corijat, de asemenea, sistemul de evacuare a apei, ce juca rolul unei mici rachete, a cărei acțiune în timpul coborîrii a accentuat eroarea «Vulturului».

«Intrepide» va dispune de un supliment de 90 de kilograme de carburant, prelungind astfel cu 30 de secunde timpul necesar astronautilor pentru alegerea locului de aselenizare. Zona de aselenizare este o fișie plată, cu o lungime de aproximativ 96 de metri, aflată între două cratere. Dacă totul se va desfășura normal, modulul lunar se va așeza lin la 180 de metri de micul crater unde se află, de aproape trei ani, sonda lunară americană «Surveyor-3». Conrad și Bean vor încerca să recupereze cîteva din piesele lui «Sur-

veyor» — în special camera de luat vederi. Pentru aceasta cei doi piloți vor face probabil exerciții de «alpinism lunar», cînd vor coborî și vor ieși din craterul în care se află sonda lunară. «Coarda» de care dispun viitorii «alpinisti» selenari are o lungime de zece metri.

Dar «Apollo-12» va marca și alte premiere. Pentru prima oară echipajul lui «Intrepide» va folosi pe Lună o cameră de televiziune în culori. Se așteaptă imagini mai detaliate ale suprafeței lunare. Instrumentele științifice ce vor fi lăsate pe Selene vor fi mult mai perfecționate.

După cuplarea cu «Yankee Clipper», aflată pe o orbită circumlunară, «Intrepide» va fi trimis prin telecomandă spre suprafața Lunii și va cădea la 8 km de punctul inițial de alunizare pentru a permite seismografului instalat de Conrad să înregistreze șocul.

O dată stabilită direcția Pămînt, cei trei membri ai echipajului «Apollo-12» vor fotografia la fiecare 20 de secunde — timp de patru ore — fața vizibilă de pe Pămînt a Lunii.

BARBADOS-PETROL

Insulele Barbados, cu o economie bazată în principal pe agricultură, au devenit un obiectiv interesant pentru «vinătorii de petrol». Corporația nord-americană «General Crude Oil Company» din Texas, care efectuează lucrări de prospecție în Barbados, încă din ianuarie 1966, și-a extins acum operațiunile în adîncurile zonei de coastă. Compania a efectuat o serie de studii geofizice sub apa mării și speră să coboare în liniștile adîncimi la începutul anului viitor, în căutarea «aurului negru».

În Barbados se crede că în insulele de corali învecinate există bogate rezerve de petrol. La baza acestei afirmații stă faptul că în insulă se extrage petrol încă din 1898, adică cu aproape zece ani înainte ca Trinidadul, vecinul cel mai apropiat al insulelor Barbados, să înceapă extracția masivă. Dar căutarea «aurului negru» nu

a trezit un interes pe măsura așteptărilor, în principal datorită lipsei de echipament modern de foraj și refuzului monopolurilor britanice de a investi capital în depărtatele insule.

Recentele cercetări geofizice efectuate au confirmat existența petrolului, iar autoritățile si-au anunțat intenția de a cerceta toate zonele insulei pentru ca prin descoperirea unor eventuale zăcăminte să contribuie la dezvoltarea industriei petroliere. La rîndul său, «General Crude Oil Company» a anunțat că pînă la 1 iulie 1970 va investi 1,5 milioane dolari în căutarea de noi surse, pentru redeschiderea celor vechi și pentru prospecțiuni ce urmează să fie efectuate în largul mării.

Din 1965 și pînă în prezent au fost forate patru puțuri din care a țîșnit țiteiul — două în sudul insulei iar alte două în centrul regiunii St. Thomas. Este posibilă redeschiderea altor 30 izvoare abandonate de «British Union Company» o dată cu încetarea operațiunilor corporației în 1948.

Noile descoperiri vor duce, prin exploatarea rațională a zăcămintelor, la dezvoltarea economiei insulei, care pînă în prezent se baza pe cultivarea trestiei de zahăr și pe veniturile realizate din turism. Descoperirea de noi zăcăminte petroliere în insulele Mării Caraibilor, în cantitate comercială suficientă, ar putea constitui un răspuns la numeroasele dificultăți economice cărora trebuie să le facă față multe dintre acestea.

Ileana DUMITRESCU

„MITSUI“ PE BANCA ACUZĂRII

Parte civilă — un grup de agricultori din prefectura Toyama. Pe banca acuzării — reprezentanții ai companiei «Mitsui Kindzoku», cea mai mare întreprindere niponă din industria extractivă. Procesul — primul de acest fel din Japonia — ridică problema consecințelor nefaste ale utilizării neraționale a resurselor naturale.

Originea acuzațiilor pe care agricultorii le aduc companiei miniere trebuie căutată cu mai bine de trei decenii în urmă, cînd, în timpul invadării Manciuriei, «Mitsui» deschide în această regiune o exploatare minieră menită să furnizeze materie primă industriei de armament. Nu mult timp după aceea, în prefectura Toyama apare o boală necunoscută pînă atunci. Oamenii — în special cei în vîrstă și mamele cu copii mulți — suferă de dureri care-i imobilizează în pat, oasele le devin extrem de fragile, coastele ajungînd să se frîngă pînă și din cauza kusei. Maladia misterioasă este denumită «itai-itai». La început se crede că este vorba de o formă specială de reumatism sau de o infecție. Examineate mai atent, ambele ipoteze cad. Misterul începe să se destrame cînd, studiind repartiția geografică a îmbolnăvirilor, Haghino observă că mai toate sînt concentrate în jurul rîului Dzindzu. Doctorul de țară Haghino stabilește o legătură între boală și poluarea rîului cu particule de plumb și zinc provenite de la mina administrată de «Mitsui Kindzoku» și prezintă o comunicare în acest sens. Din acel moment începe pentru el un lung șir de necazuri și persecuții pentru că îndrăznise să acuze cea mai mare întreprindere din industria extractivă a Japoniei și, prin intermediul acesteia, concernul «Mitsui», unul dintre cele mai puternice grupuri monopoliste ale țării.

Doctorul este însă sprijinit de cei pe care încercase să-i apere. Agricultorii din prefectura Toyama constituie un «Comitet de luptă împotriva poluării rîului Dzindzu». Fac apel la savanții de mare prestigiu care dovedesc cu probe de necontestat că vinovată atît pentru îmbolnăvirile de «itai-itai», cît și pentru scăderea recoltelor de orez, observată pe ogoarele regiunii, este poluarea rîului. «Mitsui» va fi probabil obligată să plătească despăgubiri pentru viitele pierdute și rîul pricinuit agricultorilor prefecturii Toyama.

AZNAVOUR- TATĂ

Cunoscutul cîntăreț francez Charles Aznavour, într-o postură mai puțin cunoscută: aceea de proaspăt tată. Iată-l la clinica din Neuilly alături de soția sa, Ulla, și nou născuta Katia.

aceea slăbesc. Sînt oameni care suferă de boala numită de dr. Held „comportamentul cititorilor lui «Le Monde»“. Ca să nu adormă, bolnavul se silește să citească toată noaptea «Le Monde», de la articolul de fond pînă la ultima pagină, pînă la știrea minusculă cu unu care s-a înecat într-un rîu de munte. Nu, cerbii nu citesc «Le Monde». Dar ce citesc? Din ce slăbesc? De ce nu mai au putere?

Ipoteza cea mai serioasă, reținută de biologi, e următoarea: cerbii slăbesc din cauză că în pădurile Ucrainei numărul lupilor scade. Nu mai are cine să-i atacă, să-i sfîșie și-i devoreze. Dacă nu-s lupi — de unde putere la cerbi? E logic. Pentru cerbi. Cerbul nu e lupul cerbului.

Pentru oameni, ipoteza n-are haz și aici cele două programe se despart și emit întrebări diferite.

RĂSCRUCE

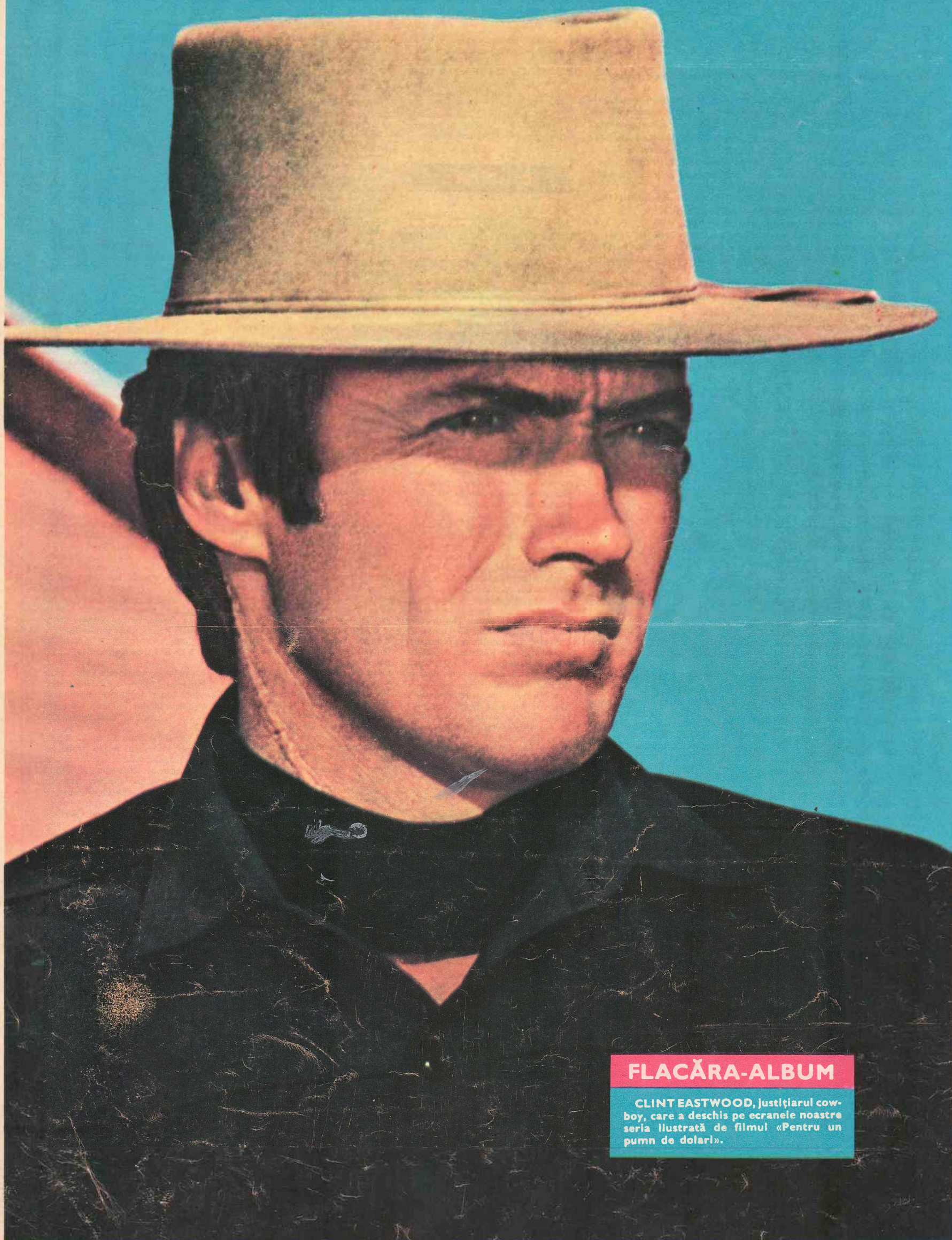
Fellini, genialul, zice că e necesar din cînd în cînd — la trei ani o dată — să fii bolnav: «o boală nu prea gravă, dar mai ales nu prea dureroasă». Să suferi vreo 25 de

zile ca să-ți se deschidă un alt univers, să te supui unei igiene mentale, să întrevezi o clipă malul celălalt al Styxului. El zice că o asemenea boală folosește enorm inspirației. Îl cred. Rubinstein, pianistul, zice invers: să nu te plîngi de dureri, să iubești viața căci și viața te va iubi. «Viața nu-i iubește pe cei care se plîng. Viața iubește doar pe cei care o iubesc!» Îl cred și pe el. Crezîndu-i pe amîndoi, nu cred însă în nici unul și stau la răsruce. Cui nu i-ar conveni să fie bolnav de boli nu prea grave și mai cu seamă nedureroase? Și unde a găsit pianistul femeia aceea de viață pe care dac-o iubești cu patimă și ea te iubește cu patimă? Totuși, și Fellini și Rubinstein sînt din rasa celor care trebuie crezuți. Crezuți și uitati. Eu nu cred, la răsruce unde sînt, decît în bătăile mele de inimă, în furnicătura neplăcută din brațul sting, în țigara pe care nu trebuie s-o fumez, în cafeaua pe care nu trebuie s-o beau, în morcovii pe care-i mînc de ani de zile ca să-mi scadă miopia. Și nu scade, domnule! Eu cred în răsruce.

Radu COSAȘU

Delia ȘTEFAN

FLACĂRA-ALBUM

CLINT EASTWOOD, justițiarul cowboy, care a deschis pe ecranele noastre seria ilustrată de filmul «Pentru un pumn de dolari».